IEREMIAS.

¶ *Az Ieremiás Prophéta feddi felöttegien, az Prophétáknac tiſtee ſſerint, az ô idéiében való gonoſſágot, és hirdeti az Iſtennec röttenetes ítéletit és büntetéſét, melly az után nem ſoc idöuel meg eſéc. Más felöl az hiueket az Meſsiás felöl való igéreteckel, és az ô ellenſégeknec bé ſſedelmeckel vigaſztallya. Végezetre hiſtoriákatis vagy lött dolgokat ir a Sidóc felöl, az ö iöuendö mondáſának bizonſágáért. Prophétált pedig Ieremiás Iudæaban és Aegyptusban a Sidoknac, vgy mint 34. eſtendeig.*

ELSŐ RE'Sz.

Az Ieremiás ez caputban meg ielenti azô nemzetſéget, Prophetáláſának idéit, hiuatalat, maga mentetet. Eſmét vjonnan való hiuatalat Iſten parancolatyaual, igéreteckel, és az Prophetalashoz való ielekkel. Végezetre az Sidoc vétſedelmé felöl való Prophetalaſanac ſummaiat, és tiſztiben való meg erôſitéſet az Sidoc ellen meg iriá.

1 IEREMIAS-nac az Helcias fiának beſzédi, melly Helcias az Anathot várasban lakozó Papoc közzül vala, az Beniamin földében.

2 Kinec ſiólla az WR, az Ioſiáſnac királſágának tizen harmadic eſtendeiében, ki az Iuda királlyának Ammonnac fia vala.

3 Es ſiólla Ioacim ideiében is, ki Ioſiáſnac az Iuda királlyának fia vala, mind az Zedechiáſnac, Ioſias Iuda királlyának hánac, egéſi tizen éggjedic eſtendeiéig, mind az Ieruſálemnec rabſagra való el viteleig, melly lött ötödic hólnapban.

4 Szólla azért az WR énnékem monduán:

5 Minec elötte az te anyádnac méhében formálnalac, eſmértelec tégedet, és minec elötte ſiületetnél, meg ſienteltelec tégedet, Prophétának rendeltelec tégedet az pogányoc között.

6 Es mondéc: ah ah WRam Iſten, imé nem tudoc ſiólni, mert gyermec vagyoc én.

7 Es monda az WR énnékem: ne mond, gyermec vagjoc én, hanem valamire küldelec tégedet, el menj, és valamiket paranczoloc tenéked, azokat meg mondgyad.

8 Ne félly tölöc, mert veled vagyoc én, hog meg óltalmazzalac tégedet, azt mondgya az WR.

9 Es ki nyuytá az WR az ô kezét, és meg illeté az én ſzámot, és monda nékem: Imé adom az én igémet az te ſiádba.

a Azaz. A ſi-toc kö-zött kic pogányok hoz haſonloc az ô életekre nézue. vagy Prophetáua töttelec az pogányoc ellen. tudni illic az Babyloniabeliec és Aegyptumbeliec ellen, mert az ezec ellen Prophétál.

10 Imé én ma tégedet Prophétauá téſilec à pogányokon, és orſiágokon, hogy gyomlálly, ronts, veſſeſs, töry, eppicz, és plántálly.

11 Annac felötte ſiólla az WR énnékem, monduán: Mit látſi te Ieremia? S mondéc: Mondola veſſiſiöt látoc én.

12 Es monda nékem az WR: Iól láttad, mert melly hamar az mondola meg virágzic, olly igen vigyázoc én az én igémre, hogy bé tellyeſitſem azt.

13 Es monda az WR énnékem máſodſior, monduán: Mit látſi te? Feleléc, forró fazekat látoc én, mellynec ſiáia éſiac felöl vagyon.

14 Es monda nékem az WR: Eſiac felöl iö az veſiedelem az földnec minden lakoſira.

15 Mert imé én Eſiac felöl való orſiágoknac minden nemzetſégit öſſue gyüytem, azt mondgya az WR, hogy el iöuén, kiki mind le tegye az ö ſiékit Ieruſálemnec kapui elött, és körös környül minden keritéſi ellen, és Iudánac minden városi ellen.

16 Es meg ielentem az én itéletemet ezec ellen az ö ſoc gonoſſágokért: Mert el ſiakadtanac én tölem, és az idegen Iſteneknec áldoztanac, és az ö tulaydon kezec múnkáiát imádtác.

17 Te azért öuezd meg magadat, [b] és fel keluén mond meg nékiec azokat, mellyeket én teneked paranczoloc, ne félly tülöc, hogy tégedet ö elöttöc el ne veſſeſſelec.

18 Mert imé én ma tettelec tégedet erös városſſá, és vas oſſlopá, és ércz báſtyáuá mind az egéſi földön, az Iuda királi ellen, az ö feiedelmi ellen, az ö Papiái ellen, és az föld népe ellen.

19 Kic viaskodnac te ellened, de meg nem gyöznec tégedet, mert te veled vagyoc én, azt mondgya az WR, hogy meg ſiabadiczalac tégedet.

[b]: Az az, készülly hozzá, à te Prophetai tiſztedhöz.

[c]: Az az, meg erösitelec tégedet ez bizonyalban, hogy erössen meg állhaſs ö ellenec.

II. Riſz.

Ez Capuſban elö ſámlállya à Prophéta az Iſtennec az Sidokhoz való ſoc io tétemenieit, feddi az papokat és Prophétákat kic az Iſtent meg veretrée vala, az ſidokat kic az ö bünöket nem eſméric vala, meg bizonittya bünöſöknec lenni, annac okaért ſenegeti öket veſzedelemmel.

1 ES ſiólla az WR énnékem monduan.

2 Menyel, és kiálcz Ieruſálemnec füleiben, monduán: Azt mondgya az WR: Emlekezem à kegyelemröl, melljel vóltam hozzád iffuſágodban, és minçmö ſieretettel vóltam, mikor téged magamnac iegyeznelec, mikor engemet köuetnél az puſztában, az földön mellyet nem vetnec bé.

3 Es hogy az Izrael az WRnac ſienteltetett nép vólt, az ö gabonaiának ſengéie; [d] valakic meg éſiic vala ötet, vétkeznec vala, nyomoruſág köuetkezic vala reáioc, Azmondgya az WR.

4 Hallyátoc meg az WRnac ſiauát Iácóbnac háza, és Izrael házának minden czelédi.

5 Igy ſiól az WR: [e] Miczoda álnokſágot találtanac az ti attyaitoc én bennem, hogy el idegenedtec én tülem, és az hazugſág

[d]: Az az, Miképpen minden állatnac elsö ſengeie az Istre volt, azonképpen az Izraelnec Iſtenére mindé nepec közzül valaſztot ſengeie volt. Es miképpen hogy valaki az Iſtennec ſenteltetett ſengetet meg ötte, bünös volt, azonképpen valaki az Izraelt háborgatta bünös volt es meg büntetetett.

[e]: Az Iſten bizonſagot tészen arrul hogy ö ártatlanes ſemmi okot nē adott nekic hogy tölle el ſzakadnanac.

ság után iártanac, és hijába valócká lettenec?

c: Megbizonyitya Istenaz Izraelnec gonosságat.

6 Annira hogy czac azt sem mondottác: hól vagyon az WR, à ki ki hozott minket Ægyptomnac földéből, és az ki által vitt minket az pusitán, az kietlen és iáratlan, vizetlen és halálos földön, mellyet ember nem iárt, és azt ember nem lakta.

7 Es bę iktattalac titeket az bőw földbe, hogy annac győmölcziuel és iauaiual élnétec; és bę ménuén meg fertéztetétec az én földemet, és az én örökségemet vtálatossá téuétec.

8 Az Papoc nem mondottác: hól vagyon az WR? és az kic az Törueént forgattyác, nem ismerénec meg engemet, és az pásztoroc hitetlenül el siakadánac én tőlem, és az Prophétác az Baal által Prophetálánac, és az báluányokat kőuetéc.

d. Tudni illik mint az előtt á Prophetac által. Az az, birtèlen el nẽ veszitelec, hanem meg keserem ha iot tehetec bennetec.

9 Annac okaért még pőrlőc vetletec, d és az ti fiaitoknac fiaiual, azt mondgya az WR.

e: Chittim, gőrög országhe dar az nap keleti nep.

10 Mennyetec által az Cittim e szigetire, és lássátoc meg, ez Cedarbanis külgyetec el, és siorgalmatoson vegyétec eszetekbe, és lássátoc meg, hogy ha ehőz hasonlatos dolgoc lettenec.

f: Az Istent erti az Izraelitaknac di erőjeggel: Az Istennec haragiánac bizonságara boczassa ac nagy elsáket, annyra hogy el fogion az nep lueség az egekből.

11 Hogyha egyęb nemzetség el változtattaé az ő Istenit, noha azoc nem Istenec? az én népem pedig el változtatta az ő diczőségét f báluánra.

12 Eegec czudalkozzatoc ezen, és rőttennyetec meg, erős képpen siáradgyatoc meg, g azt mondgya az WR.

13 Mert kęt gonosságot czelekedett az én népem: El hattác engem élő kút feiét, és magoknac kútakat ástanac, bę omlott kútakat, kikben ninczen víz.

14 Nem de rabé az Izrael? auagy házi siolgáé? Mi az oka tehát hogy pręda lett?

15 Es hogy ő ellene orditottanac az orosiláñoc, és ki boczáttac az ő siauokat, és el pusititottac az ő földeket, az ő városi meg égettettenec, és ninczen benne lakozó?

b. Noph es Daphne Ægyptus varasi erői azert az Ægyptusbeliteket.

16 Az Noph és az Daphne b fiai bę tőric feiedet.

17 Vallyons nem te magad siertettedé ezt magadnac, miuel hogy à te WRadat Istenedet el hagyád, mikor téged viselne az ő útán?

i: A' mellyen tudni illic parancsolta hogy iarnal.

18 k Most annis mi dolgod vagyon az Ægyptusnac útáual? hogy az Nilusnac vizét isiod: és mi dolgod vagyon az Assurnac útáual, hogy az Euphratesnec folyó vizét isiod?

k: Az az, Mi czioda az oka, hogy el hagyuan engemet, enbennekben vetetec bizodalmatokat, az Ægyptusbeliekben es az Assyriabeliekben.

19 Az te magad gonossága taniczon meg tégedet, l és az te Istentől való el siakadásod dorgályon meg tégeder: Vedd eszedbe melly gonosi és keserű légyen, hogy el hagytad az te WRadat Istenedet, és hogy nem félsi engemet: azt mondgya az Seregeknec WRa Istene.

l: Az az, Az te gonossagodnac gyümölczeből es bűnnabol tanolly és vedd veszedbe magadot.

20 Iólleber régen meg rontottam az te igádat, és az te kötéleidet el siaggattam: és te azt mondottád, nem siolgáloc én (idegen Istennec,) mind az által mind magas halmokon, és minden leueles

fa alatt búdoſol vala paráznalkoduán.

21 En pedig plántáltalac vala tégedet, úgy mint válaſtott ſiőlőt, és mindeneſtől igaz és hiw magot: Mimódon változtál azért idegen ſiőlő veſſiőué?

l: Az az, akar mint tit kelliad az te vndokſágodat. de nilluan vagyon, & engemet meg nem csalhatz

22 l Mert ha magadot ſaletrommal meg moſnádis, ſiappanual feiériczedis magadot, mind az által iegyeztetue vagyon az te álnokſágod én előttem, azt mondgya az WR Iſten.

23 Mimódon mondhatnád, nem vndokitattam meg, és az báluánjoc után nem iártam? Láſd meg az te útaidat az vólgyben, m gondold meg mit czelekedtel, te ki ollyan vagy mint az gyors nőſtén teué, melly az ő útaiban ſiellel folyat.

m: Az mellyek ben áldoztal, mint az Hinnon völgye.

24 n Es ollyan mint az puſtához ſiokott nőſtén vadſiamár melly az ő kéuánſága ſerint ſiabadon iár ſiellel, mellyet az bujalkodáſnac alkolmatoſſágától ki czoda tartoztathatna meg? Nem ſiükſég hogy valaki annac kergetéſeuel fáraſſa magát, meg találllya azt az ő hólnapiában.

n: Az Izraelitáknac az ſelki paráznalkodásban az az, baluány imádaſába való buja kodáſokról ſolmikor őket tá futoſo nőſtén ſeuehez és ſamarhoz haſonlittia.

o Es ollyan mint az puſitához ſiokott nőſtén vadſiamár melly az ő kéuánſága ſerint ſiabadon iár ſiellel, mellyet az bujalkodáſnac alkolmatoſſágától ki czoda tartoztathatna meg? Nem ſiükſég hogy valaki annac kergetéſeuel fáraſſa magát, meg találllya azt az ő hólnapiában.

p: Az az, mikor meg haſaſodic vagi meg találliác az vérnec fogyáſan.

25 q Ha valaki azt mondgya, ne mezitelenicz meg az te lábodat, és torkodat óltalmazd meg az ſomiuſágtól: te azt feleled, kętſégben eſném, nem miuelem, nem: mert az idegen Iſteneket ſieretem, és azokat kőuetem.

q: Az az, Ha valaki intene tegedet hogy ſe paráznalkodnál, nem hogadod

r: Az az, ſem mit nem haſználnac az bálványoc az te meg maradadra.

26 r Miképpen meg ſiégyenitetic az lopó, mikoron az lopásban találtatic: azonképpen meg ſiégyenitetic az Izraelnec háza, az ő királi, és az ő feiedelmi, és Papiai, és Prophétai.

27 Kic azt mondgyác az fánac, te vagy az én attyám: és az kőnec, te ſiültel engemet: mert háttal fordúltac én hozzám nem ortzáiockal. Az ő nyomoruſágoknac ideién pedig azt mondgyác: kelly fel és ſiabadits meg minket.

28 De hól vadnac az te Iſtenid, mellyeket te magadnac czináltál? kellyenec fel ha meg ſiabadithatnac az te nyomoruſágidból, mert az te városidnac ſiáma ſerint vóltanac az te Iſtenid ő Iuda.

s: Az az, miert panaſzlokodtoc az tinyomoruſágtoknac idején.

29 Mi okaért pőrlőtőc ti én velem? Mindnyáján t el ſiakattatoc én tőlem, azt mondgya az WR.

30 Hijába oſtoroztam az te ſiaidat, az intéſt nem vettéc, az ti ſiablyaitoc meg emésztettéc az ti Prophétáitokat mint az puſzitó oroſláń.

31 O nemzetſég vegyétec eſietekbe az Wrnac ſiaúát: ollyan vóltamé én az Izraelnec mint az puſita, u auagy ollyan vóltamé mint az ſetétſég főlde? Hát miért mondotta az én népem: Wrac vagjunc immár, többé te hozzád nem mégyünc?

t: Az az, nem adtame enſenmit es nē voltame ſemmiual az Izraelhez, mint az puſztaban ſemmi is nincsen.

32 Vallyons az leáń el feletkezikē az ő ékeſſégéről? auagy az iegybéli leány az ő arań lántzairól? Az én népem pedig ſiántalanſior el feletkezett én rólam.

33 Miért

33 "Miért mondod iónac lenni az te vtaidot, holott te à te siretőid vtán iársi? Annac okaért meg az gonosiokatis meg tanitottad az te vtaidra.

34 Annac felőtte az te magad ruháinac siélénnis találtatott az siegénieknec és az ártatlanoknac vérec, kiket nem az ásásban találtál, hanem mind ezekért.x

35 Te pedig mégis azt mondottad: bizoniára én tisita és ártatlan vagyoc, czac hogy az ő haragia én rólam fordúllyon el. Imé én tőruénkezem te veled, miuel hog azt mondod: nem vétkeztem.

36 y Mit futkosſz illy igen, gyakorta változtatuán az te vtaidat? Az Ægyptom miattis meg siégyenülsi, mint az Assur miatt meg siégyenülél.

37 z Még az Ægyptombéli királtólis el siakadsi, az te kezeidet feiedre kolczoluán. Mert az WR vtállya az te bizodalmidat, hogy azokban sierenczés ne légy.

III. Rész.

Az Isten ez Caputba az Prophéra által az ő népét mellyet az báluaniockal való paráznalkodaſért meg veretc vala, inti pœnitentiara, es bizonios formàt ir eleikbe, mellyben Istennec előtte az ő bűnökről vallàst tegyenec és annac boczánattiát kéricc.

1 EZt monduán: a ha az férfiu el hadgya az ő feleſégét, és az el hagyuán az ő fériét más férfiuhoz mégyen: vallyon az elöbbi férie vessié többé azt hozzá? auagy nem férteztetnéké meg az à föld? Te pedig soc tárſaiddal paráznalkodtál, mind az által tęry én hozzám, azt mondgya az WR.

2 Emeld fel siemeidet az hegyekre, és láſd meg, holott nem paráznalkodtál: ő nékic le ültél az vtakon, b mint az Arabiabéli toluay az puſztában, és meg vndokittottad az földet az te parázna-ſágiddal és gonosſágiddal.

3 Es iólleheť nem adattatnéc az esső, és nem vólna az tauaſsi esső, mind az által az te ortzád az paráznánac ortzáiához haſonló vólt, és nem akartad iſmérni az ſemétmet.

4 c Vallyon auagy czac moſtan nem kiáltodé ezt énnékem: En attiám, az én iffiuſágomnac te vagy vezére?

5 d Vallyon mind örökké haragſziké? mind végiglen meg tartyaé az haragot? Imé mondod és czelekeded az gonosſágokat, az mint tetőled lehet.

6 e Es monda az WR énnékem az Iosiás király ideiében, látádé mit czelekedett az én tőlem el fordúlt Izrael: el ment ő mindẽ ő magas hegyeire, és minden zöld fa alá, és ott paráznalkodott.

7 Es mondéc minec vtánna ezeket czelekedte vólna, tęry meg hozzám, és nem tęre, és látá ezt f az ő paráznalkodó húga az Iuda.

8 Annac okaért tettzéc nékem, hogy mind azokért az okokért, tudni illic hogy az én tőlem el ſiakadott Izrael paráznalkodott, el hagynám őtet, és el váláſról való leuelet adnéc néki: mind az által nem félt az ő hitetlen húga az Iuda, hanem el ment és paráznalkodott ő is.

9 Es

x: Az az, Ne igazicz magadat: Mert nem hogy te igaz volnal, de annac frisette az latrokatis meg erősitette az ő gonosſágokban.

x: Az az, nem lopasban kaptad őket hog meg ő hitted volna törueny ſerent. Exod. 22. Hanem mind azokert ölted meg azokat, à melyekert meg feddéled titeket.

y: Az emberi erőben való bizodalmat karhoztattia hogy cha Ægyptushoz ne ha az Assyria hoz folyamot tac.

z: Az az, meg banod és meg siratod az Ægyptussal való zimboraſsodat.

a: Ez elsö vers à felsötül függ és at tul nem kellet volna el ſzakaſztani. Az Istẽ vgy mõdot vtallya az te bizod almidat ezt mondtuan. Az ferfiu nẽ fogoggya hogy azta az ő feleſeget, ha ő tőle el ſzakad De en hozzã fogadlac vnba el ſzakatàl, &c.

b: Az az, mint az Arabiabeli toluai álolya az vtat es vária az embert, azonaképpen vartad te az te ſeretőidet hogy azokkal paraznahodgyal. Paraznaſagnac neuezi pedig à baluani imadaſt. Mert miképpen hogy az melly aſſoniallat az ő vramac adott hitit meg nem tartuan, ha mas ferfiuual közösül paraznaua te ſi magat teſtben: Szinte azonképpen à ki az Istennec adott hitit meg nem tart nan baluanioknak imad, paraznaua teſi magat lelkében.

c: Az az, auagy czac moſtan nem tera ſse meg en hogyam.

d: Az az, ha meg terső az Istenis meg fordittya haragiat.

e: Az az, Iudanac és az Izraelnec bűneit beſzelli az Prophéta.

f Tudni illic az Izraelnek paraznaſsagat, es az en intesemet.

9 Ez az ő hires paráznaſágáual meg férteʒteté à földet, mert paráznalkodéc az kőuel és az fáual.

g: Az az, nem bir lata az Iſrahelnec paráznalkodáſának büntetéſének példáiat.

10 § Mind az által mind ezec vtánnis nem tęre meg én hozzám az ő hitetlen húga az Iuda tiſita ſiiue ſierint, hanem kép mutatáſſal, azt mondgya az WR.

h: Az az, inkáb az Iſrael bog nem az Iuda.

11 Azért monda énnékem az WR: Inkáb igazittya magát az viſſſialkodó Iſrael, hogy ſem mint az hitetlen Iuda.h

i: Az tyraeli tokat hic Eſiac fele Iudanac vala Median és Aſſyriában, az meg maradot Iudeabeliekhez egybe inti pœnitentiara.

12 ¶ Menyel, és kiáltſad ez ſiókat Eſiakra, és azt mondgyad: Tęry meg viſſſia vonyó Iſrael, azt mondgya az WR, és el véſſem az én haragomat ti rólatoc: mert kegyelmes vagyoc én, azt mondgya az WR, nem tartoc haragot mind őrőcké.

13 Czac hogy iſmérd meg az te hamiſſágodat, hogy az te Wradat Iſtenedet el hagytad, hanem minden vtakat el járuán az idegenekhőz adtad magadat, minden zöld fa alatt, és az én ſiómat nem fogattad, azt mondgya az WR.

14 Tęrietec meg ſió fogadatlan fiac, azt mondgya az WR: és

k: Az az, Akegyelemből való valaſſi ſierint meg tartom az en népemnec maradhat mind Iudabol mint Iſraelből, és ezokat az en anyaſſint egy hazamba be viſſem, az pogánoc kőzől is ſokakat az en népemmel eggyűtt meg tartoc.

hozzám véſſlec titeket, k eggyet egy városból, kettőt egy nemzetſégből, és bę iktatlac titeket Sionba.

15 És azén ſiiuem ſierint való páſitorokat adoc tinéktec, és legeltetnec titeket tudománnyal, és értelemmel.

16 És minec vtánna meg ſokaſúltoc és meg ſiaporodandotoc à földön, az napokban, azt mondgya az WR, többé nem mondgyác: Ez az WR frigyének ládáia, l meg ſem gondolljác, ſiiuekbe ſem ötlic, meg ſem látogattyác, és nem léſien többé.

l: Az az, nem kerheſſec többé a kűlſő Ceremoniaekkal, hanem az igaz imadſagnak imagyaual az Iſtent lelkűkből es igaſſagban az minémő imadſokat az attya hódul, teb 4

17 Az időben Ieruſálemet hijác az WR királi ſiękinec, és minden nemzetſégec oda gyűlnec az WR nac neuében, ki lakozic Ieruſálemben, és nem kőuetic többé az ő ſiiueknec akarattyát.

18 Az napokban az Iudának háza az Iſraelnec házáual, el iőnec egyetembe Eſiac felől az földre, mellyet én örökſégül adtam az ti attyaitoknac.

19 Mert en illyen módon ſiőléc: m miképpen ſiámlállialac titeket az fiac közzé, és mi módon adgyam néked az gyönyörűſéges földet, pogányoc ſereginec kéuánſágos örökſégét? Es azt végezém, azt mondgyad nékem, én attyám, és tőlem el ne ſiakadgy.

m: Az felől igyeʒteknec aggya okat. Azért teſtet iol veletec, mert bűnt időben gondolkottam arrul mi modon ſiámlállialac titeket az en fiaim közzé: és azt végeztem hogy a ki én bennem bízic, nekem könyörög és ſołgal ſient elettel, en fiám legyen az. n. Imit à Prophéta az nepet az ő bűnéről való pœnitentiatartáſra, es annac minden emberec előtt való megſiratáſara.

20 Bizony miképpen hitetlenől czelekedic az aſſſioni állat az ő férieuel, mikoron őtet el hadgya, azonképpen hitetlenől czelekedéc én velem az Iſraelnec háza, azt mondgya az WR.

21 ° Az ti ſiótoc hallattaſſéc az magas helyeken, az Iſraelitáknac ſiráſoc és könyörgéſec: mert el forditottác az ő vtokat, el feletkeʒtenec az ő Wrokról Iſtenekről.

o: az Iſraelitaknac, bűnről való vallas tetelnec vagy gyonaſnac formaia aggya elikőbe à Prophéta.

22 Tęrietec meg ſió fogadatlan fiac, meg gyogyitom az ti engelenſégteket. Hallattaſſéc mondoc ez ſió: ° Imé mi járúlunc te

hoz-

hozzád, mert te vagy à mi Wrunc Istenünc.

23 Bizony meg czalattattunc à halmoktól, p és az hegyeknec sokaságitól; bizony az Izraelnec meg maradása az Wrban az mi Istenünkben vagyon.

p: Az: A kiáltányoktól, mellyeket á hegyekben imádtunc tiszteletünc.

24 Mert ez gyalázat q emésztette meg à mi attyainknac múnkáit gyermekségünktől fogua, az ö iuhokat, barmokat, fiokat, és leányokat.

q: Az bálvánt mögya, és á bálványimádást gyalázatnac és szégyennec.

25 Heuertünc az mi szégyen vallásunkban, és az mi gyalázatunc bę fedezett minket; mert az mi Wrunckal Istenünckel hitetlenül czelekedtünc mi és az mi attyainc gyermekségünktől fogua mind ez mai napig, és nem engedtünc az mi Wrunknac Istenünknec szauának.

IIII. Rész.

Iger Isten ez Caputba az meg tęrö Izraelembélieknec boczánatot: az engedetlenecket pedig és á kic pœnitentiát nem akarnac tartani fenyegeti vesztedelemmel, kivel mind az által int pœnitentiára. Siratya á Prophéta az népnec veszedelmét.

a: Az ez. Ha igazán és tö mögyaualeskęssel. Az eskűuęs pedig érti mind az első tablán való istени tiszteletther.

1 HA meg terendesi Izrael, azt mondgya az WR, én hozzám tęry: Mert ha én elölem el vered az te vtálatosságidat, és ha nem búdosol.

b: Az az. Az pogányoc kiuanni fogiac hogy ök te hozzád bassanlatosoc legyenec, és mikor valakit akarnac dicserni, azt mondgyác, hogy te hozzád bassanlatos.

2 Es ha így eskűssel: a Eel az Wr, tökélletességben, itéletben és igasságban, áldgyác ö benne magokat b minden nemzetségec, és ö benne diczekednec.

c: Az wy szentaştól, az vtán az környűl metelésből vett bassanlatosság által int Pœnitentiára. Hasonlittya az Sidókat á purlaghoz, mellyet régi

3 Mert azt mondgya az WR: az Iuda férfiának és az Ieruſálembélieknec: Szánczátoc magatoknac c wy vgarat, és ne vessetek az tövisseken.

4 Metellyétec környül magatokat az WRnac, és vessétec el az ti siuieteknec bűreit, d Iudanac férfiai, és Ieruſálemnec lakozói, hog az én haragom fel gerieduén annira ne égien hogy senki el ne ólthassa az ti czelekedeteteknec gonoſságáért.

d: Erti ezen az embernec siuren való tiſztatalanſágát.

5 e Hirdeſſétec Iudában, és Ieruſálemnec ielenczétec meg, és mondgyátoc, trombitállyatoc à földön, kiálczatoc, gyűlljetec egybe és mondgyátoc: Gyűllyetec össue és mennyűc bę az erös városokba.

e: Az kőuetkezendő reſſedelmekre meg iſmendi lęſęuel inti ökęt Pœnitentiara.

6 f Emellyetec zászlót Sionban: gyűllyetec össue, ne állyatoc; mert én veszedelmet hozoc eſſac felöl és romlást.

f: Az az, kęſęlyęttec bad hoz.

7 g Ki vetette magát az oroſlán az ö barlangiából, és az nemzetségeknec rablóia el indúlt, ki iött helyéből, hogy el puſiticza az te földedet, és az ti városid el puſitittaſſanac, hogy senki az okban ne lakozzéc.

g: Vgy ſzól az Prophéta mint ha immár az ellenſęgłudęban rablana, hog ö-ö bęſędęnęzęgłęſſęgát meg ielentſe.

8 h Ez okáért öltözzetec ſákba, ſiriatoc és iaygaſſatoc. Mert az WRnac fel búlſúlt haragia nem távozott el rólunc.

h: Az Pœnitentiara intés: mellyet á ſákba való öltözetęn ir meg: nem hog abban allana á Pœnitentia, hanem hogy annac nemmiuę ielę. Ert pedig á ſáköt akar mellyęłęzatos ruhat.

9 i Mert az napon, azt mondgya az WR: el vęſi az királynac és az feiedelmeknec bátorſágoc, és el alméłkodnac az Papoc, és á Prophétác czudálkoznac.

i: Az Istennec fel buſult haragiat ezzel bizonittya, mert az királynac feiedelmęknęc vęſi Vgy annakis ielki fazdalmokra, hogy Istęn meg czałta az á nępet.

10 Es én ackor azt mondom: Ah ah Istenem WRam, bizony azt fogiác mondani, igen megczáltad ez népet, és Ieruſálemet,

dętünknęc el vęſi az papoknac Prophętaknac ęłęc nęm a hogy azt kęrdię mondanán: az bünęknęc nagy ſzęłki fazdałmokra, hogy Istęn meg czałta az á nępęt.

k: Az az: Mikor á hamis Prophétáknac beſédec és ihuendôlejcc ellen az ellenſeg el iöuend, akkor az Iſteñec be ſzédenec igaſſágáért azt fogiac mondani. Imhol iö az ellenſég, á mint az igaz Prophétác mödottac nẽ vgy mint az hamisprophetac.

ezt monduán. Békeſégtec léſien tinéktec, holott az ſiablya el hatott mind lelkünkig.

11 k Az idöben azt mondgyác, ez népnec és Ieruſálemnec: Imé nagy ſiáraſitó ſiel iö az puſitánac magas hegyein, az én népemnec leányánac útán, nem ſióráſra ſem pedig tiſtitáſra.

12 Ezeknél hatalmasb ſiel iö el énnékem, l ackor énis itéletet mondoc nékiec.

l: Az az, Olly ellenſég iö el éllékem, az az: Az én aharatſomnac végböz vitelere, melly az én népemnec feiedelmeinél eröſſeb leſſen. Moſtan nẽ fogadgyác az in téſt de ackor énis meg hünetem öket.

13 Imé mint az felhö vgy iö, és mint az ſiel vęſi az ö ſiekere, az ö louai gyorſabbac à ſaskelyöknél, iay nékünc mert el veſztünc.

14 m Ieruſálem tiſtícz meg ſiiuedet az gonoſſágtól, hogy meg tartaſſál, meddig maradnac te benned az te gonoſi gondolatid?

m: Inti eſmèt az népet Ieruſálem arra ez ockal. Mert minden ſegèſt az ellenſeg o ſtromla az or ſzagot.

15 Mert az hîr mondó hirdeti (az ellenſégnec iöuetelit,) Danfelöl, és hirdeti az veſiedelmet Ephraimnac hegyénnis.

16 Mondgyátoc meg ez népnec, hirdeſſétec meg az Ieruſálembéliecknec, meſſie földrül el jönec az örizöc, n és kiáltanac Iudánac városi ellen.

n Az örizökön érti az ellen éget. Kic mint az vadaſzoc örizic az hálot, hogy a vad el ne ſzaladgyon: ùgy képpen örizic a meg ſállot városſt, hogy ſenki el ne ſzaladgyon.

17 Mint az mezönec örizöi vgy léſinec az város környül; Mert engemet fel boſſiontott azt mondgya az WR:

o: Vtnac nezzi az Sidoknac élöteknec rẽdit és modgyat melly ſolas az irat, hã gyakorta vagyon.

18 Az te útad, o és az te czelekedetid ſierzettéc ezt tenéked: ez az te gonoſſágod; mert miuel hogy kéſerü az te p ſiiuedreis el hatott.

p: Az az, Miuel hogy az te bünöd nagy, az büntetéſis nagy.

19 q Fáy az bélem, és az én ſiiuemnec rekeſſi, az én ſiiuem háborog én bennem, nem halgatom el, mert az trombita ſiót hallotad ô én lelkem, és az hadnac kiáltáſát.

q: Az Prophétánac beſédi ezec, ki à nép nec bizonyos következendö romolaſat latnian, ſinec nec azon faidalmarol bizonſágot tẽſen.

20 Es hogy éggyic veſiedelem az máſikat köueti, mert ez egéſi föld el puſtitatic, hertelenſéggel el puſtíttatnac az én ſátrorim, r és az én fel vont kárpitim.

r: Az ſatorokon es az karpitokon, érti à ſzép hazakat.

21 s Vallyons meddîg látom az záſilót? és hallom az trombita ſiót?

s: Az az, Vallyon mikor leſſen vége az ſoc haborusagnac?

22 t Mîg bolond léſien az én népem, mîg nem engem iſmérnec, mîg balgatag fiac, és értelem nélkül valóc, mîg bölczec léſinec az gonoſira, az ió czelekedetre pedig balgatagoc.

t: Meg felel az Prophéta az kerdéſre, és megmondgya, miglen nem leſſen vége az hadnac.

23 u Ha tekintem az földet, imé hijába való és puſita; ha tekintem az ęgeket, ſemmi világoſſága ninczen.

u: Az az, A népnec bünei miatt, és à ſoc nyomoruſág miatt, mellyec à bünnec büntetéſi, mind az föld mind ég, vtalatos és chaoſſég nélkül való.

24 Ha tekintem az hegyeket, imé reſiketnec, és minden halmoc ingadoznac.

25 Ha tekintem imé egy emberis ninczen, és minden ęgi madarac el mentec.

26 Ha tekintem imé az ſiros tartomány ollyan mint az puſita, és néki minden városi el törettettec, az WRnac és az ö haragiánac miatta.

27 Mert az mondgya az WR: el puſtitatic az egéſi föld, mind azáltal nem léſzen ackor vége. x

x: Az az, Mincẽ vtaſſa el puſſitom à földet, nem leſſen vege az én haragomnac, hanem à földet az puſztaſagban ſoc ideig tartom, tudni illic 70

28 Annac felötte ſir az föld, o- da fel meg homályoſodic az ęg, mert én mondottam, én gondoltam, és meg nem bántam, és azt el nem változtatom.

29 Az louagoknac és az kęzáueſeknec kiáltáſoc előtt el futnac az városbéliec, el tőyteznec az ſűrű erdőkben, fel mennec az kő ſiiklákba; minden város el puſztitatic, és ſenki ſem lakozic azokban.

30 Te pedig el puſitulandó tartománnac népe, mit czelekedel? ki moſtan öltözöl Skarlatban, és ékeſited magadot aranyas kőſöntyűckel, és az te ortzáidot meg feſted feſtéckel, hijában ékeſited magadat, y mert az te ſieretőid vtálnac tégedet, az te életedet kereſic.

31 Mert vgy mint egy gyermec ſiülő aſſioni állat ſiauát hallom, azt mondom, hogy mint egy elsö gyermec ſiülő aſſioni állatnac kiáltáſát, hogy vgy hallom az Syon leányának ſiauát: ki nagj óhaytáſſal öſſue veri az ö kezeit, monduán: Iay moſt énnékem, mert el fogyátkozott lelkem az meg ölő ellenkér.z

y: Haſonlittya az Prophéta az Iſraelitákat az tiſztatalan áſſioni állatokhoz, kic magokat fel ékeſitic, hogy az öſſeretőiöket meg ezállyac: Mert az Iſraelitác ſintén azonképpen bizelkednec vala 43 Babyloniabeliecknec. De azt mondgya a Prophéta, hogy hijába bizekednec azokhac.

z: Vagy az öldöklő miatt, kic ő népet ölic, &c.

V. Réſz.

Azt mondgya Ieremiás ez Cíputban, hogy ſohól Sido országba, ézac egy igaz és Iſten félő ember ſem találtatic, ſem az feiedelmeknec ſem az köſſégnec rendekben, mellyért az Iſten meg kegyelmezne nékiec. Azért ſoc bűnöket elő fa oláſuán még mutattya, hogy méltán bűntetnednec az idegen ellenſeggel, kiknec kegyetlenſégeketis meg irta.

1 Iaríatoc el Ieruſálemnec vtzait, és láſſátoc meg, vegyétec eſietekbe, és tudakozzátoc meg az ő vtzain, hogy ha lölteké egy embert, és ha vagyon ki igaz itéletet tégyen, és az ki igaſſágot ſiereſſen, és meg kegyelmezec néki.

2 Es ha így eskeſſinekis: Eel az WR, bizony hamiſſan eskűſſinec.

a: Az ezek beſzéd az Iſteni tiſztelenſégről értik. Annit teſſen azért mintha azt mondaná. Ha mondgyák hogy engem tiſztelnec, de hazudnac.

3 WRam az te ſiemeid auagy nem az tökélleteſſégre nézneké? Meg verted öket, de nem bánkodtac, meg emésſitetted öket, de az dorgáláſt nem akariác fel venni, az ö ortzáioc kemenybec vóltanac az kő ſiiklánál, nem akartac meg tęrni.

4 En azért azt mondom vala: Bizony paraſitoc ezec, bolondoc, mert nem tudgyác az WRnac vtát, az ö Iſteneknec itéletét.

5 El mégyec az fő emberekhöz, és ſiólloc nékic, mert ők tudgyác az WRnac vtát, az ö Iſteneknec itéletét. De azokis el vetettéc az igát, el ſiaggattác az kötelecket.b

b: Az igát és a kötelet kéri az Iſten törvényét, melly ellen az ember tartoztatya és meg szabadulya.

6 Annac okaért meg ſiaggattya öket az oroſiláń az erdöböl, és az puſitában lakozó farkas el puſititya öket, az ö városoc ellen vigyáz az Pardus, valaki ki iű ö közzülöc el ſiággattya; mert el aradott az ö bűnöc, és el ſokaſodtanac az ö pártolkodáſoc.

7 O miért kegyelmeznéc meg te néked? Az te haid el hattanac engemet, s' veskűſinec azokra, kic nem Iſtenec. Mihelt meg elegitem öket, azonnal paráználkodnac, és nagy ſereggel az paráznac házába gyűlnec.

8 Mint az köuér louac, mellyec reggel eleget éſinec, ollyanoc vóltac, kiki mind az ö felebaráttya feleſégére nyerit.

9 Auagy

9 Auagy nem látogatnámé meg ezért ôket? Azt mondgya az WR: auagy èffçle nemzetſéget, minçmô ez, nem bûntetié meg az én lelkem.

10 Mennyetec fel az ô keritéſire, és ronczátoc el, mind az által mindeneſtôl fogua ſemmié ne te gyétec: [a] tôrietec el à keritéſeknec magaſſágit: Mert nem az WRé.

11 Mert vétkezuén vétkezett én ellenem az Izraelnec háza, és az Iudánac háza, azt mondgya az WR.

12 Meg tagadtác az WRat, és azt mondottác, ninczen, és nem kôuetkezic mi reánc az veſſedelem, ſem fegyuert, ſem pedig éhſéget nem látunc.

13 Es az Prophétác ſiellé léſznec, [d] és ô bennec ſemmi igaz beſiéd ninczen, úgy léſien nékic dolgoc, (az mint mi felôlûnc prophétálnac.)

14 Azért azt mondgya az Seregeknec WR a Iſtene: Miért hogy ezt mondottátoc; imé én ollyanná téſiem az én beſiédemet az te ſiádban, minçmô az tûz, és ez népet ollyanná mint à fákat és meg emêſiti az ôket.

15 Im én hozoc ti reátok meſſe földrûl való pogánt ôk Izraelnec háza, azt mondgya az Ur Istene gyetlen nemzetſéget, Regi nemzetſéget, olly nemzetſéget, kinec nyelvén nem érteſi, meg ſem érted mit ſiól.

16 Mellynec az ô tegze mint à meg nîlt koporſó, [e] mindnyáián erôſſec léſznec.

17 Es meg emêſiti az te veteméniedet és az te kenyeredet, mellyet az te fiaid és leánid ettenec vólna meg; meg éſſi iuhaidat és ôkreidet, meg éſſi az te ſiôlôdôt és figedet, ſiegénſégre jutattya az te erôs városidat, kikben bizol vala, fegyuer által.

18 De à napokbannis, azt mongya az WR: vgyan nem végezem el az én haragomat. [f]

19 Es mikor azt kérdenditec: Miért miuelte à mi Wrunc Iſtenünc mi velünc mind ezeket? Te azt mondgyad nékic: miképpen el hagytatoc engemet, és idegen Iſteneknec ſiolgáltatoc à ti földetekben, azonképpen ſiolgállyatoc idegeneknec az idegen földön.

20 Kiálczátoc ezt az Iácobnac házában, és hirdeſſétec az Iudában, mondûán:

21 Hallyátoc meg moſt ezt ô bolond és balgatag nemzetſég, kiknec ſiemec vagyon ſ. nem látnac, kiknec fülôc vagyon, ſ. nem hallanac.

22 Nem félteké engemet, azt mondgya az WR? Az én ortzám elôtt nem reſiketteké? Ki rendeltem az fôuéñt az tengernec határának, ôrôcké való végezés ſierint, mellyet által nem liôkôllic; iólleheț meg indúlnac, de fellûl nem haladgyác, és meg háborodnac az ô habiai, de azon által nem mennec.

23 De ez népnec ſiiue el hajlott, viſiſia vonyó; az mint el haylottac vgyan úgy mennec elô.

24 Es

a: Azt azért mondgya, mert noha Ieruſálem mindeneſtôl el rontatott, de az népe nem veſſettet mindenceſtôl. Vagy azért mondgya, hogy mindeneſtôl el ne vegeſſec az Iſten boſſzu állaſát, mert az vtánnis bûntette ôket.

d: Az az, Semmiue léſſen, ſiſſbe megyen az Prophétác beſſede és az minemô veſſedelemrôl nékünc ſolnac, ollyanba eſſnec ôk.

e: Az az, Sokakat el veſſt az ô tegzeben való nyilachal.

f: Az az, Noha felette igen meg verlec, mind az általne gondollyatoc bôg inuár meg menekettetec.

Eſai: 6.

24 Es nem mondgyác magokban: Féllyüc immár az mi Wrunkat Istenönket, ki ád ideién és késön való esöt az ö ideiében; g és az aratásnac töruényének heteit meg örzi nékünc.

g: Az az, Ki ád mind tauaßzal, nyarba, és öß ßel elsöt az vetemenyckre.

25 Az ti álnokságtoc forditottác el ezeket, és az ti gonoßágtoc tiltya meg ezt az iót ti tületec.

26 Mert találtatnac az én népem között istentelenec, mert két felé fülelnec mint à madarászioc, és töörthánnac, mellyben az embereket megfogiác.

27 Mint az kalitka hogy madarackal teli, úgy az ö házoc teléc álnoksággal, h annac okaért nágyá lettenec és gazdagocká.

h: Az az, Alnokſagga, és hamißzagot gyüytött marhaual.

28 Meg küüéredtenec, fényeßec az istentelennekis meg haladtác gonosi ezelekedetét, igaz itélettel nem itéltec, az árvánac igaz itéletet nem tettenec, mind az által mégis sierenczéßec, az siegényeknekis igaßágokat ki nem siolgátattác.

29 Ezt nem látogatomé én meg, azt mondgya az WR: az nemzetséget melly illyen, nem büntetié meg az én lelkem?

30 Czudálatos és röttenetes dolog lött ez földön.

31 Az Prophétác hamißan prophétálnac, és az Papoc aiándékokat vésinec, az én népemnec pedig tetzenec ezec. Vallyons mit miuelnétec végezetre? i

i: Az az, ha az én büntetésemmel meg nem szabolattatnatoc, igen el merülnetec az bünben.

VI. Rész.

Meuetséggel inti az Prophéta az Sidókat, hogy az Chaldeusoc ellen zászlót emeluen eleikbe ki mennyenec, elö számlálya bünöket mellyekért veßedelem alá vetetnének tudni illic, az kegyetlenséget, Istennec igéiének meg vetálását. Inti öket az régi fent Atyáknac életinec követésére. Meg vetà kép mutatóknac áldozattyokat. Jövendöt mond az Babyloniaibéliecknec jövetelekről. Inti Isten à propérát, ki panaßolkodic az néppel való daykalkodáßának haßontalanságáról.

1 BEniaminnac fiai fußatoc ki Ieruſálemböl, és Thekuaban fuuallyatoc trombitát, és Bethacheremben emelljetec záßlót: Mert nagy veßedelem, nagy gyötrelem láttatic (iöni) elsiac felöl.

2 Az ßép és keduen tartott aßionai állathoz haßonlatoßá tettem vala az Sion leányát.

3 Ö hozzá iönec az pásztoroc a az ö nyaiockal egybe, hogy ö ellene fel fonnyác az ö sátorokat, hogy kiki mind az ö helyét megemélßie.

a: Értí az paßtorokon à Babyloniai kiraltz, és fötiselmeket, kic Ieruſálemet megßalolattac vala à Prophéta jövendö mondáßa után soc időuel, à nyaktakon pedig értí azoknac seregeket.

4 b Kéßiczetec ellene hadat, kellyetec fel, és mennyünc hartzra délben: Iay mi nékünc mert el hanyatlott az nap, és meg hoßßabúltac az estuéli árnyékoc.

5 Kellyetec fel, és mennyünc östromnac éttzaka, és ronczuc le az ö palotáit.

b: Ezec az Babyloniabéli kiralynac és az feiedelmeknec beßédi mellyeckel intte az Ieruſálem ellen való hadakozáßra.

6 Mert azt mondgya az Seregeknec WRa: Vágiatoc fákat, és Ieruſálem környül czinállyatoc töltéßeket, ez az meg látogatáßnac városa, mellyben egyéb ninczen nyomorgatáßnál.

7 Mint az forrásban fel buzog az víz, úgy ki foria az ö gonoßzáßát, boßzußág tétel és nyomorgatás hallattatic benne ßüntelen én elöttem, betegség és vereség.

8 Vedd

8 Vedd eſiedbe magadot Ieruſálem, ne táuozzéc el az én lelkem tõled ne tegyelec puſitáuá, mellyben ember nem lakozic.

9 Azt mondgya az ſeregeknec WRa: Meg mezgerlic, mint az ſiõlõtt az Izraelnec maradékát; e kic azt mondgyác, fordîcz az te kezedet mint az ſiõlõ ſiedõ, az ſiõlõ koſárra.

10 Kinec ſóllyac, és kit kériec hogy hallyác? Imé környûl meteletlen az õ fülõc, és nem halhatnac, imé az WRnac ſiana náloc gyalázatban vagyon, nem gyönyörködnec abban.

11 Azért az WRnac haragiával tellyes vagyoc, d el fáradtam magamot tartoztatuán, ki õn tõm azért azt az kiczin gyermekekre az vtzákon, és egyetembe az iffiaknac gyülekezetekre: Sõt még az férfiuis az õ feleſégéuel, és az vén az meg teperedett emberrel egyetemben foglágban eſnec.

12 Es az õ házoc idegenekre maradnac, mezeiec és feleſégégec haſonlatos képpen; mikor ki nyuytom az én kezemet az földnec lakozóira, azt mondgya az WR.

13 Mert kicziñtõl fogua nagyig mindnyáján az telhetetlenſégnec adtác magokat; az Prophétától fogua az Pap ig, mind czalárdoc.

14 Es gyogyittyác valà az én népem leányának romláſát hazugſággal, monduán: békeſég, békeſég, de vgyan nem lõn békeſég.

15 Vallyon ſiégyenliké hogy vtálatoſſágot tſelekedtenec? bizoñ nem ſiégyenlettéc, és nem tudtác mitſoda à ſiégyen. Annac okaért el húlnac az meg õlettettec közõtt, az õ meglátogatáſoknac idején el eſnec, azt mongya az WR:

16 Igy ſiól az WR, e állyatoc az vtakon; és láſſátoc meg, és tudakozzatoc az régi õſvényekrõl, mellyic légyen az igaz vt; és azon járiatoc, hogy az ti lelketeknec légyen nyugodalma: Es azt feleletéc; Nem mégyünc.

17 Annac felõtte rendeltem õ közõttõc õr állókat, hogy vigyáznánac az trombita ſióra; azt feleltéc: Nem vigyázunc.

18 Azért hallyátoc meg pogányoc, és vedd eſiedben ô gyülekezet, mi kõuetkezic reáioc.

19 Hald meg föld: Imé én hozoc ez népre veſiedelmet, az õ gondolattyoknac gyümölczét, f mert az én beſédemre nem halgattanac, és az én törvényemet meg vtáltác.

20 g Miért hoztoc énnekem Sabából tõmiént, és ió illatú állatot meſiſie földrõl: Az ti egéſilen meg égõ áldozatotoc nem keduelec, ſem à ti véres áldozatitoc nẽ gyönyörûſégeſec én elõttem.

21 Azért azt mondgya az WR: Imé én ſzerzec è nepnec romláſt, mellyben meg ütközнec az atyác és à fiac egyenlõ képpen, az ſomſiéd az õ barátt jával, és el veſinec.

22 Igy ſiól az WR: Imé népiõ el eſiac felõl, és nagy nemzetſég indúl fel az földnec végérõl.

23 Kik-

c Az az, Miképpen az ſiõlõ ſzedet vtán az ſiõlõt meg mezgerlic, és meg kereſic az mi vayta maradott. Azonképpen az Chaldeuſoc meg mezgerlic az Sidoknak elõſzör el veſic az iõ embereket, az után az nepnec állyat, es azt mongyac egy maſnac az vtczec. No láſſatoc hozzá, es az kiketh aphatot az Izraelitác közzûl vigyetec el.

d Az az, Prophetaláſſa való beſzeddel tellyes vagyoc, melliyec az Istennac bũnõs hallgatarul bizonſágot teſznec.

e Az Prophéta arra int ẽket, hogy az régi ſzent attyaknac életeknec modgyat tekintſec meg, és az õ életeket ahoz ſzabiac. Mert az mint megmondottuc az trombában az vtan és õſzuenyen, az embernec életenec modgya vagy rendtertenic.

f A gondolatnac gyümölczen értt az bõnteteth, melly minden kor kõuetheti az bũn vtan.

Eſa: 1. Amos 5.

g Megveti Isten az Prophéta álotal az Sidoknac kép mutato Ceremomatokat, mellyekkel keuelykednec vala igaz hit nelkûl es Penitentianeli-kûl.

23 Kiknec kezekben kóziw és pais léſien, kegyetlenec léſinec, és ſemmi irgalmaſſág bennec nem léſien: az ő ſiauoc mint az tengernec zúgáſa, és louagoc léſinec, mind eggyg viadalhoz kéſiültec te ellened, Sionnac leánya.

24 Kiknec czac hireknec halláſára az mi kezünknec minden ereie el ſiakadott, az veſiedelem környül fogott minket, és az faydalom mint az gyermec ſiülő aſſioni állatot.

25 Ki ne mennyetec az mezőre és vtra ne indúllyatoc: Mert az ellenſégnec fegyuere, és az félelem minden felöl környül vett.

26 En népemnec leánya öltözzel ſákba, és heuery az porban, ſiſ kéſeruefen mintha eggyetlen egy fiadat ſiratnád, mert hamarſággal el iű reánc az puſitító.

27 ¶ Őr álló toronyban helhezettelec én téged az én népem között, és nagy erőſſégben, hogy meg tudgyad és meg kémlellyed az ő vtokat.

28 Mindnyaian felöttе igen vak merőc, kic álnokúl iárnac, k atzél es vas terméſietőiec: mindnyáian őc egyebeknekis erkölczinec veſztői.

29 ¶ Az tűztől meg égettetett az fuuó, meg eméſztetett az ón, az oluaſztó meſter hijába munkálkodic, mert az ő gonoſſágoc meg nem tiſztitathatic.

30 Meg vetteteтt ezüſtnec hijatoc öket, mert az WR meg vetette öket.

b: Az ſakon ért akar mi el vetett bituan alacſonyot ruhai, mellyneé fel öltözeſe az pœnitentianac nemus nemő kűlſő iele.

i. Az Prophetanac ſzól Iſtenes meg inti őtet az ő tiſztiről.

k Az az, Vak merőc, engedetlenec.

l Ez baſonlatoſſágban az ónaſzto meſter az Iſten. Az meg tiſztitando egből, az Sidoc, az fuuo, Ieremias az én az tiſztitáſra való eſzközöc. Mikeppen az értue meſter ember nehezhijaba munkalkodic az erőſſtnec meg tiſztitáſaban az fuuois el ég az ónis meg emeſztetic: A conkeppen az Iſten hijaba munkalkodott az Prophetai által az Sidoknac meg tiſztitáſokban.

VII. Reſz.

Inti Iſten az népet az prophetа által az igaz pœnitentiára, kiknec hiſ igerecsis reſſen. Az vtán inti őket hogy el hadgyac az kepmutatáſt, az templumban és annac kűlſő tiszteletiben való bizodalmokat, es fenyegeti őket mind az templummal egybe, holott meg tiltya Iſten az prophetat hogy ne imadcoz zéc az népert, miuel hogy haſuany tmadoc. Meg veti Iſten az ő áldozattyokáis es eſmet fenyegeti őket.

1 EZ à beſéd mellyet ſiólla Ieremiaſnac az WR, monduán.

2 Ally az WR házának aytajában, és kiálczad ott ez beſédet, és mondgyad: Hallyátoc az WRnac ſiauát mindnyáian Sidóc, kic bementec ez aytókon, hogy imádgyátoc az WRat.

3 Igy ſiól az Seregeknec WRa, az Izraelnec Iſtene: Iobbiczátoc meg az ti vtaitokat és czelekedeteteket, és ti veletec lákozem ez helyen.

4 a Ne bizzatoc hazugſágban, ezt monduán: az WRnac temploma, az WRnac temploma, az WRnac temploma.

5 Hanem inkáb valóba iobbiczátoc meg az ti vtaitokat, és czelekedeteteket, és igaz itéletet tegyetec az emberec között.

6 Az iőueuéń között, árua között, és az őzuegyeket meg ne nyomorgaſſátoc, és az ártatlan vért ki ne onczátoc ez helyen, és idegen Iſtenec vtán ne iáriatoc az ti magatoc veſiedelmére.

7 És azt miuelem hogy békeſéggel lakozzatoc ez helyen, az földön mellyet adtam az ti attyaitoknac mind őröcké. b

a: Az az, Ne bizgyetec a hamis Prophetaknac beſzedeknec. k Azt mondgyac hogy ez az templom az WRnac temploma, az WRnac temploma, az WRnac temploma.

b Az Sidoc az beſéd által örőcké való időnec ſzoktac hini.

8 Imé ti hiztec az hazug beſédnec, mellynec ſemmi haſina ninczen.

c: Az az Micoda vakmerőſégből mondiátec ezt mondáni, hogy nem art nektec ſemmi nyomoruſág, hogy batorſágoſon vattoc, és nem feltec, miuel hogy meg tartſon titeket iſtenkit ez tem plomban tiſztelteć-holot ennek el menne nem vgyan ollyan tamoor ſzattoc mint az előtt. Matth 21. Marc 11. Luc. 19.

9 c Vallyon mikor loptokis vagy öltöc, és paráznalkodtoc, és hamiſſan eskűſitöc, és áldoztoc az Baalnac, és idegen Iſtenec után iártoc, kiket nem iſmértec.

10 Ackoris el iűtöké, és állotoc én elöttem ez házban, melly neueztetic az én neuemről, és azt mondgyátoc, meg ſiabadúlunc, hogy az után vgyan ezen vtálatos dolgokat czelekedgyetec?

11 Vallyon latroknac barlangiá ua letté ez ház ti elöttetec, melly az én neuemről neueztetic? Azért énis reá gondoltam, azt mondgya az WR.

12 Mert mennyetec el az én helyemre, melly vala Silóban, holott elöſtör lakozott az én neuem, és láſſátoc meg mit czelekedtem azzal, az én népemnec Izraelnec gonoſſágáért.

13 Annac okaért miuel hogy mind ez dolgokat czelekeſſitec, azt mondgya az Wr, és mikor ſióloc tinéktec reggel felkeluén, nem hallyátoc, és mikor kiáltoc, nem feleltec.

14 Annac okaért vgy czelekeſſiem ez házzal, melly az én neuemről neueztetic, és az mellyben ti biztoc, és ez hellyel, mellyet adtam néktec és az ti attyaitoknac, miképpen az Siloual czelekedtem.

15 Es el vetlec ortzám elöl, miképpen el vetettem mind az ti attyatokfiait, mind az Ephraim maguát.

16 Es te ne imátkozzál ez népértd és ne kiálcz ö éröttec, ſe ne könyörögy, és közben ſe iáry, mert én téged meg nem halgatlac.

d: Az az, Elvegeztem hogy igy czelekeſſem Iudaual, melyet ſenkit kereſere meg nem maiot.

17 Nem látodé te, öc mit czelekeſinec az Iuda városiban, és Ieruſálemnec vtzain

18 e Az fiac fát ſiednec, az attyác ſenet gyuytnac, az aſſiſioniállatoc dagaſztanac, hogy az çgnec királne aſſiſionyának béleſeket czinállyanac, és áldozzanac az idegen Iſteneknec, hogy engemet haragra indiczanac.

e: Az az, Minyajan kicſinről fogua nagyiglan az baluany imadasban foglalatoſoc.

19 Auagy én ellenem vagyoné hogy ezec engemet ingerlenec? azt mondgya az Wr, auagy inkáb nem ö ellenec vagyoné, ö magoknac gyalázattyokra?

20 Azért azt mondgya az Wr Iſten: Imé az én haragom és búſúlaſom ki öntetic ez hely ellen, az emberekre, és az oktalan állatokra, az mezöknec fáira, és az földnec gyümölczire, fel geried és meg nem óltatic.

f: Az az. Akar mint ſokeſitſatoc az ti aldozatiokat, nem kell nekem, neket legyen.

21 Azt mondgya az Seregeknec Wra, az Izraelnec Iſtene: Az ti egéſzſéges meg égetendö áldozattokat tegyétec az hálá adó áldozathoz, és egyétec meg azoknac az húſát.

g Az az, nem kiuantam ezec az aldozatoc ö magán, hanem máſra negotem az áldozatokban, és titekeit az által máſra akartalac indítani-tudni illic az Meſſiásban valo birodalomra es az ii magaſtoknac megáldoſására, az bünnec meg öldökléſere es ſzentéletre, melly ti bennetec nintſen. Nem kell azért az puſztá aldozat.

22 g Mert nem ſióltam á ti attyáitockal, és nem paranczoltam nékic az napon, mellyen ki hoztam öket Ægyptumnac földéből, az áldozatoc felöl.

23 De ez ſiót parantſoltam nékic módúan: Engedgétec az én ſiómnac, és én tinéktec Iſtentec léſſec, és ti nékem népeim: és iáriatoc mind

mind azon az vton, mellyet paranczoloc néktec, hogy jól legyen dólgotoc.

24 De nem engettec, és nem haytottác hozzám az ő fülöket, hanē iártanac az ő tanáczokbā, és az ő gonosi siueknec keménségebē, és hátra másitanac, nē elö mētenec.

25 Az naptól fogua, mellyen ki iöttenec az ti attyaitoc Ægyptomnac földéből, ez napig, küldöttem ti hozzátoc mind az én siólgaimot az Prophétákat, minden nap reggel fel keluén és küldvén. b

26 De nem halgattanac engem, és nem haitottác hozzám az ő fülöket, hanem meg kemenitettéc az ő nyakokat, és gonosibúl czelekettec, hogy sem mint az ő attyoc

27 Es mikor meg mondod nékiec mind ez beszédeket, vgyan nem halgatnac tégedet, és mikor kiáltasz nékiec, meg nem felelnec tenéked.

28 Annac okaért mond ezt nékiec: Ez à nép, melly nem engedett az ő Wránac Istenénec siauánac, sem az tanitást fel nem vette: el veszett az igasság, és ki siagattatott az ő siákokból. i

29 k Beretuald el hatadat, és vesd el, és nagy iaygatással iaygass az hegyeken: mert vtállya az Wr, és el hadgya à nemzetséget à melly haragsic.

30 Mert én elöttem az Iudánac fiai gonosit czelekedtenec azt mondgya az WR, az ő vtálatosságokat helheztettéc az házban, melly az én neuemről neueztetic, hogy azt meg ferteztetnéc.

31 Es emeltenec óltárokat Tophet ben: l melly vagyon az Hinnom fiának völgyében, hogy meg égetnéc az ő fiokat és leányokat tüzzel, mellyet nem paranczoltam, sem siiuemben nem gondoltam.

32 Azért imé el iünec az napoc, azt mondgya az WR, és többé nem neueztetic az à hely Thophetnec, és Hinnom fiának völgyénec, hanem öletésnec völgyénec: mert noha temetkeznec Tophetben, mind az által nem lésien elég hely az temetésre.

33 Hanem ez népnec testec lésien az ęgi madaraknac és ez földnec vadainac étkec, és nem lésien ki el üzze azokat.

34 Es azt miuelem, hogy meg siünnyéc Iuda városiban és Ierusálemnec vtzain az öröm és az vigasság, az vő legénnec és az meny asszonnac örömе: mert el pusztúl az föld.

VIII. Rész.

Az királioknac, feiedelmeknec, papoknac es prophetaknac teremeknec ki hanyatásarol, es az marádec népnec nyomorusagaról prophétal Ieremias, panaszolkodic az ő engedetlenségekről, Inti őket penitentiára, az ő soc bűnöket bermekre hánnya, es fenyegeti őket közuetkezendő veszedelemmel

1 AZ időben azt mondgya az Wr, ki hánnyác az Iuda királyainac czontokat, az ő feiedelminec, Papiainac, Prophétainac, és Ierusálemben lakozó polgároknac czontokat az ő koporsóiból.

2 Es ki terític azokat az napra és az hóldra, és az ęgnec minden seregi elött, mellyeket sierettec, és az mellyeknec siolgáltanac, és az mellyec után iártanac, és az

b: Az 25. Igen siorgalmatos voltam abban hogy nektec mindenkor Prophetakat küldeczem.

i. Az 25. Soha nem szolnac az igasságrul és az Istent szolgalatrul.

k. Az Prophetа hajanac el nyresen jelenti az Istен az Iudo orszagnac nagy keserüseges alapattyat, mert az Sidoc az ő keserüségekben hajokat el nem vala.

l. Lasd meg B. a 10. az helyen mit tegyen ellene az Thophetről.

mellyeket kereſtenec, és az mellyeknec tẽrdet feiet haytottanác, nem ſiedernec õſſue, és el nem temettetnec, ganaijá változnac ez föld ſzínén.

3 Es inkáb válaſſyác az halált, hogy ſem az életet, az kic meg maradnac ez gonoſi nemzetſégből, minden helyeken az hól meg maradnac, az houá ki üzöm öket, azt mondgya à Seregeknec Wra

4 Annac felötte ezt mondgyad nékiec: Igy ſól az Wr: Auagy vgy eſtenecké el (az Sidóc) hogy fel nem keiheteneé? ha meg tẽrnénec auagy nem tẽrneie hozzáioc (az Iſten?)

5 Mért fordúlt el ez nép, és az Ieruſálemnec népe vakmerö el forduláſſal? az czalárdſágnac adtác magokat, nem akarnac meg tẽrni

6 Reá vigyáztam és meg hallottã nem igazat ſólnac, ſenki nintſen ki az ö gonoſſágát meg bánnyá, ezt monduán: Mit czelekedtem? kiki mind atö vtára indúlt, mikeppen az ló hogy folua mégyen az hartzra.

7 Még az eſſterag:s az egbẽ meg ismeri az ö ideiét, és az gerlicze, és az feczke, és az daru, tudgyác mikor el kel menni, az én népem pedig nẽ iſmeri az wrnac itéletit

8 Mint mondgyátoc böleczec vagyunc? és az Wrnac töruénye nálunc vagyon? bizony imé hijaban czinálta az ö pennaiát az iró, hijában valóc az irás tudóc.

9 Miuelréké azt az böltſec hogy meg ſégyenülnénec és meg röttennénec az bün miatt? Imé meg veteſtéc az Wrnac ſzauát, mitſoda böltſeſség vólna tehát ö bennec

10 Azért az ö feleſégeket idegeneknec adom, és az ö mezeiöket más örökösöknec: mert kiczintöl fogua nagyig à fösuénſégnec adtác magokat, az prophétától fogua az Papig minnyaián hazugoc

11 Es gyogyitytyác vala az én népemnec leányának ſebét hazugſággal, monduán: Békeſég, és nem vala békeſég.

12 Vallyons ſiégyenlettéeke meg magokat, hogy vtálatoſſágot czelekedtenec? meg az ſiégyenbeñis nem ſiégyenlettéc meg magokat és az ſiégyent nem ismérték. Annac okaert el eſſnec az el eſtec közöt, az ö meglátogatáſoknac idején el húllanac, azt monda az Wr

13 El veſitvén el veſitem öket, azt mondgya az Wr; ninczen ſzölö az tökeién, sem fige az fige fán, az leueleis el húllott, és az miket nékiec adtam, el vétetnec tülöc.

14 Mit ülünc? Gyülhetec öſſue, és menny ünc bé az keritett városokba, és ott halgaſſunc: mert bizony az WR Iſten halgatáſra iuttatott minket, és mérges vizet adott innunc: mert vétkeztünc az WR ellen.

15 Várjuc az békeſéget, és imé ſemmi ió nintſen, várjuc az meggyogyúláſnac ideiét, és imé félelem vagyon.

16 Dantól fogua hallattatott az ellenſég louainac nyeritéſec, az ö erös louainac nagy nieritéſi miat meg röttent az egéſi föld: mert el iünec és meg emésztic az földet, és an-

a: Az az, Akar melly nagy legyen az sidóknac vetkezese, de ha megternec az Iſten hozzaiok fordulna.

b: Meg feddi az Prophéta az sidóknac az ö keueſet hitöſ kat, hogy böltſek nagyok és erösek volnac, holott az Iſten toruenyenec ellen gi

c: Mirha azt mondana ha böltſec volna hac meg retteneneс az Iſtent.

és annac minden gazdagságát, az várost és annac lakóit.

17 Mert imé küldöc ti reátoc mérges Basiliscus kigyókat, a kic ellé semmi varaslás nem használ, és meg marnac titeket, azt mondgya az WR.

a: Az Chaldeusokat hasonlytya az Basiliscusokhoz az ő kegyetlenségek eſt.

18 Az én siuem én bennem meg erötelenült, melly engemet meg vidamitaná.

19 e Imé az én népem leányának kiáltása, az messiſie földrül iöuö el lenségnec félelme miatt, ki ezt mondgya: Ninczené az Wr Sion ban? Ninczené abban az ö Kirallyа? miért ingerlettec öc haragra engemet az ö faragott képeiuel, és hijában való idegen Isteneckel?

e: Értelme ez. Az én népem kyalt az fele semben és azt kerdik ha va gion Isten kő Pöttöc De en el rakom kőzülöc mert hallany imadoc

20 El múlt az aratás és az nyár, f és mi meg nem siabadúltunc.

f: Azaz Soc idete hogy az ſzabadulast vartuc de meg nem ſzabadultunc meg.

21 Az én népem leányának romlása miatt meg romoltam, meg siomorodtam, az almélkodás kör nyül fogott engemet.

22 Ninczené Balsamum olay Galaadban? ninczené ott oruos? Miért nem gyogyitatott meg az én népem leánya?

IX. Rész.

Siratyа az Prophéta az népnec vesedelmét, ezelö hámlaiuán soc bűnöket, vesedelmekről iöuendöt mond. Annac vtánna az emberben való bizodalomtol el vonuán öket, arra inti hogy az Istenben légyen minden bizodalmoc és diſsekedéſsec.

1 O Ha valaki az én feiemet vizecké változtathatná, és az én siememet könyü húllatá soknac kút feiéué? hogy éijel nappal siratnám az én népem leányának meg öletteit.

2 O ha valaki helheztetne engem az pusitabá az vton iáróknac ven dég fogadó házokban? hogy el hagynám az én népemet és tülöc el táuoznä: mert mindnyáián paráznác, és hitetleneknec gülekezete.

3 Es fel vetic mint egy kęzíſſet az ö hazug nyelueket, és nem erösític meg magokat ez földön az igasságban, hanem eggyic gonosságból az másikba mennec, és engem nem esmérnec, azt mondgya az WR.

4 Minden az ö baráttyától magát meg óltalmazza, és mindē attyatokhánac ne higgyétec: mert mindē attyafi meg tsaluā meg tsal, és minden barátod tsalárdúl iár.

5 Es kiki mind az ö barattyát meg czallya, és igazat nem sióllanac: mert az ö nyelueket sioktatták az hazugságnac sióllására, az gonosság czelekedetiben el fárad tanac.

6 Lakozol te az álnokságnac közepette, az álnokság miatt nem akarának engem meg esmérni, azt mondgya az WR.

7 Azért azt mondgya az Seregeknec Wr: Imé én meg oluasit uán öket meg probáltam öket: De mit czelekedgyem az én népem leányával?

g: Az az. Miuel hogy latom hogy minden munkam hiaba valo, mit, hogy ez vtan ezeket kednem.

8 Meg sebesitö nijl az ö nyeluec, álnokságot sióltki mind az ö baráttyának békeségessen siól siáiával, az siuében pedig lest hány.

9 Auagy mind ezekért nem látogatomé meg öket, azt mondgya az Wr? vallyon effęle nemzetségen, minęmö ez, nem állé bosszút az én lelkem?

10 h Az hegyekért fel emelem az

h: Az hegyeken erti az Sidoorſzagi melly hegyes

iaygatáſt,és az puſitákért az ſiráſt mert el puſitúlnac, annira hogy ſenki nem léſſen ki által menyen, és az barmoknac ſiatóokat nẽ hallyác, mind az egi madarac mind az oktalan állatoc el költöznec és el mennec.

11 Es Ieruſálemet rakáſra rontõ, és ſárkánioknac lakóhelyué teſié, és az Iudánac városit el puſitító annira hogy ſenki nem lakhattya

12 Kutſodá olly böltſ az ki erre meg tanirſon? és kinec nilatkozot meg az Wrnac ſzája, hogy meg mondhaſſa miért veſzett el a föld, és miért hagyatott el mint à puſzta, hogy ſenki ninczen ki által menyen rayta?

13 Es monda az Wr: Mert el hattác az én törvéniemet, mellyet ele iekbe vetettẽ, és nẽ halgattác azén ſzómat, és à ſzerint nem iártanac.

14 Hanem iártanac az ő ſziueknec gondolattya után, és az bálványoc után, mellyre tanitottác öket az ő attyoc-

15 Áñac okáért azt mondgya à Seregeknec Wra, az Izraelnec Iſtene: Imé én ez népnec enni adoc, tudni illic keſerü ürmöt, és innya adoc mérges vizet.

16 Es el oſzlatom öket az iſméretlen nemzetſégec között, kiket ſem öc ſem az ő attyoc nem iſmértenec, és ő vtánnoc fegiuert botſátoc, miglen meg emésztem öket.

17 Igy ſzól az Seregeknec Wra: figyelmezzetec reá, és hijatoc el az ſiró aſſzonyokat, hadd iöjenec el

18 Es ſieſſenec és ſiraſſanac minket és az mi ſzemeinkis hullaſſanac könyueket, és az mi ſzemünc heiai közzül follyanac alá vizec.

19 Mert Sionból illyen nagy ſiráſ nac ſzaua hallattatic: miképpẽ rab lattatanac el, és mi módõ ſzégyeniteténc meg felötte igẽ? Mert el hadtuc az földet, és az mi lakó helyünket az ellenſég el puztitotta.

20 Sõt inkáb hallyátoc meg áſſonſon népec az Vrnac ſzauát, és hallyác meg az ti fülleitec az ő ſzájának beſzédét, és tanitſátoc meg az ti leánitokat az ſiráſra, és mindẽ aſſoni az ő barátiát az iaygatára

21 Mert fel iött az halál az mi ablakunkra, bé iött az mi palotáinkba, hogy el veſſeſſe az kitſin gyermekeket az vtakról, és az iffiakat az vtzákból.

22 (Sólly azt mondgya az Wr) és heuer az embereknec hólt teſtec mint az ganay az mezõn, és mint az kéuéc az arató után, és ninczẽ az ki öſſue gyüjtſe azokat.

23 Azt mondgya az Wr: Ne diczekedgyéc az bölcz az ő bölcſeſégében, és az erõs az ő erõſſégében, ſe ne diczekedgyéc az gazdag az ő gazdagſágában.

24 Hanem ebben diczekedgyéc az ki diczekedic, hogy ilmérien és tudgyon engemet, hogy én vagyoc az Wr, ki czelekedem irgalmaſſágot, itéletet és igaſſágot ez földön: mert ezt akarom azt mondgya az WR.

25 Imé el jünec az napoc, azt mondgya az Wr, és meg látogatom az környül metelkedettet, az környül metelkedetlennel egybe.

26 Ægy-

a: Az iaygatáſnac ideie.

b: Az ſiráſnac ideie.

c: Az Kiknec az ſiratáſban gyakorlottaknac kell lenni.

d: Az az, Hogy ha nem bocſátoc meg ſzẽt földi ſzörſzi ſiro aſſzonyállatokat, ti magatoc tanullyatoc meg es egy maſt tanitſatoc meg az ſiraſnac formaiara melyel magatokat ſiraſſatoc.

e: Az Prophéta el vonnan az Iudokat kũ ſó dolgokban valo bizodalomtul, az Iſtenben valo bizodalomra vitt.

26 Ægyptust és Iudat, Edomot, Ammonnac fiait, és Moabot, és mindeneket, kic lakoznac ez világnac külső siegeletiben, kic lakoznac az pusitában: mert minden nemzetec környül meteletlenec, az Izraelnekis minden háza környül meteletlen siuel vagyon.

X. *Rész.*

Inti Ieremias az sidokat hogy az pogányok nac vtokat ne kövessék, és az igaz Istent egyhe veruén az pogányokna Istenekkel, ezeknec hijábavalosagokat, és az igaz Istennec valosagát meg mutatya, Fenyegeti az népet ve fedelemmel. Az után az nepnec képében meg mondgya az Prophéta hogy ninczen annyere iechogy el ráuoztathassac az vefedelmet, könyörög azért Istennec hogy kegyelmesen czelekedgyéc vélec.

1 HAllyátoc meg az sót, melyet az WR sióltinéktec Izraelnec háza.

2 Igy sióltaz WR: Ne tanullyátoc meg az pogányoknac vrát, [a] és az ęgen való ielektől ne félljetec: mert az pogányoc félnec azoktól.

[a] Az pogányoknac vtokat ne tartsatok az ő balványinnadsagokhoz, vagy a rend tarlasokhat es Ceremoniakat b: Ved észedbe mellyfogokat ßamálkya, mert nem kell tisztelni a baluanyokat.

3 [b] Mert az pogányoknac minden sierzetec hijában valóság, mert fát vágnac az erdőn, az altsmester kezéuel meg gyalúllya.

4 Ezüstuel és arannyal meg éksiti azt, siegeckel és pörőllyel megsiegezic, hogy le ne essék.

Mert vgy mond emberi találmányoc a hijába valoc. 5 Fából valóc 4 Ember czinálya feiseuel gyalnual, 5 Ember eleſsiti meg. és meg fegezi hogy el ne essec, 6 Hasontalanoc mint az nénna fác és nem szolnac nem

5 Mint az igyenes pálma fa, olyanoc, és nem sólnac: és hordoztatuán hordoztatnac, mert nem iárhatnac. Azért ne félljetectölec, mert sem iót sem gonosit nem czelekedhetnec.

6 Ninczen hasonlatos te hozzád WRam senki, nagy vagy, és nagy az te neued, az te hatalmasságodért.

7 Ki nem féltégedet, ki az pogányoknakis királlya vagy? Mert tiéd az birodalom, mert az pogányoknac minden bölczei köztt, és azoknac minden orsiági között, ninczen hozzád hasonló.

Istenthetnec sem árthatnac.

8 Mind éggyig bolondoc és bolondúl czelekesinec, és hijába valóságra tanit az fa.

9 Ellapittatott ezüstöt hoznac Tharsisból, és aranyat Ophirból, az mester embernec czinálmánya, és az oluasitó mester kezénec munkáia: kék és siederies öltözetec vagyon nékiec, mellyec mind az bölczeknec kezec munkáia.

10 [c] Az Wr igaz Isten, az élő Isten és öröcké való király: az ő haragia előtt resiket az föld, és az pogányoc nem sienuedhetic az ő haragiát.

c: Az igaz Istennek ellene vetti Ieremias az pogányoc az Istenec, hogi meg ismerie, a sec az igaz Istennec vagyon sága, és az pogányoc balvánnac hijabos valosagoc.

11 (Azt mondgyátoc nékic: [d] Az Istenec kic az ęgét és az földet nem czináltac, el vesiszenec az földről és az ęg alól.)

d Arra vnia az Prophéta azt irtaki ez versben hogy nem czac ne imadgyac az baluanyokat, hanem megis fedgyec az pogányokat.

12 Ki teremtette az földet az ő ereiéuel, ki rendelte ez világnac keregségét az ő bölczeségéuel és az ő bölczeségéuel ki terieszitette az ęgeket.

13 Ki egy siauával bőwséges vizet sierez az ęgben, minec vtánna az ködöket fel viszi az földnec határából, villamást essőuel egyetembe czinál, és ki hozza az szelet az ő röytec helyeiből.

14 Minden ember bolondgyab hogy nem mint esiébe vehetné, hogy az báluány czináló mester az báluánnyal ötet meg siégyenisi: mert

ti: mert az ő ötletse hazugság, és ninczen ő bennec lélec.

15 Hijában való́c, és neuetségre való munka, az ő meglátogatásoknac ideién el vesínec.

16 Nem ollyan mint az, az Iácobnac Istene, mert ő mindeneknec teremtője, és az Izrael az ő örökségénec vesíseie, Seregeknec WRa az ő neue.

17 Gyüycz ősue az földről az te aruidat, ki lakol keritett városban

18 Mert azt mondgya az WR: Imé ez vtal vgy mint parityából haytom el ez földnec lakozóit, és meg verem őket, hog meg találljác (az mit kereſtenec).

39 Iay nékem az én romlásom miatt, az én vereségem tellyes fai dalommal: és én ezt fogom mondani: bizony az én vereségem igen nagy, és min. ódon sienuedhetem el?

20 Az én sátorom el hanyattatott, és minden köteleim el siakadoztac, az én fiaim el siakadoztac én tőlem, és eggyis ninczen bennec, senki ninczen az ki ki terieſiſietőbbé az én sátoromat, és fel vonnya az én kárpitimat.

21 Mert oktalan állatokhoz hasonlocká lettec az pásitoroc, és az WRat meg nem kérdettéc, azért nem lésinec sierentséſec, és minden legeltető helyec el puſtitatott

22 Az hir imé el iütt, és nagy támadas vagyon ésiac felől, hogy el puſtitsác Iudánac városit, és tegyéc sárkányoc lakó helyéué.

23 Tudó WRam hogy az embernec útia ninczen az ő tulaydon hatalmában, sem az vton iárónac, hog az ő maga lépését igazgassá.

24 Osztorozz meg WRam engem, de az te itéletedben, ne haragodban, hogy engemet el ne roncz.

25 Fordicz haragodat az pogányokra, kic nem ismértenec tégedet, és az orsiágokra, kic segitség re nem hijác az te neuedet: Mert meg emésitettéc az Iácobot, azt mondom hogy el nyeltéc ötet és meg öttéc, és az ő sátorát el puſtitottác.

XI. *Rész.*

Az Prophéra által ekekbe iutatya Isten az sidoknac az fővetséget mellyet régen az ő atyaikal tőtt volt, és panaſolkodic arról hogy meg rontottac az fővetséget, fenyegeti annac okáért őket bűntetéſſel, neuezet ſerint pedig fenyegeti az Anathot városbeliteket,

1 EZ az beſséd, mellyet siólot az WR Ieremiásnác, mondnán:

2 Hallyátoc meg ez siöuetségnec igéiét, és mondgyátoc meg az Iudánac férfiainac, és Ieruſálem lakozoinac.

3 Ezt mondgyátoc azért nékiec: Azt mondgya az WR, az Izraelnec Istene, átkozott az ember, ki nem hallya ez frigynec beſsédit.

4 Mellyet paranczoltam az ti attyaitoknac az napon, mellyen ki hoztam őket Ægyptumnac földéből, az vas kementzéből, a mondván: Hallyátoc meg az én siómat és czelekedgyétec mind azokat, mellyekęt en néktec paranczoloc, és léſitec én népem, és énnis ti néktec Istentec léſiec.

5 Hogy meg tellyeſitſem az eſkövéſt, mellyel meg eskőttem az ti at-

Deut: 27. a: Vas kemén tzenec neuezi az Ægyptum beli fokſágot az kemenſégre es hegyetlenſégre néz ue, mert nilly kemén az vas olly kemén va la az inſeg vagy ſolgálat raytoc, és mint azért mennecze minden meg főz es meg emeſit, azon képpen az Ægyptumbéli fogſág őket nyomorgattya és meg emeſiti vala.

ti attyaitoknac, hogy nékiec adom az téjel és mézzel folyó földet, ez nap szerint, b És felelék, és mondéc: vgy légyen WR Am.

b: Ez nap szerint az, az mint most szoktac bogy tehessec adnom az föld-et: és ez ereimet meg erősitet-ni.

6 Es monda az Wr néke n: kiálcz ez szókat az Iudának városiban, és Ieruſálemnec vtczain, mondúa n: Hallyátoc ez frigynec beſzédit, és czelekedgyétec azokat.

7 Mert tanu bizoſságokat tettem az ti atryaitoknac az napon, mellyen fel hoztam őket Ægyptumnac földéből mind ez napig, reggel fel kelvén, c és bizoſságot téuén, és monduán: Hallyátoc meg azén szómatt.

c: Az az. Nagy gyakorta es nagy orſzágnak.

8 Es nem hallác, sem fülöket ahoz nem haytác, hanem mindenec az ő ſiueknec gonoſſága vtán jártanac: azért reáioc botláttam ez frigynec minden igéiét, mellyet paranczoltam, hogy czelekednének, és nem czelekedtéc.

9 Monda azért az WR énnékem: Haſonlás vagyon az Iuda férfiai között, és az Ieruſálembéli pólgároc között.

10 Meg tértenec az ő eleieknec gonoſſágokra, kic nem engedtec az én beliédimnec, hanem inkab jártanac az idegen Istenec vtán, hogy nékic ſiolgálnának, meg ſiegéc az Izraelnec és Iudának háza az én frigyemet, mellyet tettem vala az attyáckal.

11 Azért azt mondgya az Wr: Imé én oſtort hozoc reáioc, mellyből ki nem mehetnec, és kiáltanac én hozzám, és meg nem halgatom őket.

12 Es el mennec az Iudának városi, és Ieruſálemnec polgári, és kiáltnac az ő Istenekhöz, kiknec tömieneztenec, és óltalmazuán meg nem óltalmazzác őket à nyomoruſágnac idején.

13 Mert az te városidnac ſiáma ſierint vóltanac à te Istenid Iuda, és az Ieruſálem vtczainac ſiáma ſierint raktátoc az gyalázátra való óltárokat, óltárokat azt mondom, kinn tömieneznétec az Baal Istennec.

14 d Te azért ne törkedgyél ez népért, és ne kiálcz ő érőttec, se ne könyörögy: mert én meg nem halgatom az időben, mellyben kiáltanac én reám az ő nyomoruſágokban.

d: Az Prophetának ſul az Istén.

15 Miczoda közi vagyon az én ſierelmeſemnec ez után az én házamhoz, holott ő czelekedgyéc ſokáckal egyetembe Istentelenſéget? és az ſient húſáknac áldozáſit el hagytad, e és örvendezſi à gonoſi czelekedetber.

e: Az az, Nem áldozol nekem vgy à mint kellene. D. az Ieronimus igy fordittya, Avagy el veſſike az áldozat nac ſient huſat az te gonoſſágidat, mellyekben te dicſekedel.

16 Stép gyümölczü és formáiú zöld olay fának neuezte az WR az te neuedet, de az ſiel vęſinec ſiuára annac leuelit tüzzel meg gyuytya, minec vtánna annac ága t le ronthyác.

17 Mert à Seregeknec Wra, ki téged plántált, rendelt te ellened veſiedelmet, az Izraelnec és Iudának házainac gonoſſágáért, mellyet czelekedtenec ő magoc között, hogy engemet haragra ingerlyenec, áldozuán az Baalnac.

18 Az Wr ielentette ped g meg énnékem; hogy én meg tudhatnám: f és te ielentetted n eg az ő czelekedeteketis énnéken.

19 En

19 En pedig mint az bárány olyan valéc, gés mint az ökör, ki az méſiar ſiękre vitettetic hogy meg öletteſſéc, és ellembenem vettem, mit gondoltanac ellenem, mondván: veſſeſſüc meg az ö éktét fával, és gyomlállyuc ki az élöc közzül, és az ö neue többé emlekezetben ne légyen.

20 De ô Seregeknec Wra, igaz biró, ki az embernec veſeieket és ſiiueket meg probálod, láſſam meg az te büntetéſedet ö raytoc, mellyel meg büntered öket: mert te néked ielentettem meg az én ügyemet.

21 Azért azt mondgya az WR az Anathotbéli emberekről, kic kereſic az te lelkedet, és azt mondgyác: Ne prophétálly az WR-nac neuében, és az mi kezünc miatt meg nem halſi.

22 Azért azt mondom, hogy az Seregeknec WRa azt mondgya: Im meg látogatom öket: az iffiac ſiablya miatt halnac meg, az ö fioc és leányoc éhſeggel halnac meg.

23 És ſenki ö közzülöc meg nem marad, mikor oſtort hozoc az Anathotbéli emberekre, az ö meglátogatáſoknac eſitendeiében.

XII. *Réſz.*

Az Prophéta álmélkodic azon'hogy az Iſtenteleneknec ez világon nagy ió előmenetelec vagyon, melly dolognac meg mondgya az okát. Az után panaſolkodic az Anathot városbéliekről, és mind az Iſten népének gonoſságokról, az pásztoroknac gond viſeletlenſégekről, kiket fenyeget Iſten haragiával, de végezetre vigaztallya ôket.

1 IGaz vagy WRam, ha pörlö kis veled, de mind az által vgyan töruénkezem veled: Miczoda oka hogy illyen bódogſágos az hitetleneknec útoc, és békéſég ben vadnac minduyáián az Iſtentelenec.

2 Hogy meg plántálod, és meg gyökereznec, fel neuekednec, gyümölcz öznec, kiknec ſiáiok ban forgaſi, de táuól vagy az ö ſiiuektöl.

3 Bizonyára te Wram eſmérſi engemet, látſi engemet, és azért probálod az én ſiiuemet, hogy te hozzád ragaſikodgyéc, holott az Iſtenteleneket öſſue gyüytöd, mint az méſiár ſiękre rendeltetett juhokat, és kéſiited öket az meg öléſnec napiára.

4 Meddig ſirna az föld? és az mezönec füue meddig ſiáradna? Az benne valóknac gonoſſágokért miért fogyátkoznánac el minden oktalan állatoc és madarac? mert azt mondottac: Nem láttya Iſten az mi végünket.

5 Mikor az gyalogockal futſi meg fáraſitanac tégedet, mimódon futnál azért az louagoſockal? Es az békeſégnec földennis à melyhöz te bizol vala, (meg fáraſitnac téged,) mit czelekednél tehát az Iordán vizénec aradáſában?

6 Mert bizony még az te attyád fiaijs, és az te attyádnac házá, ökis hamiſſan czelekedtec veled: ökis kiáltottac vtánnad nagy fel ſióual, ne higy nékiec ha te veled ſiinten ſiépen beſiélgetnekis.

7 El hagyom az én házámot, el hagyom az én örökſégemet, adom azt az kit az én lelkem ſieret

---

g. Az az, veſſe el ehſéget rekeſſüc valami tömöttsbe, holott à fátis egye meg ha megeshezic, veſſüne fát aſ ö etkebe az az, valami merges fat daraboliunc az ö etkebe hogy haliyon meg, mert itt panaſolkodic à ſidoknác és kenáſképpen az ö hazájábéliaknac ö ellene való álnoc tanácsokról.

Gonoth

a. Az az, Iſten mutatoc, hogy ac tégedet ez az ſidokban, de nem ſiue kben bordozni sar. Matt: 15.

b Itt az Prophéta meg felel az ſi maga kérdéſére es azt mondgya hogy az bizonyos nyomorúſág ne által meg iſmertetnec, meg ſzabaltatnac, holott az Iſtentelenec az ſzerentſenec idején hizlalt tatnac mint az barmoc az meſſer ſiękre: az hiuec álnáppyat pedig az ö maga ſzemélyében magyarázza meg az Prophéta.

c Az az, megérdemlic az veſſedelmet, hogy az föld ne kenſerites ſze bordozni aſ ö ſoc gonoſſágoknac és Iſtentelenſegeknec terhet.

d Maſodic okat mondgya meg miért érdemlic aſ veſſedelmet mert Iſten ellen tamadtac mindnyáián, mind az Anathotbéliec az honnét való te vagy, mind aſ Ieruſálembéliec, Ha pedig az Anathotbéliec reád tamadtac, kiktöl iot kell vala varnod vallyon mit kell az Ie

pusztúlembéliek tól varnod ha az Anathothbéliec meg faraztot tac hic olly a noc mint az gya'egoc. Az Ieruſalemnbeliec mindon nem faraztanac el hic hasonloc az lovagokhoz Azt mongya azért hogy a fidóc ollyanoc Istẽ ellen mint az tabor ra ſallot lovag ſzolog

ſieret vala az ellenſégnec kezébe.

8 Az én örökſégem ollyan vólt én hozzám, mint az erdöben való ſiuó oroſláñ, azért gyülölöm ötet.

9 Ollyané az én örökſégem énnékem mint az körmes ragadozó madar? auagy nem állanaké à madarac körös környül ö ellene? és azt mögyác: Iertec el, gyülyetec öſſue ti mindnyáián erdei vadac, iertec el nyellyüc bę öter.

10 Az ſoc páſztoroc veſztettéc el az én ſzöllömet, azoc tapodtác el az én örökſégemet, az én ſzerelmes örökſégemet tellyeſſéggel el puſztitottác.

11 El puſztitottác azt, és immár moſt el puſztitatuán én ellenem panaſzolkodic, el puſztitatic mind ez egéſz föld, mert ſenki ninczen, ki eſzébe venné magát.

r: Vagy Senki nincz en ki az Prophétac beſzédét meg halana.

12 Minden magas hegyekre az puſztában el iönec az puſztitók: mert az Wrnac fegyuere emészti meg (öket,) az földnec eggyic határától fogua, az más határaig, ſenkinec nem léſzen békeſége.

13 Ha búzát vetnec, töviſſet aratnac, ha nagy fáradſággal munkáloſznac, ſemmi elömentec nem léſzen, meg ſégyenultec az ti veteméñteknec gyümölcſe miatt, az WRnac haragia miatt.

f: Az pogányokat mind az fidockal egyba fenyegeti.

14 f Ezt mondgya az Wr, mind az én gonoſz ſzomſzédim felöl, kic illetic az én örökſégemet, mellyet örökſégül adtam vólt az én népemnec az Izraelnec: Ime én ki gyomlálom öket az ö földökböl, és az Iudánac házát ki ki ſiaggatom ö közzülöc.

15 g Es léſzen, minec vtánna ki ſiaggatom öket, meg tęrec, és könyörülöc raytoc, és viſſza hozom öket, mindent az ö örökſégében és mindent az ö földében.

g: Az fenyegetéſt meg mertekelt az Iſten az ſzabadulas felöl való igeretével.

16 Léſzen annac felötte, ha valóba meg tanullyác az én népem nec vtait, és az én neuemre eskünnec, illyen módon, h Eel az WR, miképpen tanitottác vólt az én népemet meg eskünni àBaalra, felepiternec az én népem közzöt.

h: Az Iſten nevere való eſkuſznak propheta érti az igaz Iſtent tiſztelettel mellyet Iſtnak az elſö tablan keuan.

17 Ha pedig nem halgatnác engemet, ki gyomláluán ki gyomlálom azt az népet, és el velitem, azt mondgya az WR.

XIII. *Réſz.*

Ielenti Iſten ez Cáputban az ö népéhöz való io reménységét, azoknac hálá adatlanſzágokat és bünöket ſzemlélvén. Az után mindeneket, mind királc, kiralyne aſſzoni, ez köſſöget az penitentiara int hogy az Iſtennec haragiát elöl veheſſec Végezetre az ö bünökről és valo meröſségekről bizonyſagot tevén, az ö vegſö ſzedelmekről prophhétál.

1 EZt monda az WR énnékem: menyel és végy magadnac len öuet, a és öuedezd bę magadat azzal, és aztaz vízbe bę ne vigyed.

a Példáztatic az ö üven az Izrael nepe, mellyet Iſten magaboz kapt olt vala, es oltalmazta minden veſzedelemtöl.

2 Es véuéc magamnac öuet, az mint az Wr paranczolta vala, és bę öuedzém magamot.

b: Ez hatſonlatoſſág által azt anyekoſza Iſten az Prophéta által az fidoknac, hogy hatſontalan lészen nékic az Euphra eſonél lakozó Babyloniabéliec ſegitſége az mellyböz bizonac, ſöt inkab azoc miat kell el veſznie es meg gyalaztatnia.

3 Es máſodſior ſiólla az Wr énnékem, monduán:

4 b Vegyed az öuet, mellyet ſierzettél, mellyet reád öuedzettél, és kellyfel, meny el az Euphrateshöz, és röycz el azt ott az kö ſziklánac haſadékában.

5 Es el menéc, és el röytém az Euphrateſnél, az mint az Wr énnékem paranczolta vala.

6 Es

6 És lőn ſoc napoc vtán, és monda az WR nékem? kely fel, és menny el az Euphrateshöz, és vedd fel onnat az övet, melly felől paranczoltam vala néked, hogy ott el röytenéd.

7 És el menéc az Euphrateſhöz, és ki áſám, és el vém helyéből az övet, az holott el röytettém vala; és imé az az öw meg röthadott vala, ſemmire kellő vala.

8 Szólla eſmét az WR nékem, monduán.

9 Ezt modgya az WR: illyen képpen meg rothaſztom az Iudánac és az Izraelnec nagy keuélyſégét.

10 Ez gonoſi népnec (mondom), ki nem akaria az én beſédimet halgatni, iárnac az ő ſiueknec gonoſſágában, és iárnac az idegen Iſtenec után, hogy nékic ſolgállyanac, és őket imádgyác. És léſinec ollyanoc, mint ez öw, ki ſemmire kellő.

11 e Mert miképpen az férfiu hozzá övezdi az övet, azonképpen magamhoz kapczoltam vala az Izraelnec egéſi házát, és az Iudánac egéſi házát, azt mondgya az WR, hogy lenne nékem én népem, az én neuemre és diſiteſſégemre, és diczéretemre, d és nem halgatánac engemet.

12 Ez ſiót mond azért nékiec, Azt mondgya az Izraelnec Wra Iſtene, minden tömlöt borral kel meg tölteni: és azt mondgyác néked: auagy nem tudgyuké, hogy minden tömlöt borral kel meg tölteni.

13 Aekoron azt mondgyad nékiec: Azt mondgya az WR: Imé én bę töltem ez földnec minden lakozóit, és az királyokat, kic Dáuid helyett ülnec az ő ülő ſiękiben, és az Papokat, az Prophétákat, és az Ieruſálemnec minden lakozóit, réſiegſéggel. e

14 Es öſſue verem őket eggyiket az máſikhoz, az atyakat és az fiakat egyetemben, azt mondgya az WR: Nem kéduezec, és nem léſiec irgalmas, hogy el ne vezteném.

15 Hallyátoc meg, és vegyétec eſietekben, ne fuualkodgjátoc fel, mert az WR ſóllott.

16 f Adgyatoc az ti Wratoknac Iſtenteknec diczéretet, minec előtte el hozza az ſetétſéget, és minec előtte meg üſſetec à ti lábaitokat az ſetét hegyekben: mert holott ti vártatoc világoſſágot, azt halálos árnyécká változtatta és ſetétſéggé.

17 Hogy ha ezt nem halgattyátoc, az röytec helyekben ſir az én lelkem az ti keuélſégtekért: és ſiruán ſir, és az én ſiemem könyuez, miuel hogy az WRnac népe rabſágra vitetic.

18 Mond meg az királynac, és királyne aſſiońnac: alázzatoc meg magatokat, és heuerietec az földön: mert ki eſic feietekből az ti diczőſégteknec Coronáia.

19 Az városoc mellyec Dęlre vadnac, bę zároltatnac annira hogy ſenki meg ne nithaſſa, el vitetic az egéſi Iuda, bizonyára mindeneſtől fogua az rabſágra vitetett.

20 Emel-

e: Az 42. Perecétől ő 50 nagy nyomorusagot, mellyben eſee ohajſ-goc el veſ mint az réſiegemberec, hogy ne tudgyac mitekhelyen muuelniec.

f Inti őket az elaztatoſſágra Iſtenben valo bizodalomra. Poenitentiara, hogy elruuaztathaſſác az Iſtentelenſéget.

e: Itt inur az Iſten ő magát meg magyarázza az haſonlatoſſagot.

d: Az az, hogy ez nép az en neuemet megiſmerne és magaſtalna.

20 Emellyétec fel ſiemeiteket, és láſſátoc azokat, kic iűnec Eſiac felől: hól vagyon az ſokaſág, ki tenéked adattatott vala, az te ékeſſégednec ruhái? g

g: Az királynac és à feiedelmnec ekeſſegec à kőſſeg

21 Mit mondaſi, mikor meg látogat tégedet? Mert te tanitád meg őket hogy Wralkodnánac à te feiedeen: b az faydalmac auagy nem környekezneké meg tégedet, mint az gyermec ſiülő aſſiſzoni állatot?

b: Ezt vagy az Achazrol mondgya, ki Chaldeabol ſegitſeget kere. 2 Reg. 16. vagy Ezechiaſrol, bogy meg mutogatta vala az ő kenſet azoknac. 2. Reg 20.

22 Hogy ha mondandod az te ſziuedben, miért kőuetkeznénec én reám ez nyaualyác? Az te hamiſſágodnac ſokaſágáért mezitelenül meg az te ſiemérmes teſted, és az te lábaid azért léſinec mezitelenné.

23 Ha el változtathattya az Siereczen az ő bőrét, és az pardutz az ő tarkaſágát: Tijs iót czeleked hetettec, holott az gonoſi czelekedetet meg ſioktatoc.

i: Az Chaldeuſoknak beſonlittya az ſzelhez, az ő nepet az pozdorjahoz.

24 Azért el hányom őket, mint az könyű pozdorját; i az puſita ſzélől való ſzél által.

k: Az az. Igy fizette tenéked az te erdemed ſerint.

25 kEz az te ſorſod és à te mértekeidnec réſze én tőlem, azt mondgya az WR, ki el feletkeztel én rólam, és hittél az házugſágnac.

26 Enis meg mezitelenitettem az te ſiemérmes teſtedet ortzád előtt, hogy ki láttaſſéc az te gyalázatod.

l: Az az, valhon megterſze valaha, és menye időre ternel megholott immar az Iſten ſok ideig várt, ezac hijaba verna ezutan is, mualbog vakmerő vagy.

27 Az te paráznaſágidat, és az te paráznaſágodnac vndokſágát az hegyeken, az mezőn láttam az te vtálatoſſágidat. Iay néked Ieruſalem: Vallyon léſzeſzé valaha tiſzta? Vallyon menye ődő után?

l Mégis meddig?

XIIII. Riſz.

Fenyegeti Iſten az Iudah országit nagy éhſeggel. Könyörög az Prophéta az nepert Iſtennec. Az Iſten meg felel, hogy tudni illic az ő decretomát el nem valtoztattya, és mikor Ieremiás à hamis Prophétakra verne bűnt, fenyegeti mind az Prophetákat mind az népet. Könyörög elmet Ieremiás az népért.

1 EZ az WRnac ſiaua, melyet ſiőllott Ieremiáſnac az ſiárazſág felől. a

a: vagy, az egekuec megtartoztatáſá felől.

2 Sirni fog az Iuda, és az ő kapui el romolnac, meg gyaláztatic az földig, és az Ieruſálemnec kiáltáſa fel mégyen. b

b: A' bőlben vgy ſzól ezenkről mint el mult dolgokrol à Prophétanac bronios volteiert de mi vilagoſſagnac okaert iőuendő rőlől magyaraztac.

3 Es az ő feiedelmec el küldic à kiczineketis az vizre, és el ménuén az kútakhoz, nem találnac vizeket, viſzſza tęrnec üres korſóckal, ſzégyent vallánac és megh gyaláztatuán bę fedic az feieket.

4 Az földnec ſzáraſſágáért; mert nem eſett az földre eſső: ſzégyent vallánac az ſzántó emberec, és bę fedezic feieket.

5 Sőt męg az ſzaruaſis meg ellic az mezőn, és el hadgya hát, mert nem léſzen fű.

6 Es az vad ſzamárokis fel állanac az kőſziklákra, és bę ſzijác az ſzelet mint az ſárkányoc: meg fogyátkoznac az ő ſzemec, mert nem léſzen fűuőc.

7 c Miuel hogy az mi álnokſáginc téſznec ellenünc tanu bizonſágot WR Iſten, czelekedgyél az te magad neueiért: mert az mi álnokſáginc el árattanac, te ellened vetkeztünc.

c Könyörgeſnec formaiat tria az Prophéta az Siodalnac, melyben vagyon à bűnec megvalláſa és kéret.

8 Izraelnec reménſége, meg tartónc vagy az nyomoruſágnac

ideién, miért vólnál vgy mint idöuény ez földön? 4 és mint az vton iáró, ki bé tér az éjjeli nyugouáſra?

9 Miért lennél ollyan mint az meg fáradott férfiu? és mint hatalmas, ki meg nem tarthat? De te mi közöttünc vagy WRam, és az te neuedről neueztetünc mi, ne hadgy el minket.

10 Azt mondgya ez népnec az WR: miképpen ſierettéc az búdoſáſt, és az ő lábokat meg nem tartoztattác: azonképpen az Wr ſem ſierette öket, moſt emlekezic az ő álnokſágokról, és meg látogattya az ő bűnöket.

11 És ſiólla nékem az WR: Ne könyörögy ez népért, hogy iól czelekedgyem vele.

12 Mikoron böytölnec, én az ő kiáltáſokat meg nem halgatom, és mikoron nékem áldozatokat téſznec, én nálam kedues nem léſien: mert fegyuerrel, éhſéggel, és dög halállal meg emélitem öket.

13 Es mondéc: Ah ah WRam Iſten: Imé az Prophétác mondgyác nékic, fegyuert nem láttoc, éhſég ſem léſien raytatoc: hanem álhatatos békeſéget adoc néktec itt ez helyen.

14 Es monda az WR nékem: Hazugſágot Prophétálnac az Prophétác én neuemben: nem küldtem öket, és nem parantſoltam nékic ſem vélec nem beſiéllettem, hazug látáſt és iöuendöléſt, hijában való dolgot, és az ő ſiiueknec czalárdſágát iöuendöllic tü néktec.

15 Azért azt mondgya az WR az Prophétác felöl, kic Prophétálnac az én neuemben, és én nem küldöttem öket, és azt mondgyác: fegyuer és éhſég nem léſien ez földön: azoc az Prophétác fegyuer és éhſég miatt emélitetnec meg.

16 Az nép pedig kinec öc Prophétáltanac el vettetic Ieruſálem nec vtzáin az éhſég és az fegyuer miatt, ſenki nem léſien ki el temetné öket: öket az ő feleſégeket az ő gyermekeket, és az leányokat: és ő reáioc öntöm az ő gonoſſágokat.

17 Mond azért nékic ez ſiót: az én ſiemeim ſirnac éjjel és nappal, és meg nem ſiünnec: Mert nagy ſanyaruſággal meg ſanyargattatott az én népemnec leánja, igen nagy vereſséggel.

18 Ha ki mégyec à mezöre, imé ott feküſinec az fegyuer miatt meg ölettettec: ha bé mégyec az városba, imé ott vadnac az éhſég miatt meg epettec: mert mind Prophéta ſ. mind az Pap meg kerültéc az földet, és nem tudnac (ſemmit.)ſ

19 Vallyon valóban meg vetettedé az Iudát? Az Siont vtállyaé az te lelked? Miért vertél meg minket, és ſemmi oruoſſágunc ninczen? Vártuc az békeſéget és ſemmi békeſég nem vólt: és az gyógyuláſnac ideiét, és imé félelem.

20 Eſmériüc WRam az mi vétkeinket, az mi attyainknac álnok-

d: Az az, Te Iſten fogát tad, hógy mind örökké lakunal éneppel, miert hagyjuol el azert minket.

e: Az az, az ő gonoſſágok nec melto bün teteſét.

f. Az az mind Prophetac, papoc el kerülte ez földet, és vgy keresnec magoknac ſegitſéget, de nem tudnac, vagy ninczen értelem bennec az az, nem veſzic eſzekbe hogy haſonlatlan à hàlsö emberi ſegitſég, és czac Iſtennel vagyon az ſegetſég.

nokſágát, és hogy vétkeztünc tenéked.

21 Ne veſs meg minket az teneuedért, ne veſd meg az te dicſőſségednec ſzékit, g emlekezzél meg, ne tedd hijába valóuá az te mi velünc tett frigyedet.

22 Vadnaké az pogányoc hijába való Iſteni közzül, kic eſsőt adhatnác? adnaké az egből eſsőt? Auagj nem te vagyé az mi Wrunc Iſtenünc? és te benned biztunc, mert te czelekedted mind ezeket.

g: Iſten dicſőſségénec ſérkiſſe nec neuczát az Iſrael nepet, mi uel hogy azoc kő-ót ſa hozot, vagy a templomot.

XV. Riſz.

Az Prophetának az első Capurban való könyörgeſére meg felel az Iſten és azt mondgya hogy ſemmikeppen meg nem kegyelmez az nepnec, miuel hogy igen bűnős Iſte Siartya az prophetát az ő nyomorúſt állapatyat, kinec Iſten igeri az ő állapatyanac meg tobbiteſát, hiſzen eſmet fenyegeti az nepet Emlekezic az Prophéta az ő arcatlanſagarol, kit Iſten vigaztal, es az ő tiztiben vſjonnan meg erősſit.

1 ES monda az WR énnékem: Ha én elöttem állánac Moſes és Samuelis, az én ſiuem nem haylana ez néphöz: kűld ki az én ortzám elöl, és mennyenec ki.

2 Ha pedig azt mondgyác tenéked? Houá megyünc ki? Azt mondgyad nékic. Igy ſól az Wr: Az ki halálra való, halálra: és az ki fegyuerre, fegyuerre: és à ki éhſégre, éhſégre: és az ki az fogſágra, az fogſágra.

3 Es eleiekbe vetéc nékic négy fęlét, azt mondgya az WR: fegyuert az megőléſre, és ebeket az megſiaggatáſra, és ęgi madarat, és ez földi beſtiát az megéuéſre, és az elveſztéſre.

4 Búdoſóuá téſiem öket ez földnec minden orſiágiban az Manaſſeſſért, az Ezechiáſnac Iudánac királlyánac fiaért, azokért, mellyeket Ieruſálemben czelekedett. Deut 28. 4 Reg. 21.

5 Mert ki könyörül te raytad Ieruſálem? és ki vigaſztal meg tégedet? és ki mozdúl ki czac helyébőlis az ki tudakoznéc az te állapatod felől?

6 Te hagytál el engemet azt mondgya az WR, az elöbbi vétekre tęrtél: azért ki nyuytom az én kezemet te reád, és el veſztelec tégedet: el fáradtam mind ỳntalan el változtatuán az bűntetéſt.

7 Es megſórom ſióró lapáttal öket az földnec minden kapuiban, a áruáuá téſiem, el veſztem az én népemet, miuel hogy az ő ỳtairól meg nem tęrtenec.

a: Az az, az földnec minden határiban.

8 Meghaladác ſokaſsággal az ő özuegyi az tengernec föuényét, hozoc nékic az iffiaknac gyülekezeti ellen puſztótdęlben, és boczátoc ő ráioc hertelenſséggel való eſi veſzéſt és felélmet.

9 El fogyátkozic az hęt gyermec ſiülö aſſioni állat, az faidalom miatt el fogyátkozott az ő lelke: az ő világa el múlic, mikor męg nappal vólna. Meg ſégyenül és el pirúl, és az ő maradékokat az fegyuerre vetem az ő ellenſégec elött, azt mondgya az WR.

b: Az az. Meg nyomorodic az io ſiporos aſſzſſony állat, kinec ſoc ſiamot mond tizenhat eſztendeig: az az, melly ſoc gyermeket ſzűl

10 Iay nékem én anyám hogy ſiültél engemet, viſſza vonyáſnac

c. Szol az Iuda nemzetſégérőll hogy mikor io állapatról gondolkodnának ackor ànyomorúſág kőnyűl veſzi.

és az egéſi földön való perpatuar
nac ferſiat. Nem adtam kölczönt
ő kis nem adták nékem kölcz-
czönt: Mégis minden ſiidalmaz
engemet.

11 Es monda az WR: [c]Ha az te
idődnec hátra való réſiénec iól
nem léſien: ha meg nem engeſite-
lem teneked az ellenſéget az há-
boruſágnac ideién.

12 Vallyon el tőrié az vas az at-
zélt és ęrtzet.[f]

13 Az te kénczedet és gazdagſá-
godat az prędara vetem pénz né-
kül, [g] az te bűneidért, minden te
határidban.

14 Es vitetlec tégedet az te el-
lenſégidhöz, az földre mellyet
nem láttál: mert az én búſulásom
nac égő tüze ti ellenetec fel geri-
dett.

15 Te tudod WRam, [h] emle-
kezzél meg rólam, és látogaſs
meg engemet, és mencz meg en-
gemet az én ellenſégimtöl, az te
haragodnac halaſztaſában ne vé-
gy ki engemet: Tudgyad hogy te
érötted ſienuedem az gyalázato-
tot.

16 Mikor az te beſéded ielen
vólt, helyet adtam annac, [k] és az
te beſiéded én nékem örömemre
vólt, és az én ſiiuemnec vigaſá-
gára: Mert az te neuedről neuez-
tetem ő ſeregeknec WRa Iſte-
ne.

17 Nem ültem az czúfolóknac
gyülekezetekben, és nem öruen-
deztem az te kezedért, ezac egye-
dül ültem: [l] mert buzgoſsággal bę
töltöttél engemet.

18 Miért léſien az én faidalmam
öröcke való, és az én veretteté-
ſem gyógyulhatatlan? Lennél
énnékem mint az álhatatlan ha-
zug pataknac folyáſa. [m]

19 Annac okaért azt mondgya
az WR: Ha meg tęrendeſi, [n] énis
meg tęritlec tégedet, és én előt-
tem állaſi, és ha el válaſitod az
iót az hituántól, léſſi mint az én
ſiám. Tęrienec meg ők te hoz-
zád, [o] de tene tęry ő hazáioc.

20 Es adlac tégedet ez népnec
erős báſtyául: és viaskodnac te
el ened de nem győzhetnec meg:
Mert én te veled vagyoc hogy
meg tartſalac, és meg ſiabadicza-
lac tégedet, azt mondgya az Wr.

21 Es meg ſiabaditlac tégedet
az hitetleneknec markokból, és
ki véſilec az erőſſeknec kezek-
ből.

XVI. Réſz.

Az Iſten az Prophétatol meg tiltia hogy meg ne hazaſodgyec és magzatokat ne baporitſon, miuel hogy az orſzagra vęſedelem nagy kővetkeznéc, meg tiltia aztis hogy ſe ſiraimas ſe őruendetes házba ne mennien. Az után az népnec bűnőket mondgya meg, és ő reaioc ſententziat mond.

1 SZólla az WR énnékem,
monduán.

2 Ne végy magadnac feleſéget
és ne legyenec teneked fiaid leá-
nid itt ez helyen.

3 Mert azt mondgya az VVR
az fiac és az leányoc felöl, kic ez
helyen ſiülettetnec, és az anyác
felöl

[a] Az az, nem volt nékem semmi társalkodáſom es semmi nikaſiságom ő velec nem adtam semmi okot és alkalmatoſſágot á haboruſagra, ha nem ezac az én tiztemben és hiuatalomban iartam el holot az Prophéta panaſcolkodic az ő nyomorúlt állapattyarol.

[b] Az az, ha ezt nem mikeſſe, bator igaſſ iſſe ne legyec é versie meg felel iſten az Prophéta kiuánſágára, és azt mondgya, hogy noha moſt nem azó kedue ſſert nt vagyon do'gamind az által végre tól lé ſſen Akkor pedig ellenet ſohat kellene ſſenuednedmint az által én az ellenſégeget te hozzád meg engeſſe lem.

[f] Az az, be te ellened vas termeſſetőc leſſnec, de én az te oltalmaſzodra erőſſebb teſſec.

[g] Az az, vgi meg nem valt batod. Vagy, penznelkül, az az, nem valami iutalomert, hanem az te bűneidert

[h] Tudni illic, mit ſenuedec az én ellenſegimről

[i] Az az, miuel hogy tudom hogy az te nipedellen valo haragodat bűſſödNe egy ſze acert er vi'agbol, miglen latando az boſſi illak

[k] Az berlben igy vagyon: Az te beſſedid meg talaltattac, és meg ettem azokat.

[l] Az az, miuel hogy te read és az én tiſſ emre nem tem hog Prophetaual tettel engemet-e-ac egyedül ültē, az az, meg vontam magamot minden dētől és czac azen tiſſtemben tartám, miuel hogy ſſere'mē volt hozzad.

[m] Az az, he engemet te el hagynál, honlott örőcke fel fogattad az te házadnac gődgtát, haſonló lennel az patakhoz vagy forr ſſ hoz mellyből ki fogy hamar a' viz.

[n] Az az, ha magadot az ſoc gonoſſoc kövve nem adod, hanem tőlök el ſſakaſſ ot magad, meg erőſſ ſitelec tegedet, hogy nekem ſolgalhaſſ.

[o] Az az, ő dolgoc à hog meg terienec, te ne terij hogy ſſatoc, az az, ne bizzekledgyélnekic.

felől kic ſüllic azokat, és az attyác felől az kic nemzettéc azokat itt ez földön.

4 Keſerues halállal halnac meg, nem ſirattatnac, és el nem temettetnec, ganéiá léſinec ez földnec ſzinén: fegyuer és dög halál miatt emészitetnec meg, és léſien az ő teſtec az égi madaraknac és az földnec vadainac étkec.

5 Mert azt mondgya az WR: Ne menny az ſiralmas házhoz, ne meny ſirni, ſe pedig fel ne indulaſſál ő érőttec: Mert az én békeſségemet ez néptől el vettem, azt mondgya az WR, az én irgalmaſſágomat és kegyelmeſſégemet.

a: Azt jelenti ezzel az Iſten, hogy nem lészinec meltoc arra hogy ſirattaſſanac, és tiſztelteſſenec azzal, az mivel az halottakat ſoktac tiſztelni.

6 És meg halnac mind az nagyoc ſ. mind az kiczinec ez földön, nem temetic el őket, ſem ſirattyác őket, és nem metelic magokat, ſem haiokat ki nem ſiagattyác.

b: Az mint az poganyoktul tanultac vala az Stőc.

7 És az kezeket nem veric őſſue, hogy őket vigaſitalnác az meghóltfelől, és nem vigaſitallyác őket c az ő attyoc és annyoc felől.

c: Az betűben igy vagyon: Es nem adnac nekic vigaſztalo pohart.

8 Az lakodalom házbais bé ne meny, hogy le üllyvélec az ételre és italra.

9 Mert azt mondgya az Seregeknec WRa, az Izraelnec Iſtene: Imé én el véſiem innen ez helytől az ti ſiemetec előtt az ti időtőkben az vigaſságnac és az örömnec ſiauát, az vő legénnec és az meny aſſiſionnac ſiauát.

10 És léſien mikor meg mondod ez népnec mind ez ſiókat, és azt mondgyác néked: Miért mondotta az WR mi felőlünc mind ezt az nagy gonoſſt? És mitſoda az mi álnokſágunc? És mellyec az mi bűnünc, mellyel vétkeztünc à mi Wrunc Iſtenünc ellen.

11 Ackoron mondd ezt nékic: Azért hogy el hattanac az ti attiaitoc engemet, azt mondgya az WR, és idegen Iſtenec vtán mentenec, és nékiec ſzolgáltanac és imádtác őket, és el hadtanac engemet és az én törvényemet meg nem őriztéc.

12 És ti gonoſzſzabbúl czelekedtetec hogy ſem mint az ti attyaitoc: és imé ti el indúltatoc mindnyáián az ti gonoſz ſziueteknec keménſége vtán, vgy annira hogy engemet nem halgatnátoc.

13 Azért ki üzlec titeket ez földről, az földre mellyet ti nem láttatoc ſem az ti attyaitoc, és ott ſzolgáltoc az idegen Iſteneknec nappal és éjel, mert meg nem kegyelmezec tinéktec.

14 Azért imé el iönec az napoc azt mondgya az WR, és többé nem mondgyác: Eel az Wr, ki ki hozta az Izraelnec fiait Ægyptomnac földéből.

15 Hanem ezt mondgyác. Eel az VVR, ki ki hozta az Izraelnec fiait az Eſzaknac földéből és egyéb földekből, mellyekre ſiámkiuetette vala őket, minec vtánna viſzſza hozom őket az ő földőkbe, mellyet adtam az ő attyoknac.

16 Imé én küldec az ſoc halászokhoz azt mondgya az VVR, és meghaláſztatnac, és annac vtánna el küldec az ſoc vadáſzok-

hoz,és ki vadásſiſiác ŏket minden hegyŏl és minden halomból,és az kŏ ſikláknac haſadékiokból.

17 Mert az én ſiemeim vadnac nékic minden útokon,nem röyteztenec el az én orczám elöl, és nem fedeztettenec el az ŏ álnokſági az én ſiemem elöl.

18 És elöſör meg fizetec az ŏ álnokſág ákért és vetekért két képpen:[d] Mert meg vndokitottác az én földemet az ŏ vtálatoſſágnac teſtéuel, és az én ŏrökſégemet bę töltöttéc az ŏ ferrelmeſſi geckel.

19 [e] Az WR az én erŏſségem és az én báſtyá m,és az én óltalmam az én nyomoruſágomnac napiára: te hozzád iönec az népec à föld-nec határiból, és azt mondgyác: Bizony hazuglágot birtanac az mi attyainc,h jába valóſágot, és ſemm haſzon nem vólt benne.

20 Vallyon czinálhaté magának az ember Iſtenecket? Bizony azoc nem Iſtenec.

21 Azért mé en megmutatom nékiec ez vttal,azt mondom hog meg mutatom nékic az én kezemet,és az én erŏſségemet:és meg iſméric hogy az én neuem Iſten.

XVII. Réſz.

Az népnec kemeny ſenge letten, és vakmerŏ ſiuérül ſol az Prophetа elŏßer. Az vtan karhozratiya az emberben való bizodalmat, es az Iſtenben bizokas bodogoknac mondgya karhozratiya, viſſonta az ember ſiuenec czalárdſagat Kŏnyŏrŏg az Prophéta az ŏ ellenſegei ellen. Vró ßor int az nepet az ßombarnac meg ſzentelesere, melyert nekrc minden iór iget

1 AZ Iudánac vérke fel iratott vas pennáual az Adamas körc, [f] fel iratratott az ŏ ſiueknec tábláiára, és az ti óltáritoknac ſiaruaira.

2 Mivel hogy meg emlekeznec az ŏ ſioc az ŏ óltárokról, és az ŏ berkekről, mellyec à zöld fáknál vadnac, és à magas hegyekben.

3 Te ki az hegyekben bizol,az te mezŏdŏn való ŏrökſégedet és minden kénczedet prędára vetem az báluányokért az te bŭnödért,melly vagyon n ioden te határidban.

4 És meg foſiratol az te ŏrökſégedtŏl mellyet tenéked adtam, és ſiolgálratom te veled az te ellenſégid tà földŏn,mellyet nem iſmérſi: mert meg gyuytottátoc az tŭzet az én haragomban, melly mind ŏrŏcké ég.

5 [g] Azt mondgya az WR: átkozott az férfiu ki bizic az emberekben,és erŏſségét helhezteti az eſtben, és az ŏ ſiuue el távozott az WRtól.

6 És olyan léſien mint à harga fa az puſztaban,és nem láttya mikor el iŭ az ió,[h] hanem lakozic az puſztában való ſiáraſſágokban az ſouány földben, holott nem lakoznac.

[i] 7 Bódog az férfiu ki bizic az Wrban,és kinec az WR az ŏ bizodalma.

8 Mert haſonlatos léſien az vizec mellet plántáltatott fához,és ki az folyó víz mellett meg gyökereſiic,és ingyen ſem érzi mikoron el iŭ az heuſég, és léſien az ŏ leuele zöld, és az ſiáraz eſtendŏtöl nem fél, ſem az gyŭmölczözéſtöl meg nem ſiŭnic.

9 [k] Czalárd az ſiiw minden dolgoknac felŏtte,és gonoſi, ki tudhattya meg azt? 10 En

a. Tudni illic minec e ŏtte az en igere temet à ßirac dataſrol be tel lyeſeretem e értti az emberi tetekneс aldozatit és à ſer e maj ſegen az vallaſtokat.

f. Az Iſtenre ter az Prophéta, és az Iſtennec igeretét magyarazza az Sidónac meg ßabadiaſokról és az ŏ ganoſnac biuatalmárol,kikhöl Iſtene az Iſten birtanac meg eppén.

b. Az emberben való bizodalomnac karhozattatya. Az Iſtenben bizonkas bodogoknac mondgya

c. Ez versben az Prophéta meg feleli az Siŏknac ke ſerŭ mondhattác vólna mi iámborac vagyunc, és Iſtenbe bizunc. A ſi mondgya azert hogy al no az ember ßive, és az ember nem láthattya meg t a hattya az ember az embert de az Iſten ŏ maga m g akarja bŭnt vetni az embernec ßivét.

10 En vagyoc az WR, ki megroſtálom à ſiuet, meg probálom az veſ-ket, hogy meg fizeſſec kinec kinec mind az ő vtai ſierint, és az ő czelekedeti ſierint.

11 Mint az fogoly madár melly ſokat toic, de nem mind ki költi mindenkor: Azonképen az ki gazdagſagot gyüyt, és nem igazán, az ő napiainac közep ben el hadgya azt, és az ő halálának vtólſo órájában bolond lészen.

12 d Az magaſſágoſnac diczőſéges ſiéki, eleitől fogua vólt, az mi Templomunknac helye.

13 O WRam Izraelnec reménſége, mindenec kic el ſzakadnac te tőled ſiégyenülyenec: és kic én tőlem el ſzakadnac, az földön iratt nac be: e mert el hattác az WRat, az élő vizeknec kútfeiét.

14 Gyogyicz meg WRam engem, és meg gyogyúloc, tarcz meg engemet, és meg tartatom, mert az én diczéretem té vagy. f

15 Imé ők mondgyác nékem: Hól vagyon az WRnac ſiaua? Iöijön el moſt.

16 g En pedig nem vtáltam meg az te vtánnad való páſitorſágot: és az háboruſagnac napát nem kéuántam te tudod: az mi az én ſzámból ki iött, te előtted vólt.

17 Ne légy énnékem fé'elmemre, te vagy nékem reménſégem az háboruſágnac napán.

18 Meg ſiégyenüiteſſenec kic kergetnec engemet, és én ne légyenüllyec meg, féllyenec ők, én pedig ne féllyec. Hozd reáioc az háboruſágnac napát, és két féle nyomoruſággal roncz meg őket.

19 h Azt mondotta nékem az WR: Menv el és álly meg ez népnec fiainac kapuiban, mellyen bę mennec és ki iönec az Iudánac királi, és Ieruſálemnec minden kapuiban.

20 Es mond meg nékie. Hallyátoc meg az WRnac ſzauát, Iudánac királi, és egéſi Iudá, és Ieruſálemnec minden lakozói, kic bę mentec ez aytókon.

21 Azt mondgya az WR: Őrizzétec meg à ti leiketeket, és Siombat napon ſemmi terhet ne horgvatoc, ſem az Ieruſalem kapuin bę ne vigyétec.

22 Se ped g az ti házatokból terhet ki ne vigjetec Siombat napon, ſemmi munkát ne tſeleked gyerec: h nem ſzenteilyétec meg az Siombat napot, miképpen à ti atryaitoknac meg parantſoltam.

23 De ők nem hallác meg, ſem fülöckel arra nem figyelmezénec, hanem meg kementéc nyakokat, hogy ne hallanác, és az tanitáſt ne vennéc.

24 Mert ha valóba halgattoc engemet azt mondgya az WR: és nem viſitec bę à terhet az városnac kapuin, hanem meg ſzentelitec az Siombatnac napát, és ſemmiemő dolgot ackoron nem czelekedendetec.

25 Bę mennec az városnac kapuin ackoron az királyoc és az feiedelmec, kic ülnec az Dáuid-

L 4 nac ſi-

d Arról ſzól a' prophéta, mivel ſzép ékeſſégben állott az Iſtennek temploma.

e Azaz, hogy abból is kitetſzik, hogy az ő hatalmas ſagot

es az hiuek nec nemcsak a' mennyben vaſtattac meg.

Luc 10. A' hire ene kétſzac ez földön.

f A' mi, te féltedet dicziremas emberec előtt.

g A' mi, Te valaſz o'tal engemet prophetaua, én engettem, nem kiuanom az én népemnec romlaſat, de miuel bóg te igaz Iſten vagy, tudom hogy el nem ſenueded az ő gonoſſagoſ gokat.

h A' Siombatnac meg tartaſa arra int, hogy ezzel

a-k-es egyeſtue vbe kemeny fenyegetéſſe

nac ſiękiben, és iárnac ſiekereken és louakon, mind ő magoc mind az fő népec az Iudánac férfiai, és Ieruſálemnec lakozói: és az városban lakoznac mind öröcké.

26 És eliőnec az Iudánac városiból, és Ieruſálemnec megyeiéiből, és Beniaminnac földéből, és az mező földről, és az hegyes földről, és Dęl földől hozuán egéſilen égetendő áldozatokat: Minhát és tömiéńt, és hozuán hálá adó áldozatokat az WRnac házába.

27 Ha pedig nem engedtec énnékem, hogy meg ſientelnétec az ſiombatnac napiát, és ne hordanátoc az terhet, ſe terehuel bę ne mennétec az Ieruſálemnec kapuin az Siombatnac napián: Tűzet gerieſſitec az ő kapuiban, ki meg emésſiti Ieruſálemnec kapuit, és mag nem óltattathatic.

XVIII. Réſz.

Az Iſten nagy ſép haſonlatoſſág által meg ielenti hogy néki haralma vagyon az Sidokon, es hogy ha Pœnitentiát tartanac, meg tartya es óltalmazza őket, ha pedig pœnitentiat nem tartanac, meg bűnteti őket, holott bűnökert elő ſámlállya. Végezetre Iſten előtt panaſolkodic az ő ellene való álnoc tanátſokról, es keri Iſten ſegitſeget az ő óltalmára, es ellenſeginec veſzedelmekre.

1 EZ az beſiéd, mellyet ſiól-la az WR Ieremiáſnac, monduán.

2 Kelly fel, és meny bę az fazekaſnac házába, és ott meg mondom néked az én beſiédemet.

3 Azért bę menéc az fazekaſnac házába, és imé fazekat czinál vala az kereken.

4 És el romlá az edény az fazekaſnac kezében, mellyet ſárból czinál vala, és fordúluán czinála abból más edéńt, az mint iobnac tettzéc à fazekaſnac, hogy czelekednéc.

5 És ſiólla az WR nékem, monduán:

6 Vallyon mint ez fazekas, czelekedhetemé vgy ti veletec ő Izraelnec háza? Azt mondgya az WR: Imé mint az ſár az fazekaſnac kezében, vgy vattoc ti az én kezemben Izraelnec háza.

7 Ha ſiólloc az nép ellen, és az orſiág ellen, hogy ki gyomlálom, meg rontom, és el veſitem egy ſiem pillantásban.

8 Ha meg tęr az nép az gonoſſágból, az melly ellen ſióllottam, énis meg tęrec az gonoſitól, mellyet el végeſitem vala hogy ő vęle czelekedném.

9 Viſiſiontag ha ſiólloc az nép felől, és az orſiág felől, hogy meg eppitem, és meg plántálom azt.

10 Ha gonoſit czelekedic én előttem, és nem halgattya az én ſiómat, meg bánom a az iót, mellyel végeſitem vala, hogy vęle iól czelekedgyem.

11 Moſtan azért mond meg kérlec az Iudánac férfiainac és Ieruſálemben lakozóknac, monduán: Azt mondgya az WR: Imé én kéſitec ti ellenetec gonoſit, és gondoloc ti ellenetec gondolatot: tęrietec meg moſtan, kiki mind az ő gonoſi útáról, és az ti útaitokat fordiczátoc meg, és az ti czelekedeteteket.

a: Vagy el változtatom.

12 És

12 Es azt mondották: Ninczen siándokunc az meg tęrésre, [b] hanem az mi gondolatinc után mégyünc, és mindnyáján az mi gonosi siiuünknec gondolattyát tselekedgyüc.

[b] Igit fordirhatod: Ninczen immár remenseginc.

13 Azért azt mondgya az WR: Kérgiétec meg mostan az népeket, ki hallott hasonlatost ehhez? Vndokságot czelekedett az Izraelnec leánya.

[c] Itt ez verssben két fele hasonlatosság által kárhoztattya az Izrael bolondságát emberi mikor az Libanusrol folyó vizben közel ihatna, nem mégyen azért messze. Vagy a melly hideg viret a mezőről be be visznec az városba, mikor a ember abban ihatic, ně keresi azt masut: De vgy mond az Izraelengemet élő vizinec kút feiét el hagyott és a mit nálam találhat meg, másnál keres. Azt Tremellius igy fordittya valyon a vad terő el hadgyá az mezőt á hóßiklásért, és az hamis Libanusert. Vagy el hagyi nate valaki á fellő tér hideg viret á folyo viret dAzaz: duzzyuc bé az ősséit egy ßoual Tousba két képpen magyarázhattyuc, ezt hogy azt mondgyuc Az Paptól semmy ßere. Elsőbr, az Ieremiás veßedsécel mert ollehet ő Papi nemből való Prophéta és bölcz ember, mind az által ha ezt el veßtyük-nē ßükseg Papnélkül, ki az ist n örueneket magyarázza, sem Prophéta nelkül Masodßor Ne hagyassuc az Ieremiás tanuc be egy ß ua ßuuet Azmi Papinc es Prophétaink igen betetlen dolog hogy tévelygenénec, hite a törueniben tudosoc.

14 Vallyon el hadgyaé valaki az mezőnec kősziklátának vizét, és azt melly az Libanus hauasából származic?

15 Mert el feletkezett én rólam az én népem, hijában tésinec áldozatot, holott meg botránkoztattác őket az ő útokban, az régi útokban, hogy iárnának az ösvényeken, tudni illic az iáratlan úton.

16 Hogy az ő földöket el pusitsam, és neuetségessé tegyem őrökké; hogy valaki által ménygyen rayta, el almélkodgyéc és feiét czouállya.

17 Mint az Nap keleti ßéllel, el veßitem őket az ellenség előtt, hátamat nem orczámat mutatom nékic az veßedelemnec napján.

18 Es mondánac: Iertec el, és gondolliunc Ieremiás ellen gondolatókat; mert az Paptól el nem vesi az törueny, és az tanácz az bölcztől, sem az igé az Prophétától: [d] Iertec el, és verjüc meg őtet nyeluel, se ne halgassunc az ő siauára.

[d] Ezt hogy azt mondgyuc Az Paptól semmy ßere. Elsőbr, az Ieremiás veßedsécel mert ollehet ő Papi nemből való Prophéta és bölcz ember, mind az által ha ezt el veßtyük-nē ßükseg Papnélkül, ki az ist n örueneket magyarázza, sem Prophéta nelkül Masodßor Ne hagyassuc az Ieremiás tanuc be egy ß ua ßuuet Azmi Papinc es Prophétaink igen betetlen dolog hogy tévelygenénec, hite a törueniben tudosoc.

19 Figyelmezzél WRam énreám, és az én peresimnec siauokat hald meg.

20 Auagy az iőért gonosiságal kelle fizetni, hogy árkot ástanac az én leikemnec? Emlekezzél meg hogy én te előtted állottam, hogy ő érőttec iól sióllanéc, hogy ő róloc az te haragodat el fordittanám.

21 Annac okaért az ő fiokat veld az éhlégre, és hánd őket az ßablyára, és legyenec az ő aszßionnepei özuegyec és áruác, és azoknac fériec halálos halállal veretteßenec meg, az ő ifiai fegyuer miatt veßßenec el az harczon.

22 Hallattaßéc az kiáltás az ő házokból, mikoron nagy hirtelen reáioc hozod az sereget; mert vermet ástanac, hogy meg fogjanac engemet, és töört vetettenec az én lábamnac.

23 Te pedig WRam tudod minden ő tanáczokat az én halálomra én ellenem; ne kegyelmezz meg az ő álnoklágoknac, és az ő bünöket el ne feleycz, el hüllyanac te előtted, az te haragodnac ideién czelekedgyél ő ellenec.

[e] Noha Istennek lelke által mondotta ezt az Prophéta, mind az által mi nekünc nem kel háborúnc mert ez kiualképpen való pe da Mast az, hogy vgy volt ő benne ez az Istennek dicsőségért való buzgoság-hogy az ie, li indulattal meg nem feretezette mellt nem adatott mindennec. Annac se bűne, ez Sidoc m tűnestől meg kimenyedett es megvakult emberec voltac, mellyet Istennek Prophéta által, ha akart tellenteni. Mivel hogy azért mi bennünc ollyan mandoc nem volt mint az Ieremiasban, mi az Christus mondásához tartsuc magunkat ha vala vmec gunkat: tulhozzatoc ellenségtekértis. Mert gonosst kivannunc, azt vette fenünkre. Nem tudgyátoc mitse da mdu.atbol sőrtoc

XIX. Rész.

Az Isten az Prophéta által az egész Iudah országnac romlását, s veszedelmét jelenti meg, az fazec gyárto edénynec el rontása és törése által.

1 Azt

1 AZt mondgya az WR: Meny el, és végy magadnac az fazekastól egy sárból czinált korsót, és vedd melléd az népnec veneit, és az Papoknac véneit.

2 Es meny ki az Hinnon fiának völgyéhöz, melly vagyon az Nap keleti kapu felöl, és nagy sióual kiálczad az siókat, kiket én néked mondoc.

3 Es azt mondgyad. Hallyátoc meg az WRnac beszédét Iudánac királlyai, és Ieruſálemnec polgári; Igy sól az Seregeknec WRa, Izraelnec Istene: Imé nyomoruſagot hozoc ez földre, úgy annira, hogy valaki meg hallandgya azt, meg czendülnec à fülei belé.

4 Azért, mert el hadtanac engemet, és el idegenitettéc ez helyét, és áldozatott tettenec benne az idegen Isteneknec, kiket sem ök nem esmértec, sem az ö attyoc, sem az Iudánac királlyai, és bé töltöttéc ez helyet ártatlan vérrel.

5 Es emelénec óltárokat à Baalnac, hogy az ö gyermekeket à tüzben meg égetnéc, és áldozánac az Baalnac: mellyet nem parantsoltam sem felöle nem szóltam, sőt meg sziuembeſis nem iutott.

6 Azért imé el iünec az napoc azt mondgya az WR, és ez hely nem huattatic többé Thophetnec, és à Hinom fiának völgyénec, hanem meg öléſnec völgyénec.

7 Es eſtét veſitem az Iudánac, és az Ieruſálembéliecknec ez helyen, * és le vágatom öket fegyuerrel az ö ellenſégi elött, és az ö lelkec kereſöinec kezec által; és az ö hólt teſteket az égi madarackal étetem meg, és az földnec fene vadaiual.

* Az ez, Ieruſálemben.

8 Es az várost czudánac téſiem, és minden megſüuölti, valaki által mégyen rayta, almélkodic és ſüuöltaz nagy romláſon.

9 Es meg étetem vélec az ö fioknac és leányoknac húſát, és kiki mind az ö barátyának húſát meg éſi az meg ſiállásban és az nyomoruſágban, mellyel meg ſiorongattyác öket az ö ellenſégi, és az kic kereſic az ö lelkeket.

10 Az után törd el az korsót ſiemec láttára azoknac, kic te veled el mennec.

11 Es mond ezeket nékic: Azt mondgya az Seregeknec WRa: Igj meg rontom ez népet és ez várost, mint meg rontya az ember az fazekastól czinált edént, mellyet többé meg nem eppithetnec: és Thophetben temettetnec el, mert más hely nem léſien az temetſégre.

12 Vgy czelekeſiem, mégis azt mondom, ez hellyel, és az ö lakozóiual, azt mondgya az WR, hogy tegyem ez várost ollyanná mint Tophet.

13 Es léſinec Ieruſálemnec házai, és Iudánac királyainac házai, mint Tophetnec helye, vndokoc; mind az házakért, kiknec teteién áldoztanac az égnec seregénec, és áldozatot tettenec az idegen Isteneknec.

14 Az

14 Az vtán haza iöuén Ieremiás Tophetből, à houá küldötte vala ötet az WR, hogy prophetálna, meg állapodéc az WRnac házánac tornátzában, és sióllá az egési kösségnec.

15 Azt mondgya az Seregeknec WRa, az Izraelnec Istene, Imé hozoc ez város ellen, és mind az ö töb városi ellen, minden gonosit, mellyről sióltam ö ellene: mert meg kemenitettéc az ö nyakokat, hogy ne hallanác az én beszédimet.

XX. Rész.

Az Pashur az Ieremiást meg veri, és meg fogvan ötet az tömlözbe veri másod napon Ieremiás tüuendöt mond az Pashurnac, és minden ö haza népének gyalazatos fokfagasról. Az vtán az Prophéta elö hozuán az ö hituanálat, panasolkodic az ö nyomorusági. ról és kéri Istennec segitségéc az ö ellenségi ellen, és lelkében bizodalmát véuén, az Istennec halhatár ád az ö bosszuiáért, es ellenségeinec rontasokert, &c.

1 ES hallá az Phassur Pap, az Immer fia, (ö pedig feiedelem vala az Wrnac házában,) mikor Ieremiás prophétáluán, ez siókat mondaná.

2 Es meg czapdosá Phassur Ieremiás Prophétát, és veté ötet az tömlötzbe, melly vala az Beniaminnac felsö kapuiában, melly az WR házánac ellenében vala.

3 Es lön másnap, hogy ki venné Phassur Ieremiást az tömlötzből. Es monda néki Ieremiás: Nem Phashurnac hijtta az WR à te neuedet, hanem Magor Missabibnac.

a: Magor Missabib, az az, minden felöl félelmes.

4 Mert azt mondgya az WR: Imé én adoc félelmet te beléd és az te barátidba, kic el húllanac az ö ellenségineс fegyuere miatt, az te siemeid láttára; és az egési Iudát adom à Babyloniai király kezébe, és el visi öket Babyloniába, és fegjuerel le vágattja öket.

5 Es annac felötte ez városnac minden erösségét, munkáiát, diczöségét, és Iuda királyainac minden kénczeit adom az ö ellenségineс kezeibe, és zákmára hánnyác azokat, el ragadozác, és Babyloniába visiic.

6 Te pedig Phassur, és a te czeleded az rabságra vitettec: Babyloniába mégy, és ott halsz meg, és ott temettetel, te és az te barátid, kiknec hamissan prophetáltál.

7 Meg czaltál WRam engem, b és meg czalatkoztam, erösseb vóltál nálamnál, és fellül halad tál engemet: Szüntelen czufolnac engemet, az egési Iuda czufol engemet.

8 Mert mióltatól fogua siólni kezdetem, kiáltoc az ellenem valóbosiusságról és az én romlásomról kiáltoc: Mert az WRnac siaua énnékem mindenkoron gyalázatomra és czufolásomra vagyon. c

9 Azért mondéc: Soha többé arról meg nem emlekezem, sem az ö neuében nem siólloc. De az én siiuemben az WRnac igéie ollyan vólt, mint az én czontaimba rekeztett égö tüz, és azt hordozuán el fáradoc, és nem hordozhatám.

10 Iólehet hallyam sokáknac rágal-

b Panasol kodic az Prophéta Istenelöt hogy az Prophetaság fel indított a, és immár enni sok nyomorusságot háborusságot kel szenuedni: holott az elött azt mondotta vala né ki, hogy semmit ne félyé

Cap 1. Némelyec igy fordittyák: el hitettel engemet.

c. Az az. Az időtöl fogua hogy az te beszédeid énnékem gyalázatöra vólt, mind ezac panaszommal bátorittalac régelet igaz sor lathatol: A miótól fogua siólni kezdetem, miuel hogy az ö hamissságokat es à pusztulást kiáltottam. az te beszédeid énnékem gyalázatomra vólt

ragalmazásokat, és az ő minden felől való fenyegetéseket, azoknakis az kic így szólnac, mondgyátoc meg mit szóllyunc: a Minden én barátim az én tántorodásamra figyelmeznec, monduán: talám meg botránkozic, és meg foghattyuc őtet, és bosszút álhatunc rayta.

a: Az hamis prophetakat erre akic az kösségnec keruenfoga feriut fognac.

11 De az WR én velem úgy mint erős Oriás, azért az én kergetőim el esnec, és nem érnec én velem, igen meg szégyenülnec, mert nem iól léssen dolgoc, örökké való gyalázat léssen raytoc, mellyről el nem feletkeznec.

12 Azért ó Seregeknec WRa, ki sidereted az igazat, ki látod az veséket, és az indulatot, lássam az te büntetésedet ő raytoc, mert néked ielentettem meg az én igyemet.

13 Enekellyétec az WRnac, diczériétec az WRat, mert à szegénnec lelkét meg szabadította az gonosztoknac kezéből.

14 Atkozott légyen az nap, mellyen születettem vólt: ànap, mellyen az én Anyám szülegemet, ne légyen áldott.

Iob. 3. Az szentek nac erőtlenségeknec vagy gyarlóságoknac példája.

15 Atkozott az ember, ki megmondotta az én attyámnac, monduán: Születettetet néked férfiui magzatod, és megöruendeztette ötet.

16 Es légyen az ember ollyan mint az városoc, kiket el veszétett az WR, és meg nem bánta: azñac felőtte hallyon reggel kiáltást, és zenebonát délben.

e: Az ok. Soha ne legyen annac az embernec nyugodalma se reggel se delbe.

17 Miért nem ölt engemet az én Anyámnac méhében? Es az én anyám nékem koporsóm lett vólna, és méhében soha senkit ne fogadott vólna.

18 Miért iöttem ki az én anyámnac méhéből, hogy látnám az nyomorúságot és az bánatot, és hogy az én életemnec napiai gyalázatban végeztetnénec el.

XXI. Rész.

Sedechias király ranáczot kérd az Ieremiás prophétáról, minec vránna Nabucodonozor meg szállotta vólna Ieruſálemet, ki az királynac meg izeni az városnac, és az benne valoknac nagy vefedelmeket. Annac okáért inti á népet hogy életekről viſellyenéc gondot, hodollyanac meg az ellenségnec. Az király haza népet inti Pœnitentiara.

1 EZ az beszéd mellyet szóla az WR Ieremiásnac, mikor külde ő hozzá az Sedechiás király Phassurt az Melchiasnac fiát, és Sophoniást az Maasias Papnac fiát; monduán:

2 Kérd meg most mi érettünc az Wrat, mert az Nabucodonozor à Babyloniának királlya viaskodic mi ellenünc: hogy ha czelekődiké mi velünc az ő czudai szerint, és el hagyé minket Nabugodonozor.

3 Es monda nékic Ieremiás: Azt mondgyátoc Sedechiásnac.

4 Igy szól az WR Izraelnec Istene: Imé én megtartoſztatom minden hadi szerszámotokat, mellyec à ti kezeitekben vadnac, mellyeckel ti vijaskodtoc az Babyloniai király ellen és az Chaldęusoc ellen, kic oſzan kiuől meg szállottanac titeket, és bę iktatom őket az városnac közepibe.

5 Es

5 Es én kezem kij niuituán viuoc ti ellenötöc, és nagy erösskar ual. haragomban, búsúlásomban és nagy fel indulásomban.

6 Es meg verem ez várasnac lakozóit, mind embert, s. minden oktalan állatot, nagy dög halállal halnac meg.

7 Es annac vtánna asit mondgya az Wr: Adom az Sedechiást az Iudának királlyát, és az ü sólgait, és az népet, és az kic meg maradnac az városban, az dög haláltúl, az fegyuertül, és az éhségtül, az Nabugodonozornac az Babyloniai királnac kezébe, és az ü ellensséginec kezébe, és azoknac kezébe, kic keresic az ü lelkeket, és meg öli üket éles fegyuerrel: nem kedues nékic, nem enged, és nem könyörül raytoc.

8 Es ezt mongyad ez népnec: Azt mondgya az Wr, Imé én elö tökben vetem néktec az eletnec és az halálnac útat.

9 Az ki ez városban lakic fegyuer, éhség, és dög halál miá kell meg halni, Az ki pedigki mégyen belöle, és az Chaldeusokhoz mégyen, kic meg siállottanac titeket el, és az ö lelkét meg nyeri.

10 Mert én ortzámat forditottam ez városnac vesedelmére, nem meg siabadulására, azt mondgya az Wr: az Babylonai király kezeben adattatic és tüzzel égeti meg.

11 Es az Iuda Kirallyának házának mond meg: Hallyátoc meg az Wrnac siauát.

12 Dáuidnac háza azt mondgya az Wr: hamarsággal tegyetec igaz itéletet, az nyomorultat mentsetec meg az nyomorgatónac kezéböl, hogy az én haragom mint az tüz ki ne menjen, és fel geryedgyen, és ne legyen ki meg ólthassa, az ö tselekedeteknec gonosságáért.

13 Imé én reád mégiec Ieruslálem, ki lakol az mezön való kösiiklánac völgyében, azt mondgya az Wr, kic azt mondgyatoc, kitsoda iö mi ellenünc? és ki iöhet az mi házainkban?

14 Es meg latogatlac az ti tseleködeteknec gyümölcse sierint, azt mondgya az Wr, és tüzet gyuytoc az ö Erdeiében, és köröskörnyül mindeneket meg emésit.

azért ti az Sionnac várat, mennec mellette völgyec és mezöc vadnac.

XXII. Resz.

Az Prophéta Isten parantsolátiabol inti az királt, az fejedelmeket és az kosseget meg terelre igereces es fenyegetesec alcal: Az Istan minden rendnec gondiságat meg gondoluan nevezet sérint az királyoknac Ioachaznac, Ioachimnac es léconiasnac mongya meg az ö nyomoruságokat.

1 Asit mondgya az WR: menny alá az Iuda királlyának házába, és ott mond meg ez siót.

2 Es mond ezt: Hald meg az Wrnac siauát Iudának királlya, ki ülsi az Dáuid királi sékiben, te és az te sólgaid, és az te néped, kic bé iártoc ez kapukon.

3 Asit mondgya az Wr: tegyetec iteletet, és igasságot, és mentsétec meg az nyomorultat az nyomorgatónac kezéböl; az iöue uéut, áruát, és özuegyet ne nyomorgassátoc, és az ártatlan vért

a: iteletet és igasságot cselekedni az királnac, nem egyébkinem az igazakat nyomorultakat, artatlanokat oltalmazni az gonosokat pedig meg büntetni Nehá pedig az irásban itele et cselekedni nem egyeb hanem Istennek tör uenye szerint cselekedni.

ez helyen ki ne ontſátoc.

4 Mert ha tſelekeduén tſelekődtec ez dolgot, bę mennec ez háznac kapuin, az Dauidnac maguaból való királyoc, kic ülnec az ő ſiękiben, ſiękereken és louakon üluén, mind ő, ſ mind az ő ſiólgai, ſ mind pęnig az ő nępe.

5 Ha nem fogadgyátoc ez ſiókat, én magamra meg eskűttem, azt mondgya az WR, hogy ez ház el puſztúl.

6 Mert aſit mondgya az WR Iuda királlyának háza felől, ollyan vóltál te én előttem mint Gilead[a], és vóltál az Libanuſnac feie, ha el nem puſztitlac, mint az városokat, mellyekben nem lakoznac. [b]

7 Es fel kéſziten te ellened az rablókat, mindent egyetemben az ő fegyueréuel, és ki vágiác az te válogatott Cedruſidat és az ſiénre tęſſic.

8 Es által mennec ez városon ſoc népec, és azt mondgyác egy másnac, Miért mueltе az WR ezt ez nagy városſal?

9 Es ezt mondgyác: Mert el hattác az ő Wroknac Iſteneknec frigyét, és tęrdet feiet haitottanac az idegen Iſteneknec, és nékic ſiolgáltanac

10 Ne ſiraſſátoc az halottat, és ne bánkodgyatoc rayta, hanem ſiruán ſiraſſátoc az ki az rabſagra vitetic, mert többé viſſa nem iű, és az ő ſiületéſének földét nem láttya.

11 [c] Mert azt mondgya az Wr az Sallum felől az Ioſiáſnac az Iuda királlyának fia felől, ki Wralkodic az Ioſiáſnac az ő Atyanác helyette, mikor ki mégyen ez helyből viſzſza nem tęr többé.

12 Hanem az houá az rabſágra el vitettetic, ott hal meg, és ez földet többé nem láttya.

13 Iay annac az ki házat eppit hamiſſan magának, és fel házakat álnokúl, és az ő felebaráttyával ingyen ſiolgáltat, és munkájának bęrit néki meg nem adgya.

14 Az ki ezt mondgya: nagy házat tęppitec magamnac, és ſięles vatſoráló helyet, és nagy ablakokat tſinál rayta, és Cedrus fából tſinált deſkákal bęlli meg, és meg feſti Cinobriummal.

15 [d] Wralkodolé azért, hogy Cedruſſal kerited meg magadat? az te Atyád nem ętte és iuttе? mikor igaſſágot, és itéletet tſelekednéc, ackor iól vólt nęki dólga.

16 Igaz tęr pęnt tętt az ſiegénnec és az ſzükölkődönec, és ackor iól vólt dólga: nem ezé az én igaz ismęretem, azt mondgya az Wr?

17 De az te ſiemeid, és az te ſiued czac az főſuénſégre vadnac, és az ártatlan vérre, hogy ki ontſad, és az ragadomáſra, és az nyomorgatálra, hogy ezeket tſelekedgyed.

18 [e] Azért azt mondgya az Wr Joachim felől az Ioſiáſnác az Iuda királlyának fia felől, nem ſiratyác ętet, Iay atty ámfia, vagy iay húgom: nem ſiratyác ętet, Iay WRam, Iay az ő ditſőſégének.

19 Szamárnac temetéſégéuel temetteric el, ki vonyattatic és el vettet-

a Az az Hires nemes volt az es nep, el tellyes mint az Gilead, Iocſępſęgęl gazdagſaggal meg ekeſſitettetec valamint az Libanuſt Cedrus fa kal. b Ez mitha azt mondana hatar igaz Iſten ne legyec ha el nem puſztit tuaz De ez ſt nem mödgya hogy Iſten hoov meg ta nuſon minket arra hogy at eskűu-ſſel mettek'etes ſeu ellenc.

c Sallum vagy Ioachim király ellen va o prophetalat.

d: Az az. Nem es tęſſen tegedet kirally a hogy Cedrus fabol ezmalt hazban lakol hanē ha igaſſagot es itelet ezeleken ſęl, es az te atyadat kőuetęd, ki kiraly modra lakott, de azonkőzbe igaſſagot ezelekeſtett es iol volt dolga

e Ioachim ellen valo prophetaia.

vertetretic az Ieruſálem kapui kinál.

20 Meny fel az Libanus hegyére, f és kiálts, és az Baſan hegyében emeld fel ſiódat, és kiálts minden felé, mert el romlottanac mind az te ſieretőid.

f A' az Haſzontalan lelkeknec akar az Aſſyriabeliekhez akar a' Ægyptusbeliekhez eſedezzel.

21 Sóltam tenęked męg mikor békeſégben vólnál, azt mondottad, nem halgatlac: Iffuſágodtól fogua ez az te vtad, hogy az én ſiómat nem halgattad.

22 Minden te páſitoridat meg eméſiti az ſięl, és az te ſieretőid az rabſágra mennec; ackor ſięgyent vallaſi, és meg pirúlſi mind az te gonoſſágodért.

23 Te ki lakozol az Libanusban, g féſiket vertél az Cedrus fákon, mitſoda léſien az te vigaſágod, mikoron el iűnec az te fáydalmid, miſt az gyermec ſiülő aſſioni állatnac faydalmi?

g: Az ez, Lakozol nagy gyönörűſeggel az Libanuſon termet Cedrus fákból ezinult hezban.

24 h Eelec én, azt mondgya az WR, hogy ha az Iechoniás az Ioacimnac az Iuda királlyának fia ollyan vólna, mint az én iob kezemben való gyűrőis, mind az által onnan én téged ki vonnálac.

h: Iechonias ellen való Prophetalas.

25 Es adlac tégedet az te lelked kereſőinec kezébe, és azoknac kezekbe, kiknec tekintetektűl fęlſi, és az Nabugodonozornac az Babyloniai királnac kezébe, és az Chaldęuſoknac kezekbe.

26 Es el vitetlec tégedet, és az te anyádat, ki ſiűlt tégedet, az idegen földre, mellyben nem ſiületteteted, és ott meg haltoc.

27 Es az földre viſſa nem iűnec melyre az ő lelkec kéuánkoznéc.

28 i Auagy vtálatos, és el romlott edénye ez férfiu ez Iechonias? auagy olly edénye, kiben ſemmi gyönyörűſég nintſen? miért vettettenec el ő és az ő magua és az földre hányattattanac, mellyet ők nem tudtanac?

i: A' nepnec beſzédet exec, hic a'z mondhattac volna hogy nem vęti Iſten es nem tórti el az Ieconiast kiratot.

29 Föld, föld, föld, hald meg az Wrnac ſiauát.

30 Azt mongya az Wr, iriátoc fel hogy ez férfiu árua léſien, kinec ſemmi ió elő menetele nem léſien az ő ideiében, mert ſenkinec ki az ő maguából az Dáuid ſiękiben ül, ió állapattya nem léſien, és többé Iuda orſágában nem vralkodic.

XXIII. Reſz.

Fenyegeti ez Caputban közönſęgesképpen az pazzorokat, az az a feiedelmeket, holot azonközbe vigazrallya az népet az Ar nyaſſent Egy háznac kőuetkezendő eppűleriuel. Végezetre az hamis prophétákat feddi kic az népet látſoknac fine alatt meg czálly ac vala, egyetembe az népetis feddi miuelhogy az igaz prophétákac czufollyác vala, és mind az kęt rendbeliekет vetſedelemmel fenyegeti.

1 IAy az páſitoroknac kic el veſitic és el ſiaggattyác az én mezőmnec iuhait, azt mondgya az WR.

2 Azért azt mondgya az WR az Iſraelnec Iſtene, az páſitoroknac kic legeltetic az én népemet: Ti kergettétec el az én iuhaimat, és el ſięlhettétec őket, imé én meg látogatom ti raytatoc az ti gonoſi tſelekedetetecknec gonoſſágát, azt mondgya az WR.

3 En penig őſſue gyűytem az

én iuhaimnac maradékát, mind az földekről, kikre üzendöm ö-ket, és visſza hozom öket az ö aklokba, és ſzaporodnac, és meg ſokaſodnac.

4 Es rendelec ö melléiec páſztorokat, kic legeltesſéc öket, és többé nem félnec, és nem röttegnec, ſem meg nem fogyátkoznac, azt mondgya az WR.

a: Az Meſsiás felől valo igéretekkel vigaſztallya az Prophéta a fogſágnac nyomorúſágától meg rettent népet.

5 a Imé el ſünec az napoc, azt mondgya az WR, és fel támaztom az Dáuidnac igaz maguát, és vralkodic az király, és ſzerentſésen tſelekeſſic, itéletet, és igaſſágot tſelekedic ez földön.

6 Annac ideiében meg ſzabadúl az Iudá: és az Izrael tſendeſſégben lakozic: és ez az ö neue, mellyel neuezic öket, az VVr Iſten mi igaſſágunc.

7 Azért imé el közelgetnec az napoc, azt mondgya az WR, mellyekben nem mondgyác többé: Eel az WR, ki ki hozta az Izraelnec fiait Ægyptomnac földéből.

8 Hanem inkáb: Eel az WR, ki ki hozta, és el hozta az Izrael házának maguát, az Eſzaki földről, és minden földekről, kikre ki üztem vala öket: és lakoznac az ö földökben.

b: Az Prophétáknac és egyházi rendec ellen valo igen ſzörnyü mondás.

9 b Az Prophétákért meg keſeredett az én ſziuem én bennem, minden én tſontaim meg mozdúltanac, ollyan vagyoc mint az réſzeg ember, kit az bor meg hatott, az Wrért, és az ö ſzent igéiei ért.c

c: Az az, Az Iſtenből és az ö igéiéből valo buzgo ſzerelmem, és azért valo bánſzu ſzlafnac kénaſzaia miatt.

10 Mert az föld bé tölt paráznáckal, mert az hamis eskűuéſért az föld el puſztitatott, az puſztának mezeie el ſziáradott, és az ö futáſoc az gonoſzra vagyon, és az ö hatalmaſſágoc hamis vólt.

11 Mert mind Prophéta ſ. mind Pap, vétkeztenec, még az én házambannis meg találtam az ö gonoſſágokat, azt mondgya az WR.

12 Azért az ö vtoc léſzen ollyan mint az igen ſic vtac, az ſetétben meg botránkoznac, és el eſnec, mert háboruſágot hozoc ö reáioc az ö meg látogatáſoknac ezztendeiét, azt mondgya az WR.

13 Az Samariabéli Prophétakbannis láttam bolondſágot, az Baal neuében prophétáltanác, és el tſaltác az én népemet az Izraelt.

14 Es az Ieruſálembéli Prophétakbannis láttam rútſágot: paráznalkodnac, és hazugſágban járnac: és az gonoſzoknac párttyokat fogiác, vgy annira, hogy ſenki meg nem tér az ö gonoſzágabol: vgy tartom öket, mint Sodomát, és az benne lakozókat mint Gomorrhát.

15 Azért azt mondgya az ſeregeknec WRa azoknac az Prophétaknac: Imé én adoc enniec én innioc mérget nekic, Mert az Ieruſálembeli Prophétakról ment ki az gonoſſág minden földre.

16 Azt mondgya az Seregeknec WRa, ne halgaſſátoc azoknac az Prophétaknac ſzauokat, kic prophétálnac tinektec: Meg bolondi-

bolonditanac titeket, az ő ſiuőknec látáſát hóllyác, nem az WRnac ſiátáből.

17 Sőntelen azt mondgyác azoknac, kic meg vtálnac engemet: Azt mondta az Wr, békeſégtec léſſen tinéktec: és mindeneknec kic járnac az ő ſiueknec keménſégében azt mondottác: nem jő ti reátoc az veſzedelem.

18 Mert ki állott az Wrnac tanátſában? és látta és hallotta az ő igéiét? ki figyelmezett az ő igéire, és meg hallotta?

19 Imhól az WR nac ſzél veſze, nagy haraggal ki jő, és az kőuetkezendő ſzéluéſz az hitetlenecnec feiekre eſic.

20 Nem ſzűnic meg az Wrnac haragia, mind addigis, mig meg nem tſelekedi, és mig az ő ſiuénec gondolattyát bé nem tellyeſiti, az vtólſo napokban értitec meg ez dolognac értelmét.

21 Nem küldöttem azokat az Prophétakat, és ők futnac vala: nem ſzólottam nékic, és ők prophétalnac vala.

22 Ha az én tanátſomat fogattác vólna, bizonyára meg tanitottác vólna az én népemet az én igémre, és meg téritettéc vólna őket az ő gonoſz vtairól, és az ő tſelekedeteknec gonoſſágáról.

23 Nem de nem közel való Iſten vagyoké én? azt mondgya az Wr, és nem meſſze való?[d]

24 Vallyon el rőytőzhetiké valaki az rőytők helyeken, hogy én ne láſſam őtet, azt mondgya az Wr? En vallyon nem töltöm bé az mennyet és az fődet, azt mondgya az Wr?

[d] Az az. Miuel hogy en ti hozzatoc igen közel vagyoc, nem tanol vagyoc mindeneket ſól latoc.

25 Hallottam, hogy mondgyác az Prophétac kic prophétalnac az én neuemben hazugſágot, monduán: álmot láttam, álmot láttam.

26 Meddig léſſen az hamis Prophétáknac ſiuőkben ez, kic az ő ſiueknec tſalárdſágát Prophetállyác.

27 Kic el akarják az én népemmel feleytetni az én neuemet, az ő álmockal, mellyeket minden az ő társának beſiél, miképpen az ő attyoc el feletkőztec az en neuemről az Baalért.

28 Az melly Prophétánál álom vagyon, beſiéllyen álmot, az kinél penig az én igém vagyon, beſiéllye az én igémet igazán: Mitſoda halonlatoſſág vagyon az pelyua es az búza között? azt mondgya az Wr.

29 Nem ollyané az én igém mint az tűz, azt mondgya az Wr, és az pőrőly, ki meg ronttya az kőuet?

30 Annac okaért imé én az Prophétákra tęrec, azt mongya az Wr, kic az én beſiédimet el loppiác, kiki mind az ő baráttyától.

31 Imé én az Prophétakra térec, azt mondgya az Wr, kic fel emelic nyelueket, és azt mondgyác! monda az Wr.

32 Imé én az Prophétákra támadoc, kic hazug álmokat Prophétálnac, azt mondgya az Wr, és beſiéllic azokat, és meg tſalliác az én népemet, az ő hazugſágockal,

k. Sőt az Prophéta mind az Copurnac vegeig az hamis prophetac ellen. kic Iſten neuében prophetalnac vala mondgá Iſtennec abban hire nem vala, ők hazugſágőt Prophetálnac vala.

és hizelkődéseckel: En penig nem bocsátám őket, sem parancsoltám nékic, és hasznaluán nem használtanac ez népnec: azt mondgya az Wr.

f: Azoc ellen szol az kic e világbol kerdic vala a prophetakt: mi volna az Wr terhe

33 f Mikoron penig meg kérd tégedet ez nép, auagy Prophéta, auagy Pap, mondván: Mi terhe az Wrnac terhe? Ackor feleld azt nékic: Mi terhe az Wrnac terhe? Ez tudni illic, El hadlac titeket, azt mondgya az Wr.

34 Mert az melly Prophéta, auagy Pap, auagy kösség, azt mondangya, ez az Wrnac terhe, g meg látogatom azt az embert, és az ő házát.

g: Az az, Vegyek tisztsegeiről szól az Prophetakra: prophetaitoc fel. h Megmondgya minden szolgaynac és tudakozoznac az Prophetakctol.

35 h Kiki mind azt mondgya az ő barátyának és az ő attyafiának, mit felelt az Wr, és mit sióla az Wr.

36 Es az Wrnac terhét ne emlegessétec többé, mert mindennec terhes lésen az ő szava, ha el forditty átoc az élő Istennec, az Seregeknec Wrának, az mi Istenünknec beszédit.

37 Azt mondgyad az Prophétának, mit felele néked az WR, és mit sióla néked az VVr?

38 Hogyha ezt mondgyátoc, Ez az VVrnac terhe, azt mondgya az VVr: Miuelhogy ezt mondottátoc. Ez az VVrnac terhe, iól lehet küldec ti hozzátoc, kic ezt mondanác, ne mondgyátoc, Ez az VVrnac terhe.

39 Azt mondom hogy ezért el feletkezem ti rólatoc, és ki gyomlállac titeket: és az várost, mellyet tinéktec, és az ti Atyaitoknac adtam, el vetem az én ortzám elől.

40 Es örökké való szégyent, és gyalázatot hozoc ti reátoc, melly el nem feleytetic.

XXIIII. Rész.

Isten mind peldákban, mind pedig nyluán valo beszedel ielenti az Annya szent egy haznac kővetkezendő eppűlését, ez az kiralnac s az nepnec tővendő rabságra valo vitetésékről prophétal.

1 LAtást mutata nékem az VVr: Es imé két kosár figetétetet vala le az VVrnac Temploma előtt, minec vtánna Nabugodonozor az Babyloniai király, az Iechoniast az Ioacimnac Iuda királlyának fiát el viué, és az Iudánac főfő népeit, és az álts mestereket, és az ötvöseket, Ierusálemből, és el vitte vólna őket Babyloniába.

2 Az éggyic kosárban igen ió figéc valának, minémüc az elein érő figec: és az másikban igen hituán figęc valának, mellyeket meg sem ehetnénec, annira hituányoc valának.

3 Es monda az VVr énnékem, Mit láttsi te Ieremia? Es mondéc: figeket, igen ió figeket, és igen hituánokat, mellyeket az ő hituanságokért meg sem ehetnec.

4 Es sióla az VVr nékem, mondvan.

5 Azt mondgya az Izráelnec VVra Istene, mint ez figeket látom hogy jóc, azonképpen meg ismérem az Iudának foglyait, kiket ez helyről, az Chaldęusoknac földébē vitettem, nékiec iauokra

6 Es vetem az én szememet ő

reáioc

reáioc hogy iól tegyec vęlec, és ez földre viſſia hozzam öket, holott meg ęppitem öket, és el nem rontom, és bę plántálom öket, és ki nem ſiaggatom.

7 Es ſiuet adoc nékiec, hogy meg eſmérienec hogy én vagyoc az Wr, és ök én népeim léſſinec, és én nékic Iſtenec léſſiec, Mert meg tęrnec én hozzámtellyes öſſiuekből,

8 Es minęmöc az hituán figét, mellyeket meg nem ehetnec à keſerüſégnec miatta, azt mondgya az Wr, ollyaná téſſiem Sedechiáſt az Iudánac királlyát, és az ö maradékát, és az ö feiedelmit, és Ieruſálemnec maradékát, kic meg maradtanac ez földön, és azokat, kic lakoznac Ægyptumnac földében.

9 Es vetem öket à háboruſágra, nékic veſſedelmekre, ez földnec minden orſiágiban: gyalázatra, és példára és ſiudalomra, minden helyeken az houá ki üzem öket.

10 Es ö reáioc fegyuert botſátoc, éhſéget és dög halált, mind addig mig el fogynac à földről, mellyet nékic adtam, és az ö attyoknac.

XXV. *Réſi.*

Az Prophèta bizonyſagot tészen az király és kuſſèg felöl, hogy engedetlenec voltac az Iſten paranczolattihoz annac okaert iöuendöt mond az heruen eſtendeig valo fogſagról az vtan minden poganyoknac, és az Babyloniabelieknek is ellenec iöuendöt mond, es azoknac veſſedelmeket és romlaſokat megmongya.

1 EZ az beſſéd melly lön Ieremiáshoz az egéſi Iuda népe felöl, az Ioacimnac negyedic eſtendeiében, ki Ioſiaſnac az Iuda királlyánac fia vala, (melly elſö eſtendeie az Nabugodonozornac az Babyloniai királynac.)

2 Melly beſſédet ſióla Ieremias Prophéta mind az egéſi Iudá népénec, és mind az Ieruſálemben lakozóknac, monduán.

3 Az Ioſiaſnac tizenhárom eſtendeiétöl fogua, ki az Amoñac az Iuda királlyánac fia vala, ez napig (ez huſſon harmadic eſtendeie,) ſióla az Wr éñékem; és meg möndtam néktec, réggel fel keluén, ſioltam és meg nem halgattátoc.

4 Es el küldte az WR ti hozzátoc, mind az ö ſiólgait az Prophétákat, reggel fel keluén, és el külduén, és meg nem hallottátoc, és az ti füleietket le nem figeztettétec az meg hallára.

5 Kic eſit mondanác: Tęrietec meg mindnyáián az ti gonoſi vtaitotokrol, és az ti gonoſi czelekedetetekből: és lakozzattoc az földön, mellyet az Wr adott néktec, és az ti atyaitoknac mind örökön örökké.

6 Es ne iáriatoc idegen Iſtenec vtán, hogy nékic ſiolgálnátoc, és tęrdet feiet haytanátoc nékic: ne gerieſſiſſetec fel engem az ti kezetec munkaiáual, és gonoſit veletec nem czelekedem.

7 Es nem engedtátec nékem, azt mondgya az Wr, hanem fel akartatoc engem gerieſſiteni az ti kezetec munkáiáual, az ti veſſedelmetekre.

8 Azért azt mondgya az Seregeknec Wra, miuel hogy nem engedtetec az én beſſédimnec.

9 Imé én el küldöm, és fel vę-

ſiem azEſiaknac minden nemzetſégit, azt mongya az WR, és az Nabugodonozort az Babyloniai királt az én ſiólgámat, és bę hozom ötet ez földre és az ő lakozóira, és mind ez környül való nemzetſégekre, és el veſitem öket és czudáuá téſiem öket, és ſiúuöltéſſé, és öröcké való puſitaſsággá.

10 Es el véſiem tűlöc az örömet, és az vigaſſágot, az vő legénnec és az meny aſſiſſonnac ſiauát, az malmoknac zörgéſét, és az ſiöuétneknec világoſſagát.

11 Es mind egéſi föld el puſtúl, és czudáuá léſien, és ez nemzetſégec ſiolgálnac az Babyloniai királynac hetuen eſitendeig.

12 Es léſien, mikoron bę tellyeſednec az hetuen eſtendöc, meglátogatom a az Babylonyai királyon, és az ő népén, azt mondgya az Wr, az ő álnokſágokat, és az Chaldęai földön, és öröcké való puſitaſágra vetem ötet.

13 Es bę töltöm az én beſiédimet azon à földön, mellyeket ſióltam felöle, valami meg vagyon irattatuán ez könywben, mellyet Prophétált Ieremiás minden nemzetſégec felöl.

14 Mert ő raytokis wralkodnac az pogány nemzetſégec, és az királyoc, és meg fizetnec nékic az ő czelekedetec ſ terint.

15 Mert azt mondotta az Izraelnec Wra Iſtene énnékem, vedd el az én kezemből ez haragnac borának pohárát, b és köſiönd azt minden nemzetſégekre, kikhöz én téged küldlec.

16 Hogy igyanac, réſiegüllyenec meg, és bolondoskodgyanac az fegyuer miatt, mellyet én ő közikben boczátoc.

17 Es az Wr kezéből el vęuém az pohárt, és köſiöném minden nemzetſégekre, kikhöz külde engem az Wr.

18 Ieruſálemre, és az Iuda városira, és az ő királira, és az ő feiedelmire, hog el puſititanám öket, czudáuá tenném, ſiuöltéſre és átokra méltóknac, mint vagyon ezmai napon.

19 Pharaora az Ægyptuſnac királlyára, ő ſiolgáira, és az Wrakra, és mind az ő köſſégére.

20 Es minden el elegyedett népre, és az Wr földénec minden királira, és az Philiſtęuſoc földénec minden királira, és Aſcalonra, Gazara, Accaronra, és Azotuſnac máradékira.

21 Idumeára, Moabra, és az Ammonnac fiaira.

22 Es Tyruſnac minden kiralira, és Sidonnac minden királira, és az ſiigeteknec minden királira, kic túl vadnac az tengeren.

23 Es Dedanra, és Themara, és Buzra, és mind azokra kic ez világnac vtólſo határira lakoznac.

24 Es Arabiánac minden királira, és Arabiánac elegy népénec minden királra, kic lakoznac az puſitában.

25 Es Zimrinec minden kirá-

ra, és

a: Az az, megbüntetem az Babyloniai királt mind az ő népét az ő gonoſſágokért.

b: Az Wr boranac pohara nem egyeb, hanem az Wr haragia. Annac el hóſöne ſe nem hanem az propétánac idöuel ő mondaſa azoknac veſedelmec felöl az kiket nemz.

ra, és Elamnac minden királira,
és à Medusoknac minden királira.
26 Esiaknac minden királira,
mind az közel valókra, s mind az
táuól valókra, éggyikről az másik
ra, és az földnec minden orszá-
ra, mellyec ez földnec színén vad-
d Sebesbecnac királlya Az az, mint Tremellius mondgya az ismeplő Babylonianac Királlya. nac: és az Sesachnac királlya d issic ezec után.
27 Azért modd ezt nékic: Asit
mondgya az Seregeknec Wra Is-
tene, az Izraelnec Istene, igyatoc
és részegüllyetec meg, okadgyá-
toc, és hullyátoc el, és fel ne kel-
lyetec az fegyuer előtt, mellyet ti
közitökben küldöc.
28 És lésien, ha az tekezedből
nem akariác az puhárt el venni,
hogy igyanac belőle, azt mondd
nékiec: Igy siól az Seregeknec W
ra, kętségnékül meg kell innotoc.
29 Mert imé az városra, melly
az én neuemről neueztetett, el kez
dem hozni az háboruságot, ti pe-
nig meg menekedteké: nem me-
nekedtec: Mert fegyuert hozoc
az földnec lakozóira azt mond-
gya az Seregeknec WRa.
30 Te penig nékiec prophétald
meg mind ez siókat, és mond azt
nékic: Az WR az magosságból
e Az az, mint az oroßlany mikor pre dal lat, nagy orditással es hareggel mégyen az prédara, vgy az Isten az ő ellenségen. siól, e és az ő sient lakó helyéből
kiált, nagy kiáltással kiált az ő há-
zára, minęmő az bor nyomók-
nac kiáltásoc ollyan sióual kiált
az földnec minden lakozói ellen.
31 Meg hallattatic az kiáltás az
földnec végére, mert törueny va
gyon az Wrnac az pogányoekal,
ő minden testnec itélő birái, az
hitetleneket veti à fegyuerre, azt
mondgya az WR.
32 Igy siól az Seregeknec Wra,
Imé az az nyomoruság el ió ég-
gyic nemzetségről az másikra, és
nagy sięl vęsi támad az földnec
határiból.
33 Es le vágattatnac az Wrtól
az napon éggyic föld végétől fog
ua az másic végéig: nem sirattatnac, és egyben nem hordattatnac, és el nem temettetnec, ollyanoc lésinec ez földnec színén mint az ganęy.
34 Iaygalsatoc pásitoroc, és kiáltsátoc, és heuerietőc az porban kösségnec naggyai, mert bę tőltenec az te meg öletésednec napiai, az ti el sięlledésteknec napiai, és el hullottoc, noha drága edényec vadtoc.
35 Es nem tudnac houá futni az
pásitoroc, és à kösségnec naggyai
nem tudnac houá sialadni.
36 Az pásitoroc kiáltásának sia-
ua hallattatic, és az kösségnec
naggyainac iaygatása, mert el
pusitította az WR az ő legeltető
helyeket.
37 Es el pusititatnac az békesé-
ges legeltető helyec, az WRnac
haragia miatt.
38 Melly geriedez haraggal, mint
az gyermekdéd oroslán, melly el
hadgya az ő barlángiát, mert el
pusititatott az ő földöc az nyo-
morgatónac keze miatt, és az ő
búsulásának haragia miatt.

XXVI. Rész.

Ieremiás int mindeneket Pœnitentiára, és az engedetlenec ellen hirdeti az Istennec itéletit, annac okáért meg fogiatkőzter és vadolyác az papoc és hamis Prophétac, de az Istennec keuélkeppen való gond viselesből meg ólcalmazetic.

1 Az

1 AZ Ioacim wralkodáſának elein, ki Ioſiáſnac az Iuda királyának fia vala, ez ſiót ſióla az WR, monduán.

2 Aſit mondgya az WR, álly az Wr házának tornátzában, és ſiólly mind az Iuda városiban való polgároknac, kic el iűnec, hogy imádkozzanac az Wrnac házában, azt mondom, hogy ſiólld mind ez igéket mellyeket paranczoltam te néked, hogy ſióllyad nékiec, és az igét el ne lopiad.

3 Ha ſiót fogadnac, és k ki mind meg tęr az ő gonoſ vtáról, énis meg tęrec az háboruſágtól, mellyet gondoloc hogy reáioc el hoz zac az ő czelekedeteknec gonoſſá gáért.

4 Aſit mődom megis h g mond meg nékiec: Igy ſiol az Wr, ha nem fogadgyátoc ſiómat, hogy az én törueîmben járnátoc, mellyet néktec elődtekben vetőttem.

5 Es hogy engednétec az Prophétáknac azén ſiólgaimnac beſiédinec, kiket el boczátoc reggel fel keluén, és el kűlduén, és nem engedtétec nékic.

6 Bizonyára téſiem ez házat ollyanná mint az Silo, és ez városſt meg átkozza ez földnec minden nemzetſége.

7 Meg hallác penig az Papoc, és az Prophétác, és az egéſs kőſſég hogy Ieremiás ez igéket ſiólna az WRnac házában.

8 Es lőn, mikoron Ieremiás el végezné az beſ édeket, mellyeket az Wr parántſolt vala, hogy meg mondaná mind az egéſs kőſſég - nec, meg ragadác ötet az Papoc, és az Prophétac, és mind à kőſſég, monduán: meg kell halálnac halláual halnod.

9 Miért Prophétéltal az Wrnac neuéuel, monduán: Mint az Silo ollyan léſien ez ház, és ez város el puſtitatic, úgy annira hogy meg lakozó ſem léſien rayta: és őſſue gyüle mind az kőſſég az Ieremiás ellen az Wrnac házában.

10 Meg hallác penig az Iudánac feiedelmi ezeket, és fel menénec az király házából az Wrnac házába, és le ülénec az Wrnac wy kapuiának aytaiában.

11 Es ſiólának az Papoc, és à Prophétác az Wraknac, és az egéſs kőſſégnec, monduán: halálra méltó ez ember, mert ſiólott ez város ellen, az mint tulaydon füleitecckel hallottátoc.

12 Es ſióla Ieremiás az Wraknac és mind az egéſs kőſſégnec: az Wr küldött el engemet hogy Prophétalnéc ez ház ellen, és ez város ellen mind ez ſiókat, mellyeket hallottatoc.

13 Moſtan azért meg iobbitſátoc azti vtaitokat, és fogadgyátoc az Wrnac à ti Iſtenteknec hanát, és az Wr el hadgya az nyomorúſágot, mellyel fenyeget titeket.

14 En penigimé kezetekben vagyoc, és czelekedgyetec én velem az mint iónac és igaznac teitzic ti néktec.

15 Mind az által el higyétec hogy ha meg őltec engemet, ártatlan vér ſiall ti reátoc, és ez városra, és az ő lakozoira. Mert bizony az WR küldött el engemet

met ti hozzátoc, hogy az ti fülei-
tec hallására meg mondanám ez
fiókat,

16 Es mondánac az Wrac, és mind az egési köſség az Papoknac, és az Prophétáknac, nem méltó ez ember halálra, Mert az Wrnac az mi Istenünknec neuében ſólt mi nékünc.

17 Es fel kelénec az földnec elei közzül némelly férfiac, és mondánac mind az egési köſségnec monduán.

18 Az Moraſtbéli Micheas Prophétált az Ezechiásnac az Iuda királlyának ideiében, és monda az egési Iudà népének monduán: aſit mongya à Seregeknec Wr a, az Siont mint az ſántó földet meg ſánttyác, és az Ieruſálem el puſitúl, és az Templomnac hegyéc erdö nöui bç.

19 Meg öltéé azért ötet Ezechiás az Iudánac királlyá, és az egési Iuda népe: nem féltéé az Wrat, nem könyörgetté néki, és meg nem tartoſitattatáé az Wr magát à háboruſágtól, mellyel fenyegette öket: és mi nagy gonoſit czelekedünc az mi lelkünc ellen:

a: Mellyet az magyarázoc közzül azt mondgyác hogy az Ieremiás partya mondotta ezt. Miuha azt mondanac. Egy Prophetat meg ölt vala Ioakimkirály de arra nem sok mulatte volt. Mellyec azt mongyác

20 a Vólt annac felötte egy ember, ki az Wrnac neueben Prophétált, Vrias Semeinec fia, Cariathiarimból való, és prophétált ez város ellen, és ez föld ellen, mind az Ieremiás beſiédi ſierint.

21 Es meg hallá az Ioacim király, és mind az vtánna való Wrac. és minden föfö emberi az ö beſiédit, és akará az kiraly ötet meg ölni, és meg értvé Vrias, és meg ijede, és el futa, és által ménc Ægyptomba.

22 És az Ioacim király embereket küldé Ægyptumba, Elaathant az Achobornac fiát, és egyéb férfiakat vele egyetemben Ægyptumba.

23 Es ki hozác Vriast Ægyptumból, és az Ioacim királynac elejében viuéc, ki meg öleté fegyuerrel, és az ö meg hólt teſtét vetteté az köſſégnec temetö helyébe.

24 De az Ahicamnac az Saphan fiának keze lön az Ieremiaſſal, hogy ne adnác ötet az köſſég kezébe halálra.

hogy az Ieremiás ellenſégi mondanac, vgy vagyon hogy Ezer i az meg ölte meg Micheaſt de Ioacim meg ölte Vriast.

XXVII. *Réſi.*

Iſten az Prophéta által jelenti az Nabuchodonozornac birodalmat, és minden népeken való wralkodaſát, és az népnec ranátſoc ád. Azt vtan az királiis inti hogy meg holdolyon az Babyloniabéli kiralnac, és az hamis Prophétakról meg oltalmazza magát, Azon képpen minden rendet int az Babyloniabéli kiralhoz való engedelemre igeretec es fenyegetesec alral.

1 AZ Ioacim királſágának kezdetiben, ki Ioſiásnac az Iuda királlyának fia vala, ez ſiót monda az Wr Ieremiásnac, ö monduán.

2 Igy ſiól az Wr énnékem: czinálly magadnac köteleket, és iármot, és ved azokat az nyakadbã.

3 Es küld azokat az Ædomnac királlyához; és az Moábnac királlyához és az Tyruſnac királlyához az követec által, kic el iönec Ieruſálembe az Sedechiashoz az Iudánac királlyához.

4 Es parantſold meg nékiec, hogy az ö wroknac meg mongyác, aſit mond-

mondgya az Seregeknec Wra az Izraelnec Istene, ezt mondgyátoc az ti wraitoknac.

5 Én teremtöttem ez földet, az embert, és az barmot, melly ez földnec színén vagyon, az én nagy erömmel, es az én ki nyuytott karommal, és adtam azt annac az ki kedues vólt az énszemem elött.

6 Es most én adtam mind ez földeket kezébe az Nabugodonozornac az babyloniai királnac én szólgámnac, sőt meg az mezei állatokatis néki adtam hogy néki szolgállyanac.

7 Es szolgálnac néki minden nemzetségecés az ő fiának, és az ő vnokáinac mind addig mig az ő földönec ideie el nem iö, és az öném maga ideie, és szolgálnac néki soc nemzetségec, nág királlyoc.

8 Es lészen hogy az nemzetség és az ország mellyec néki nem szolgálnac, tödni illic Nabugodonozornac az Babyloniai királnac és az ki nem tészi nyakát az Babyloniai királnac, iármába, fegyuerrel és éhségge l és dög halátlal meg látogatom azt az nemzetséget, azt mondgya az WR, migsen adom öket az ő kezébe.

9 Ti azért ne halgassátoc az ti Prophétaitokat, és az ti Iöuendö mondoitokat, és az ti álom magyarázoitokat, és az ti iostokat, és az ti varásslóitokat, kik asit mondgyác néktec, monduán: ne szólgállyatoc az Babyloniai királnac.

10 Mert hazúgságot Prophétalnac ti néktec, hogy messze vigyenec titeket az ti földetekből, és ki haytsálac titeket, és el vesszetec.

11 Az nemzetség penig ki az ő nyakát adgya az Babiloniai királnac lármába, és szolgál néki, az ő földében hagyom azt, azt mondgya az WR, és minéll azt, és lakózic bénne.

12 Sőt az Sedechiasnac az Iuda királlyának is ez beszédec szerint szólottam monduán: adgyátoc az ti nyakaitokat à Babyloniai király nac lármába, és szolgállyatoc ő néki, és az ő népének, és éltec.

13 Miért halsz meg te és az tenéped fegyuer, éhség, és dög halál miat, à miképpen szólott az Wr à népnec, ki nem akar szolgálni az Babyloniai királnac.

14 Es ne fogadgyátoc az Prophétaknac szauokat kic ezt mondgyác, ti néktec, Ne szolgállyatoc az Babyloniai királnac: Mert hazugságot Prophétálnac ti néktec.

15 Mert nem küldöttem öket, azt mondgya az WR, és ök az én neuemben hazugságot Prophétalnac: hogy innen titeket ki üzzelec, és el vesszetec ti, és az Prophétac, kic iquendölnec ti néktec.

16 Az Papoknakis és ez egész köszségnec szólottam, monduán: Azt mondgya az WR, Ne fogadgyátoc az ti Prophetaitoknac szauokat, kic Prophétálnac ti néktec monduán, Imé az WR házának edéni, vissa hozattatnac Babyloniából mindiárt: Mert hazug-

zugſágot Prophetálnac néktec.

17 Azért ne halgaſſátoc öket, ſiolgállyatoc à Babyloniai királnác, és éltec: Miért puſztitatic el az város?

18 Hogyha öc Prophétác, és náloc az Wrnac igéie vagyon, Imádkozzanac moſtan az Seregec Wránac, hogy az edényec mellyec moſtan az Wrnac Templomában vadnac, és az Iuda királlyának házában, és Hieruſalemben, ne viteſſenec el Babyloniába.

19 Mert azt mondgya az Seregeknec Wra az kö lábac felöl, és az tenger felöl, és az oſilopoc felöl, és az edényeknec maradéka felöl, mellyec még ez Városban maradtanac.

20 Mellyeket Nabugodonozor az Babyloniai király el nem vitt mikoron fogſágban viuns az Iechoniáſt az Ioacimnac az Iuda királlyának fiát Hieruſálemből Babyloniába, és Iudának és Ieruſálemnec minden főfő népeit.

21 Megis azt mondom hogy az Seregeknec WRa azt mondgya, az Izraelnec Iſtene, az edényec felöl mellyec meg maradtanac az Wrnac házában, és az Iuda királlyának házában és Ieruſálemben.

22 Babyloniába el vitetnec és ott léſinec mind à napig mellyen meg látogatom öket, aſit mongya az WR: Annakutánna fel hozom öket és viſiſia hozom öket ezhelre.

XXVIII. Réſz.

Az Hananias Prophéta ellene támad Ieremiáſnac, de meg feddi azt Ieremias mikor az ſidoknac minden iót igérne, az Chaldæuſokat pedig veſzedelemmel fenyegetné, kinec mind az által enged Ieremiás mind addig miglen az Iſteneöl el küldetuén az ö iöuendöléſére meg erösíti, és az Hananiáſnac halálát meg Prophétállya, mellyis meggis tellyeſedic.

1 Lön az Eſztendöben az Sedechiaſnac az Iuda királlyának királſágának kezdetiben, negyedic eſztendöben, öttödic hól napban, monda énnékem Hananias (az Azurnac fia, Prophéta, ki Gabaonból való valá,) az Wrnac házában az Papoknác és mind az köſſégnec ſiemec elött, monduán.

2 Aſit mondgya az Seregeknec Wra Izraelnec Iſtene, monduán, El törtem az Babyloniai királnac iármát.

3 Minec vtánna két eſztendöc el múlnac, én viſiſia hozom ez helyre az Wrnac házának minden edénit, mellyeket Nabugodonozor az Babyloniai király el vitt innét és bé vitt Babyloniába.

4 Es Ioconiaſt az Ioacimnac az Iuda királlyának fiát, és mind az rabokat kic Iudából el vitettenec Babyloniába, én viſiſia hozom ide öket azt mondgya az WR, mert el töröm az Babyloniai királnac iarmát.

5 Ackoron monda Ieremiás Prophéta az Hananias Prophétának, az Papoknac és az egéſi köſſegnéc ſieme elött, kic állanac vala az Wrnac házában.

6 Es monda Ieremiás Prophéta, vgy légyen, vgy tſeleködgyéc

az WR: tőlűle bę az WR az te beſiédidet mellyeckel Prophétálád hogy viſſza hozattattnac az Wrnac házának edęni, és à rabſágban való kőſſég Babyloniából ez helyre.

7 Mind az által hald meg ez beſiédet moſtan mellyet én tenéked fiókoc és az egéſi kőſſégnec.

8 Az Prophétac kic én előttem és te előtted eleitől fogua vóltac, Prophétáltanac nagy földec ellen és nagy orſiágoc ellen, az had felől, és à háboruſág felől, és az dög halál felől.

9 Az melly Prophéta iőuendőlt az békeſég felől, mikoron bę tellyeſedic az Prophétának beſiéde, ackoron meg eſmértetic az Prophéta hogy ha az WR küldötte azt valóba.

10 Es el vęué az Hananias Prophéta az Iármot az Ieremiás Prophéta nyakából és el töré azt.

11 Es monda Hananias mind az egéſi kőſſég előtt, monduán, Eſit mondgya az WR, illyen módon törőm el az Nabugodonozornac az Babyloniai királnac Iármát kęt eſtendő bę telnén minden nemzetſegeknec nyakáról: Es el méne Ieremiás Prophéta az ő vtára.

12 Es fióla az WR Ieremiáſnac, Minec vtánna el töré Hananiás Prophéta nyákáról az Iármot, mondua.

13 Mennyel és mond meg à Hananias Prophétának, monduán, Ezeket mondgya az WR, az fa Iármot el törted, de tſinálj te mag dnac az helyében vas Iármot.

14 Mert ezt mondgya az Seregeknec Wra az Izraelnec Iſtene, vas Iármot vetőttem mind è nem zetſégeknec nyakokba hogy ſiolgállyanac az Nabugodozornac az Babyloniái királnac, és ſiolgálnac néki, ſőt annac felőtte à mezei állatokatis nęki adtam.

15 Es monda Hieremias Prophéta à Hananiás Prophétának: Hald meg Hanania, nem küldött téged az WR, és te hazugſággal biztatod ez népet.

16 Azért igy ſiól az WR: Imé én ki küldelec tégedet ez földnec ſiinéről: ez eſtendőben meg halſi mert az wr ellen való bőt ſiólál.

a: vagy, az wrtól való, el ſzakadſt a dád tanatſul az népnec.

17 Azért meg hala az Hananias Prophéta vgyan, azon eſtendőben, Hetedic hólnapban.

XXIX. Réſz.

Ieremias az Babylonyábé i fokſágban való ſidokat leuél álral meg tanitrya mihőz tartſac magokat az rabſágban, és bizonioſſa tęſt őket az ſabadulaſnac ideiéről. Szol azoknac kőuetkezendő nyomoruſágokrol kic az hamis tanitokcól meg czalattatuan nem mentec vole az fokſágba Ieconiaſſal. Feniegeti azért az hamis Prophétakat és azoknac veſedelmekről iőuendőt mond.

1 EZ ſióc vóltanac az leuélben, mellyet Hieremiás Prophéta küldé Ieruſálemből, az rabſágban való véneknec maradékinac, és az Papoknac, és à Prophétaknac, és az egéſi kőſſégnec, mellyet fogua vitt vala el Nabugodonozor Ieruſálemből Babyloniába.

2 Minec vtánna ki iőue Iechonias király és à királné aſſionijs, az főfő népec Iudánac feiedelmi, és Ieruſalem, és az Alts meſter, és az ötuős Ieruſalemből.

3 Az

az Azoknac nyeuket mondgya meg az kiktöllere-mec az lenc.et küldöttc az fiitoknac Babyloniaba.

3 «Az Elasánac az Saphan fiának, és az Gamariánac az Helciás fiának kezec által, kiket küldött Sedechias az Iudának királlya Nabugodonozorhoz az Babyloniai királhoz Babyloniaba, monduán.

4 Ezt mondgya az Seregeknec WRa az Izraelnec Istene, mind az raboknac kiket Ierusálemből Babyloniába vittettem.

5 Eppitsetec házakat és lakiatoc benne, kerteket plántállyatoc és azoknac gyümölcsiuel éllyetec.

6 Vegyetec magatoknac feleségeket és szüllyetec fiakat és leányokat: és az ti fiaitokatis házasitsátoc meg, és à ti leányitokat adgyátoc férnec, és szüllyenec fiakat és leánjokat, és saporodgjatoc meg ott, és meg ne keuesedgyetec.

7 Es az városnac békeségét kereséstec, mellyben titeket rabságra küldöttelec, és könyörögietec érötte az Wrnac, mert annac békéségében lészen à ti békeségtec.

8 Mert azt mondgya az Seregeknec Wra az Izraelnec Istene: Ne hitessenec el titeket az ti Prophétáitoc kic vadnac ti közöttetec, és az ti iöuendö mondóitoc: Es ne figyelmezzetec az ti álmaitokra mellyeket álmodoztoc.

9 Mert hamissan Prophétálnac tinéktec az én neuemben, mert nem küldrem öket, asit mondgya az WR.

10 Mert azt mondgya az WR, mihelt bé tellyesednec Babyloniában az hetuen esztendöc, meglátogatlac titeket, és ti raytatoc bé töltem az én jó siómat, hogy visszia hozzalac titeket ez helyre.

11 Mert én tudom az én gondolatimat melljet én ti felöletec gondoloc, azt mondgya az Wr: Béke légnec gondolati és nem háboruságnac, hogy tinéktec adgyac kéuánatos véget.

12 Ackoron segitségre hijtoc engemet, és el mentec és imádtoc engemet, és titeket meg halgatlac

13 Es kereséstec engemet és meg találtoc: Mert kereséstec engemet tellyes siuetekből.

14 Es meg találtatom ti tületec azt mondgya az WR, és meg hozlac az rabságból és öszsue gyüitlec titeket minden nemzetségekből és minden helyekből az hová ki üztelec titeket azt mondgya az VVR: és vissza hozlac titeket az helre az honnan siám ki vetöttelec titeket.

15 Mert azt mondottátoc: Támasitott minékünc az VVR Prophétát Babyloniában.

b. Nemellyek igy olualsszák ez Mincc vtánna meg vallyatoc hogy az Istcn tinéktec Prophétakat támasztott vólt nic meg mondotta tcc volt hogy Babyloniaba kell mennetec. Az az, mincc vtánnam meg esmérietec az Prophétac mondásinac igasságát.

16 Azért azt mondgya az VVR az királnac ki ül à Dauidnac székiben, és az egési kösségnec, ki lakozic ez városban, Tudni illic az ti atyátoc fiainac az kic ti veletec az fogságra ki nem mentenec.

17 Azt mondom hég azt mondgya à Seregeknec VVRa: Imé én küldec ö reáioc fegyuert, éhséget és dög halált, és tésziem öket ollyanocká mint az meg veszett figéc, mellyeket à keserüség miatt meg nem ehetnec.

18 Es üldözem öket fegyuerrel, éhséggel és dög halállal, és à föld-

nec minden orſiáginac gyötrelmére adlac titeket, átkozáſára, és tſodáiára, és meg ſiuöltéſére, és mindē nemzetſégeknec ſiidalmára, à kic köziben ki vetettē öket.

b Az az, hogy minden nemzetſeg gyötörie, átkozza öket és az ö romlaſokon ezudalkozzanac mindenec

19 Azért mert nem fogadtác az én beſiédimet, azt mondgya az WR, mellyeket én ö nékiec izentem az én ſiólgaim által az Prophétác által, reggel fel keluén és el külduén: és nem fogadtátoc, azt mondgya az WR.

20 Ti azért hallyátoc meg az Wrnac ſiaiát minden raboc, kiket Ieruſálemből Babyloniába vitettem.

21 Azt mondgya à Seregec Wra az Izraelnec Iſtene, az Achabnac az Choliánac fiának és az Sedechiáſnac az Maaſias fiának, kic Prophetálnac néktec az én neuemben hamiſſan: Imé én adom öket az Nabugodonozornac az Babyloniának királlyának kezébe, és ſiemetec láttára meg öli ö-et:

22 És azoktól ſiidalomnac formáiát, véſinec az Iudából való raboc, kic Babyloniában vadnac, monduán: Téged az WR tégyen ollyañá mint az Sedechiáſt és Achabot, kiket meg égete tüzzel az Babyloniai király.

23 Mert gonoſſágot tſelekedtenec az Izraelben, és paráználkodtanac az ö felebaráttyoknac feleſégiuel, és én neuemben hazugſágot ſióltanac, mellyet nem parantſoltam nékic: En penig tudom azt és bizoñſág vagyoc, azt mondgya az VVR.

24 Es az Semeia Nehelamitesnekis, c mond meg.

c Es Semeiohirt volt Babyloniabol Ieruſalembe az fö papnac, hogy Ieremiaſt meg büntetne

25 Azt mondgya az Seregeknec WRa, az Izraelnec Iſtene, monduán: Miuelhogy leuelet küldöttél az én neuemmel mind az köſſéghöz ki Ieruſálemben vagyon, és az Sophonias Paphoz az Maaſiáſnac fiához, és mind az papokhoz monduán:

26 Az WR tett tégedet Pappá az Ioiadas Pap helyében, hogy feiedelmec legyetec az Wrnac házában minden bolond férfiun és Prophétán, hogy veſſed ezt à tömlötzbe és az kalodába.

27 Azért miért nem dorgáltad meg az Anatot városbéli Hieremiáſt ki tinéktec Prophétál?

28 Mert mi hozzánc küldött Babyloniába, ezt monduán: Hoſſiú à ſiám ki vetéſnec ideie, épitſetec házakat, és lakiatoc benne: plántállyatoc kerteket és éllyetec azoknac gyümölcſiuel.

29 Es el oluaſa Sophonias Pap ez leuelet Hieremias Prophétánac hallâſára.

30 Es ſióla az WR Ieremiáſnac, monduán:

31 Küdgy el mind az egéſi rabokhoz, monduan: Ezt mongya az WR az Semeia Nehelamites felöl: Miuel hogy Prophétált tinéktec Semeia, holott én nem küldöttem ötet, és hazugſággal biztatott titeket.

32 Azért azt mondgya az WR: Imé én meg látogatom Semeia Nehelamitest és az ö maguát, nem léſien neki embere, ki lakoz-

zéc

zéc ez nép között, sem nem láttya az iót mellyet én az én népemmel tselekedem, azt mondgya az WR: Mert az WR ellen való siót siólott.

XXX. Rész.

Parantsollya Isten Ieremiásnac hogy meg irnj az Ania fent Egy haznac eppülese felöl való igéreteket. Annac okáért elöször föl az Iudah országnac közelkezendö nyomoruságiról. Az után föl az Istennec az háborusságokban való ielen léteről, és az ö népének meg szabaditásáról, ellenségjnec megrontásáról, &c.

1 EZ az sió, mellyet siólott az WR Ieremiásnac, monduán:

2 Azt mondgya az Izraelnec WR a Istene, monduán: Jrd meg magadnac mind az biókat mellyeket néked mondottam egy bizonyos könywben.

3 Mert imé el jönec az napoc, azt mondgya az WR, és visza hozom az én rabságban való népemet az Izraelt és Iudat, azt mondgya az WR: és visza hozom öket az földre mellyet az ö attyoknac adtam, és birjác azt.

4 Ezec penig az sióc mellyeket az WR Izrael és Iuda felöl siólott.

5 Mert azt mondta az WR: félelemnec siaúát hallottuc, röttenésnec és nem békeségnec.

6 Kérdgyetec meg mostan és lássátoc ha siül az férfiu: Mi az oka hogy látom hogy mind az férfiac az ö kezeket az agyékokra vetettéc mint egy gyermec siülö asszoni állat, és az ö ortzáioc mind megheruadott?

7 Jay mert nagy az az nap, úgy annira hogy ne légyen hozzá hasonlatos: És noha az háborusságnac ideie vagyon az Iácóbon, mind az által abból meg szabadul.

8 Es lészien az napon, azt mondgya az Seregeknec VVRa, összue töröm az ö igáját az te nyakadból, és az te köteleidet el szaggatom, és többé az fogságra az idegenec ötet nem szorittyác.

9 De szolgálnac az VVRnac az ö Istenéknec, és Dáuidnac az ö királyoknac, mellyet nékiec fel támasztoc.

10 Te azért ne félly oh én szólgám Iácób, azt mondgya az Wr, se ne röttegy Izrael, mert imhól vagyoc én ki meg szabaditlac tégedet az messze földröl, és az te magodat az ö rabságoknac földéből: és vissza tér az Iácób és meg nyugoszic, és tsendes lészien, és senki nem lészien félelemben.

11 Mert én te veled vagyoc azt mondgya az VVR, hogy meg tartsalac tégedet, mert véget vetec minden nemzetségekben, kiknek közzé ki szelhettelec tégedet mind az által te benned véget nem vetec, hanem meg ostorozlac tégedet itéletben, de azért nem vesitelec el tégedet.

12 Mert azt mondgya az WR: vesiedelmes az te romlásod, vesiedelmes az te vereséged.

13 Senki nintsen ki meg itélné az te igyedet, hogy bé kötné sebedet, oruosságoc, és emplastrum nem használ tenéked.

14 Minden te ſieretőid el feletkőztenec terólad, és téged nem kereſnec, mert meg vertelec tégedet kegyetlen oſtorozáſſal, az te bűneidnec ſokſágáért, és hogy el áradtanac az te bűneid.

15 Miért kiáltaſi az te romláſodért? azérté hogy nehéz az te faidalmad? mert az te gonoſſágodnac ſokſágáért, és az te bűneidnec el áradáſáért tſelekedtem ezeket te veled.

16 Azért mindenec kic bę nyelnec tégedet, el nyeletteinec, és minden te ellenſégid, azt mondom hogy mindnyáián az rabſágra mennec: és az tekőborlóid kóborláſra vettetnec, és m ndenec kic tégedet el prędálnac, el prędáltatnac.

17 Mert gyógyuláſt hozoc te reád, és meg gyógyitlac az te faidalmidból azt mondgya az Wr: Mert ſiám ki vettetnec hijttanac tégedet Sion, Nintſen ki tudakozzéc ő felőle.

18 Azt mondgya az WR: Imé én viſſia hozom az Iácób házainac foglyait, és az ő házain kőnyőrülec, és az város fel ęppitetic az ő magas helyén, és az palotác az ő helyeken maradnac.

19 Es ki iő belőle hálá adás és őröm, és meg ſokaſitom őket, és meg nem keueſednec, azt mondom hogy meg ſokaſitom őket, meg ſem keueſednec.

20 Es léſinec az ő fiai mint elein, és az ő ſerege az én orczám elött meg erőſitetic: és meg látogatom mind azokat kic meg nyomoritottác őtet.

21 Es támad ő belőle erős Hadnagy, és az ő Wralkodóia ő belőle iő ki, és őtet hozzám hiuom hogy hozzám közelgeſſen. Mert kitſoda az, à ki ſiiuét arra haitaná hogy hozzám iőnne, azt mondgya az WR?

22 Ti léſitec énnékem népeim, és énis ti Iſtentec léſiec.

23 Imé mint az ſięl vęſi az Wrnac haragia ki iött, és az ielen való ſięl vęſi az hitetleneknec feieken marad.

24 Meg nem tęr az Wrnac haragia mig végre nem viſſi és mig az ő ſiuénec gondolatit meg nem erőſiti: az vtólſo napokban értitec meg ez dolgot.

XXXI. Riſz.

Az Iſten orſágának ſidokból és poganyokból való ſzedő meg eppűléſéről nagy ſép igéreteket tęſen Iſten az Prophęta altal. Tovabba azt mondgya meg hogy roha az Anya fent Egyh z ez vilagon nyomoruſagok altal. és az ő magok erőtlenſége altal háborgattatic, mind az altal az Iſten kegyelmes Iſtene lęſen az Anya fent Egy hazna nec ő vęlec vig ſőugręſéget ferez.

1 AZ időben monda az Wr: En léſiec Izraelnec minden nemzetſégének Iſtene, és ők léſinec énnékem népeim.

2 Azt mondgya az WR: kegjelmet talált à nép à puſztában, a kic az fegyuertől meg menekedtec vala, az Iſten ő elötte iára hogy meg nyúgotná őtet, tudni illic az Izraelt.

3 b Soc időtől fogua (azt mondgya az nép) meg ielent énnékem az WR, Sőt inkáb az WR azt mondgya őrőcké való ſzeretettel ſzerettelec tégedet, azért te-

riesz

a Azt magyarázzac az Chriſtuſtol, ki az Iudá nemzetiből támadott ket Iſten Pappá ſőrt melly mel toſagot ſenki nem veſſen ma ganac.

a: Az az mikor Ægyptusból az én nepemet ki hozna. á kic meg maradanac a Pharao fegyuertől az okoznac meg kegyelmezec.

b Azaz igy ſoc ideig hog az Iſten nekem meg ielenic vala.

rieſitettem reád az én irgalmaſſágomat.

e: Az Sidok nac meg eppő eſóáról vala tgeret.

4 e Még fel eppitlec tégedet, és fel eppittetel Izraelnec leánya, Még meg ékeſitetel, dobockal és ſáttzodóknac ſeregéuel mégy ki.

5 Még ſiölöket plántálnac az Samariánac hegyeiben, plántálnac à plántálóc és ęlnec gyümöltſéuel.

6 Mert léſſen olly nap mellyben kiáltnac az páſitoroc az Ephraimnac hegyében: kellyetec fel és mennyünc fel Sionban az mi Wrunkhoz Iſtenünkhöz.

7 Mert azt mondgya az WR: Enekellyetec lácobnac vigaſággal, és nagy fenſióual ſóllyatoc, az pogányoc elött. Hirdeſſétec, ditſérietec, és mongyátoc: Tarts meg WRam az te népedet az Izraelnec maradékát.

d: Azt ielenti hogy ſenkit nem hagy el az ő nepe közzül.

8 d Imé en viſſſia hozom öket az Eſiaknac földéből, és öſſue gyüytem az földnec határiból, ö közöttöc léſſen vak, és ſánta, és terhes aſſſioni állat, és egyetemben gyermec ſzülö aſzſzoni állat, nagy roppant ſereg iö viſſia ide.

9 Siralommal iönec, és kegyelemmel hozom viſſia öket, hordozom öket az vizeknec folyáſi mellett igaz vton; holott el nem eſnec: Mert az Izraelnec Attya léſſiec, és az Ephraim énnékem elsö ſiülöttem.

10 Hallyátoc meg az WRnac ſiauát Pogányoc, és hirdeſſétec az meſſſe való ſiigeteknec, és mondgyátoc ezt: az ki el oſſlattatta az Izraelt, azon gyüyti ötet öſſue, és meg örzi ötet mint az páſztor az ő nyáiát.

11 Mert az WR meg váltotta az Iácobot, meg váltotta ötet az hatalmaſnac kezéből, ki hatalmasb ő nálánál. e

e: Vagy meg ſzabdította az Israelt az hatalmaſnac kezéből, ki hatalmasb az az Izraelnel.

12 Es el iönec és Enekelnec az Sionnac magas hegyén, f és futnac az WRnac ió vóltához, búzáual, borral, olaijal, és az iuhoknac és az barmoknac nyáiáual, és léſzen az ő lelkec mint az meg öntözött kert, és többé nem bánkodnac,

f: Az az, Halakatadnac nekem az huere ez ſzabadulaſért es tiſztelnec engemet.

13 Ackoron vigadoz az leáńzó az ſeregben, az iffiac és egyetemben az vénec, és az ő ſiralmokat örömre fordítom, és meg vigaztalom öket, és meg vidamitom az ő bánattyokból.

14 Es à Papoknac lelkeket meg elégitem köuérſéggel, és az én népem bę tellyeſedic az én ió tétemémnimmel, azt mondgya az WR:

g: Azt mondgya az Iſten hogy noha az Satan dühözködic meg az ſentec ellen is Matth 2 Es leſſate nyomoruſagoc, annira hogy az anya ſent egy haſiraſſa az ő meg öletetett fiaiert, mind az altal az anya ſent egy hanac fiat ſiratnetlen ſiapaſytnac mind az Sidokbol mind az pogányokból.

15 g Azt mondgya az WR: ſzó hallattatott az magas hegyen, ſirás és keſerues iaygatás: az Rachel ſiratuán az ő fiait, nem akara meg vigaztaltatni az ő fiai felöl, mert nintſenec.

16 Azt mondgya az WR: tarts meg magad az ſiráſtól, és az te ſiemeidet à könj húllatáſtól, mert az te czelekedetednec jutalma léſſen, azt mondgya az WR: és az ő ellenſégénec földéből viſzſza iönec.

17 Es végezetre ió remenſéged léſien, azt mondgya az WR, és az te fiaid viſſza iönec az ö tartományokba.

18 b Haluán hallottam hogy mikoron az Ephraim ſirna, ezt mondotta: Meg vetél engemet és meg verettettem, mint az tuloc ki az iármot nem ſiokta, térits meg engemet, és meg térec; Mert te vagy az én WRam Iſtenem.

19 Mert minec vtánna meg téritettél engemet, meg bántam, és minec vtánna meg eſmértem magamat, vertem az én tzombomat, meg ſiégyenültem és el pirúltam, mert viſeltem az én ifiuſágomnac gyalázatyát.

20 Auagy nem kedues fiamé nékem az Ephraim? Auagy nem keduére tartott gyermeké? Mind az által miólta ſiólottam ö felöle, meg elmekezem ö róla, azért az én belsö tagaim meg indúltanac ö rayta, könyörüluén könyörülec rayta, azt mondgya az WR.

21 Rendelly magadnac iegyeket, és raky köueket öſſue ielöl, vigyázz az öſuéńre, az vtra mellyen iártál; iöy viſſza Izraelnec leánya, iöy viſſza az te városidba.

22 i Meddig búdoſol oh ſó fogadatlan leány? Mert az WR wy dolgot tſeleködte ez földön, az aſſzoni állat környül vészi az férfiát. k

23 Azt mondgya az Seregeknec WRa, az Izraelnec Iſtene; még ez ſiót mondgyác az Iudánac föld édében, és az ö városában, mikoron viſſza hozom öket az rabſágból: Meg áldgyon tégedet az WR oh igaſſágnac háza, oh ſient hely.

24 Es lakoznac Iudában, és néki minden városiban az ſiántó emberec, és az barom tartó emberec.

25 Mert meg öntözem az ſomju lelket, és minden ſiomorú lelket bę töltec.

26 Erre vigyázoc és nęzec az én ędes álmombannis.

27 Imé el iönec az napoc, azt mondgya az WR, és bę vetem az Izraelnec házat és az Iudánac házát embernec maguával, l és minden állatnac maguával.

28 Es léſien miképpen ſiorgalmatos vóltam, hogy öket ki gyomlállyam, és el rontſam és meg töriem, és el veſieſſem, és oſtorozzam: Azonképpen vigyázoc arra hogy öket meg epitſem, és bę plántállyam, azt mondgya az WR.

29 Az napokban többé nem mondgyác: ~~az atyác ették meg az egreſt, és az fiaknac fogoc vásott meg belę.~~ m

30 Sőt inkáb kiki mind az ö gonoſſágáért hal meg: minden embernec, ki meg éli az egreſt, tulaydon foga vásic meg belę.

31 n Imé el iönec az napoc, azt mondgya az WR: és wy ſiöuetſéget ſierzec az Izrael házával, és az Iuda házával.

32 Nem az ſiöuetſég ſierint mellyet vettem az ö attyockal az napon, mellyen nékiec kezeket fog-

---

b: Értelme ez. Noha az erötlenſeg egy gyarloſagis leſſen az ember penben, melly rül ö magoc vallaſt teſſnec mind az által vgyan ſ relmes kedues nepem nekem az Iſrael melfel érti az anya ſient egy hazat. Továbbá az tizen ötödic verſtül fogua a huſzadic verſig igis magyarazhato: A' Rachel noha ſiratya az ö fiait, az az, noha keſerue ſen ſiratyác, az Sido aſſzoni allatoc az ö rabmagatokat, mind az által megvigaztalom öket. Mert az Ephraimis meg ſirattya az ö bánet és megteer.

i. Inti Iſten az ö népet, hogy minden felelem nélkül bátorſággal hatolyon ö hozzá.

k: Az Anya ſient egy házat haſonlitya Iſten az özuegy aſſzoni allathoz. Azt mondgya azért te en hozzam nem hatlaſs, mint az özuegy aſſzoni allat feriet keres magának, azonképpen az én anya ſient egy hazam-nac népet kereſee melyből meg ſzaporodgyec. Igy fordithatya azért ſzepben. Az aſſzoni allat férfiat keres. Nemellyec magyarazoc ezt az Chriſtuſnac Maria mehében valoſagaſtatáſáról.

l: Az az, meg ſzaporitom az en népemet melly el fogyot vala.

m: Az az, valoba meg mutatom az en igaſſágomat az karomuloc ellen.

n. Az Iſten ezzel batoritya az ö népet és hija bozzáia, mert ö vélec wy frigyet kát, mellyet az Ieſus Chriſtuban eröſſit meg melly kötesnec az ſummaiatis meg mondgya. Azért itt meg iratatic az ö. es wy Teſtamentomnac kűlönbſege.

ket fogtam, hogy ki hoznám ők-
ket Ægyptomnac földéből, mert
ők meg rontottác az én ſiöuetſé-
gemet, maga én meg maradtam
vólna az ſiöuetſégben, azt mond-
gya az WR.

33 Hanem ez az ſiöuetſég mel-
lyet vetec az Izraelnec házával,
ez napoc után, azt mondgya az
WR: adom az én törvényemet
ő belőlec, és az ő ſiuőkbe irom
bé azt: és én léſiec Iſtenec, és ők
énnékem léſinec népeim.

34 Többé ſenki nem tanittya
az ő felebaráttyát, és az ő attya-
fiát, monduán: eſmérietec meg
az WRat: Mert mindnyáián
meg eſmérnec engemet, kitſin-
től fogua nagyig, azt mondgya
az WR: Mert meg kegyelmez-
zec az ő álnokſágoknac, és az ő
bűnőkről többé meg nem emle-
kezem.

o Az ő igere-
tinec erőſſé-
géről, és al-
hatatoſſágá-
ról ſol.

35 o Azt mondgya az WR: ki
az Napot adta az napnac világo-
ſſágúl, és az hóldnac járáſit,
és az tſillagokat adta világoſſá-
gúl az éjtzakánac, ki el ſiakaſit-
tya a tengert, és annac habiai zúg
nac, Seregeknec Wra az ő Neue.

36 Ha fel bomolhatnac ez ren-
deléſec az én ortzám előtt, azt
mondgya az WR: az Izraelnek is
magua el fogyátkozhatic, hogy
ſoha én előttem nép ne légyen.

37 Azt mondgya az WR: ha
oda fel az égeket meg mérhetic,
és itt alatt végére mehetnec az
földnec fundamentominac, énis
meg vtálom az Izraelnec min-
den maguát, mind azokért mel-
lyeket czelekedtenec, azt mond-
gya az WR.

p: Az mit
ez előtt ſola
az Iſten az ő
anyaſzent egi
házanac meg
ſzporitaſa-
ról, azon dólo
got arnicko
ſa Iſten ez
verſekben.

38 p Imé az napoc el iönec, azt
mondgya az WR: és éppitettic
város az WRnac, az Hananiel
tornyától fogua, mind az ſiege-
letnec kapuiáig.

39 És killyeb mégyen meg az
mérő kötel az kapunál mind
az Gáréb hegyeſig, és meg kerüli
Goatant.

40 És az hólt teſteknec egéſi
völgyét, és az hamúnac helyét,
és mind az egéſi mezőt az Ce-
dronnac patakáig: Mind à louae
kapuiánac ſiegeleteig, melly nap-
keletre vagyon, az WRnac ſien-
teltetic, ki nem gyomláltatic,
ſem el nem törettetic ſoha többé.

XXXII. Réſz.

Az Prophéta Iſtennec hagyáſából mezőt vészen penzen, kinec igeretet tészen hogy ſ. meg ſzüendshe az ő maradéki birná, azt. Mikor Iuda Jeremiás hogy az ellenség az varoſt ſztromlana, panaſzkodic Iſten előtt 2 az mezőnec vetéſe felől. Az Iſten meg mond- 3 gya Jeremiáſnac, hogy az büntetés és az vá- roſnac romlása meg lészen, de időuendőbe az 4 ő népet meg ſzabadittya.

1 EZ az ſió mellyet ſiól az WR Jeremiáſnac, Sede-
chiáſnac az Iuda királlyának ti-
zedic eſztendeiében: Ez az Na-
bugodonozornac tizen nyóltza-
dic eſztendeie.

2 Es ackoron az Babyloniai ki-
rálnac ſerege meg ſzállotta vala
Jeruſálemet, és Jeremiás Prophé-
ta az tömlöztzben bé rekeſztetett
vala, melly az Iuda királlyának
házában vala.

3 Mert az Sedechiás az Iuda
királlya rekeſztette vala bé őtet,
mond-

monduán: Miért Prophétálſi te, ezt monduán: Azt monda az WR: Imé én ez városſt adom az Babyloniai királnac kezébe, és meg veſſi azt.

4 Es az Sedechiás az Iuda királlya, meg nem meneködic à Chaldęuſoknac kezéből, hanem aduán adom az Babyloniai királynac kezébe, és enne c ſiáia ſiól amannac ſiáráual, és ennec ſiemei látty ác amannac ſiemeit.

5 Es Babyloniába viſſi Sedechiáſt, és ott lészen mind addîg az mîg meg nem látogatom ötet, azt mondgya az WR: miuel hogy hadakoztoc az Chaldęuſoc ellen, nem iól léſſen dolgotoc.

6 Es monda Ieremiás: Szólt az WR énnékem, ezt monduán:

7 Imé Hanamee. az Sellumnac az te öregbic bátyádnac fia te hozzád mégyen, monduán: vedd meg magadnac az én mezömet, melly Anathotban vagyon. Mert te reád néz vér ſierint hogy meg vegyed.

8 El iöue azért én hozzám Hanameel az én öregbic bátyámnac fia az WRnac beſzéde ſierint az tömlöztnec tornátzához, és monda nékem, kérlec vedd meg az én mezömet melly Anathotban à Beniaminnac földében vagyon, mert töruén ſierentis te vólnál örökös benne, és te reád néz töruén ſierintis, hogy meg vegyed: Ackoron vöm eſſemben hogy az WRnac ſzaua vólna.

9 Azért meg vöm az mezöt az Hanameeltöl az én öregbic bátyámnac fiától, melly vala Anathatban, meg adám azért néki az pénzt, tudni illic tizenhęt ezüſt Sicluſokat.

10 Es bę irám leuélbe és bę petſétlém, és tanu bizoňſágotis tétetéc felöle minec vtánna à pénzt meg fizettem vólna.

11 Kezemben vöm ezeknec vtánna az meg vętel felöl való leuelet, melly meg vala petſétel-tetuén az parantſolatnac, és az töruénnec ſiokáſa ſierint, az felött az feiedelemnec közönſéges leuelétis.

12 Es ez vétel felöl való leuelet adám Barucnac az Neriánac fiának, ki Maaſiáſnac fia vala, az Hanameelnec az én öregbic bátyámnac fiának ſiemei elött, és az bizoňſágoc ſiemei elött, kic bę valának irattatuán az vétel felöl való leuélben, mind az Sidóknac ſiemöc elött kic üllnec vala az tömlöztnec tornátzában.

13 Es parantſoltam Barucnac azoknac ſiemec elött, monduán:

14 Azt mondgya az Seregeknec WRa az Izraelnec Iſtene, vedd fel ez leuelet, ez vételnec leuelét, Mind az bę petſételtetett ſ mind az közönſéges leuelet, és tedd azokat ſárból tſinált edénben, hogy ſoc ideîg meg állyanac.

15 Mert azt mondgya az Seregeknec WRa az Izraelnec Iſtene: Meg házakat véſinec, és mezöket és ſiölöket ez földön.

16 Es könyörgéc az WRnac minec vtáňa adám az vétel felöl való

való levelet Barucnac az Nériánac fiának, monduán:

17 Ah ah WRam Istenem: Imé te teremtetted mennyet és az földet, à te nagy hatalmaddal, és az te ki terieſztett karoddal: ſemmi nintſen te tűled el rőytetuén.

18 Ki irgalmaſſágot czelekedel ezeriglen, és az atyáknac álnokſágokat az ő fioknac kebelekben ki őntőd ő vtánnoc, te vagy az nagy Isten, hatalmas, Seregeknec WRa az ő Neue.

19 Nagy tanátſú és nagy tſelekedetű: Mert az te ſiemeid nituán vadnac az embereknec fiainac minden vtaira, hogy kinec kinec mind megfizeſs az ő vtoc ſierint, és az ő czelekedeteknec gyűmőltſőc ſierint.

20 Ki ieleket és czudákat töttél az Ægyptumnac földében mind ez napîglan, és az Izraelben, és az emberekben, és ſierzettél magadnac neuet mind őröcké.

21 Es ki hoztad az te népedet az Izraelt Ægyptumnac földéből ieleckel és czudáckal, és hatalmas kęzzel, és ki nyuytot karral, és nagy röttegésben.

22 Es adtad nékiec ez földet, melly felől megeskűttél az ő atyoknac, hogy adnál nékic téîjel és mézzel folyó földet.

23 Es bę mentenec és őrökſégől magoknac vőttéc azt, mind az által nem engedtenec à te ſiódnac, és az te törvényedben nem iártanac az mellyeket nékic parantſoltál hogy meg czelekednénec, nem czelekedtéc. Annakaért mind ez gonoſit reáioc búritottad.

24 Imé koſockal iöttenec az városnac meg vételére, és az város adattatic az Chaldęuſoknac kezekben, kic őtet oſtromlyác fegyuerrel, ęhſéggel és dög halállal. Es valamit móltál nékic bę tellyeſedett, és imé te látod.

25 Te penig mondottad WRam Isten nékem: Végy magadnac mezőt pénzen es tanu bizoníſágid legyenec felőle, és mind az által imé az város à Chaldęuſoknac kezekben adattatic.

26 Es ſióla az WR Ieremiáſnac, monduán:

27 Imé én WRa Istene vagyoc minden teſtnec, vallyon el titkol tathatiké valami én tőlem.

28 Azért azt mondgya az WR: Imé én adom az városſt az Chaldęuſoc kezébe, és az Nabugodonozornac az Babyloniai királynac kezébe.

29 Es bę mennec az Chaldęuſoc az kic oſtromlyác az városſt, és ez városſt meg gyuyttyác tűzzel, és meg égetic őtet, és az házakat mellyeknec teteiken fűſtöt tſináltanac az Baalnac, és áldozatokat töttenec az idegen Isteneknec, hogy engemet haragra ingerlenénec.

30 Mert bizonyára az Izraelnec, és az Iudánac fiai iffiuſágoktól fogua tſac goncſt tſelekedtenec az én ſiemeim előtt: Mert az Izraelnec fiai bizonyára haragra gerieztettenec engemet az ő kezeknec tſelekedetiuel, azt mondgya az WR:

31 Es

31 Es haragomnac ſ. búſúlásomnac gerieztöie vólt, ez város mi i döttül fogua eppitöttéc ötet mind ez ideig hogy el törleném ötet az én ſinem elöl.

32 Az Izrael fiainac és az Iuda fiainac minden gonoſſágokért melljeket tſelekedtenec hogy engemet fel háborittanánac, ö magoc, az ö királyoc, az ö feiedelmi, az öwrai, az Papoc, és az ö Prophétáioc, és az Iudánac vitézi, és Ieruſálemnec polgári.

33 És én hozzám háttal fordúltanac nem arczal, és mikoron öket tanitanám reggel fel keluén és tanituán, nem hallác hogy bé vennéc az tanitáſt.

34 Es az ö vtálatoſſágokat helheſitettéc à házban, melly neuezteretett az én neuemröl, hogy megférteſitetnéc azt.

35 Es emeltenec az Baalnac magos óltárokat, mellyec vadnac az Hinnon fiának völgyében, hogy áldoznác az ö fiokat, és ö leányokat à Molochnac: mellyet nékic nem parantſoltam ſem meg nem gondoltam, hogy ez vtálatoſſágot czeleködnéc, hogy az Iuda vétköznéc.

36 ¶ Es moſtan azért azt mondgya az Izraelnec WRa Iſtene, ez városnac az ki felöl ti mondgyátoc: Adattatott az Babyloniai királynac kezében, fegyuer, éhſég, és dög halál miatt.

37 Imé én öſſue gyüjtem öket minden földekröl, az mellyekre ki vetettem öket haragomban, és felgeriedéſemben, és nagy boſzſzonkodáſomban: és viſſza hozom öket ez helyre, és lakni hagyom öket nagy bátorſágban.

38 Es énnékem népeim léſinec, és ö nékic Iſtenec léſiec.

39 Es adoc nékiec egy ſiuet és egy vtat, hogy mindenkoron engemet féllyenec, hogy iól légyen dólgoc és az ö fioknac ö vtánnoc.

40 Es örökké való frigyet vetec ö véle, tudni illic hogy el nem táuozom az ö vélec való ió tétemétöl, és az ö ſiuekben adom az én félelmemet, hogy el ne táuozzanac én tülem.

41 Es ö bennec öruendezec, iót czelekeduén vélec, és meg plántáluán öket, ez földben nagy erösſen tellyes ſiuemmel, és tellyes lelkemmel.

42 Mert azt mondgya az WR: Miképpen hoztam è népre mind ez nagy háboruſágot: Azonképpen én hozoc ö reáioc minden iót mellyet én ö felölöc mondoc.

43 Es örökſégül birattatic az mezö ez földön, ki felöl ti azt mondgyátoc: El hagyattatott mind embertöl ſ. mind baromtól, adattatott az Chaldeuſoknac kezekben.

44 Mezöket pénzen véſinec hé iruán à leuélbe és hé petſéreluén, és tanu bizoníságot tétetuén felöle à Beniaminnac földében, és Ieruſálemnec kerületiben, és Iudánac városiban, és az hegyen való városokban, és à mezön való vároſokban, és dél felöl való városokban. Mert viſſza hozom öket az rabſágból, azt mondgya az WR.

33 Réſi.

43: Az fenyögetés vtáni viſzaſtalálást zá az hiuekhez, hogy azoc ketſégbe ne eſſenec. Es pedig minden Prophetanac ſzokáſa, mert ritkán egy feiöl, ha meg ſebeſitenec is feiöl még gyogit.

XXXIII. Rész.

Mínec vránna az Annya fent Egyházát ez Capuenac első részében indította vólna Isten bátorságra, az vrán nagy szép igéreteket részen annac szabadításáról, meg vrasáról békességgel es örök állandóssággal való felékesítéséről az Christusban, az ő dicsőségére. Igéretit az Isten meg erősíti, és az embereknec ellenkező értelmeket meg hamusíttya, az napnac, holdnac terméßetekkel.

1 ES Másodsior sióla az VVr Hieremiásnac (ő penig meg fogua vala az tömlöztnec tornátzában,) monduán:

2 Ezt mondgya az VVr, ki tsinálta Ieruſálemet, az WR az ki formálta azt hogy meg erősitené azt, VVr az Neue.

3 Kiálts én hozzám és meg felelec tenéked, és nagy dólgokat mondoc tenéked, és el röytötteket kiket nem tudsi.

4 Mert azt mondgya az VVr az Izraelnec Istene: ez városnac házai felöl, és az Iuda királyának házai felöl, mellyec el rontattac[a] kosockal és fegyuerrel.

5 Miuel hogy az ő benne lakozóc el mentenec, hogy vijnának az Chaldęusockal, hogy bę töltenéc az házakat hólt testekel, kiket az én haragomban és bossú álláſomban meg öltem. Es miuel hogy el röytöttem az én ortzámat ez városstól az ő soc gonoſságokért.

6 Imé én gondot viselec Ieruſálemnec egéſſégére és oruoſſágára, és meg gyogyitom öket, és meg mutatom nékic az állandó békeſségnec sokaſágát.

7 Es meg hozom Iudát és Izraelt az rábſágból, és fel ęppitem öket mint annác előtte.

8 Es meg tisitsitom öket minden ő álnokſágokból, mellyel vętkeztenec én ellenem, és meg kegyelmezec minden ő álnokſágoknac, mellyel vétkezrenec én ellenem, és mellyel gonosiúl tselekedtenec én ellenem.

9 Es léſſen nékem hiremre neuemre, örömemre, tisteſſégemre és dicſéretemre, ez földnec minden nemzetſéginél, kic hallyác az én ió tétéménimet, mellyet én ő vęlec tselekeſiem: és félnec és meg röttennec, az ió tétemény-ért és az békeſségért, mellyet én ő vęlec tselekeſiem.

10 Azt mondgya az Wr: męg jöuendöben hallattatic ez helyen, (melly felöl ti azt mondgyátoc: El hagyattatott emberektöl és mind baromtól,) az Iudának városiban, és Ieruſálemnec vtzáiban, mellyec el puſititattanac, és embernélkül és lakónélkül, és oktalan állatnélkül vadnac.

11 Hallattatic minden öröm és vigaſág, az vő legénnec és az meny aſſiosnac ſiaua és azoknac ſianoc kic azt mondgyác: Ditsériétec az Seregeknec VVrát, mert jó az VVr, mert öröcké való az ő kegyelme: Azoknac ſianoc kic áldozatot hoznac az WRnac házába, mert meg hozom öket az rabſágból, mint annac előtte, azt mondgya az VVr:

12 Azt mondgya az Seregeknec VVra, męg ez puſita helyen, mélly emberektöl, oktalan állatoktól meg foſitatott, és minden ő városiban

[a] Az az, mellyec el rontattac, ſol penig az prophéta vgy mint el mult dologgal, az ő jövendő mondáſanac bizonios voltáért.

siban pásitoroknac haylékoc lésien, kic az ő iuhokat le telepitic.[b]

13 Az hegyen való városokban, és az mezőn való városokban, és az Delfelől való városokban, és az Beniaminnac földében, és Ierusálemnec kerületiben, és Iudánac városiban, még az iuhoc által mennec az siámlálónac kezeáltal, ezt mondgya az Wr.

14[d] Imé el iűnec az napoc, azt mondgya az VVr, és meg erősitem az én ió beszédemet mellyet sióltam az Izraelnec és az Iudánac házának.

15 Az napokban és az időben meg gyümölczöztetem Dáuidnac az igasságnac maguát, és itéletet tészen és igasságot az földön.

16 Az napokban meg szabadúl az Iuda, és Ierusálem bátorságban lakozic, és ez az ő neue mellyel hiuattatic ő, az Wr Isten mi igasságunc.

17 Mert azt mondgya az VVr, nem vágattatic ki Dáuidnac az férfiu ki üllyön az Izrael házának siékiben

18 És az Leuita Papoknakis ki nem vágattatic az férfiu én előlem, ki áldozatot tégyen minden koron.

19 És sióla az Wr Ieremiásnac, monduán.

20 Azt mondgya az Wr, hogy ha fel bonthattyátoc az én siőuetségemet melly vagyon az nappal és az éttzakáual: úgy hogy se nap se éttzaka ne légyen az ő idejében.

21 Az én siólgammal az Dáuiddal való frigyemis fel bomol, úgy hogy ne légyen néki fia ki wralkodgyéc az ő siékiben, és az Leuita Papockal az én siólgaimmal.

22 Miképpen az égnec seregi és az tengernec főuénye meg nem siámláltathatic: azonképpen az én siólgámnac Dáuidnac maguát és az Leuitákat kic énnékem siólgálnac, meg sokasitom.

23 Es sióla az Wr Hieremiásnac monduán.

24 Nem hallottadé mit sióla ez nép? monduán, Az két nemzetséget mellyet az Wr válasitott vala el veté, és az én népemet meg vtálta, úgy hogy többé az ő itéletec sierint ne légyen nemzetség.

25 Azt mondgya az Wr, hogy ha siőuetségem nem lésien az nappal, és az étzakáual, és ha az égnec és az földnec törvényeket én nem rendeltem.

26 Az Iácóbnakis és az én siólgámnac az Dáuidnac maguát el vetem, úgy hogy az ő maguából senkit fel ne vegyec ki wralkodgyéc Abrahamnac, Isáknac és Iácóbnac maguán: mert visitália hozom őket az rabságból, és meg kegyelmezec nékiec.

b. Az 43. noha mostan ez föld puszta, és mindenestől fogua meg vontatic, az Iudanac nemzet, ege mind az által meg tőuendőbe Isten az ő nepel meg szabaditya es ád nekiec io pásztorokat, kic az nepet meg szamlalyac, az az, orizic oltalmazzac. Sup. cap 23 d Az 40. Az vrnec eretemet az Messiasnac el botsatasa felől be tőltőm ezeket szerint Dauidnac fia lészen. Vagy ki vi ragoztatom az az el botsatoma az Messiaſt, ki teſt szerint Dauid nemzetsegeből valo leszẽ ki az ő benne hiuőket meg igazitya az bunteſeket meg tesi. c Az az. Nẽ fogyátkozic el az Dáuidnac kiralt magna Melyet az Messiásról és az ő őrökké való királságáról kell magyarásnunc, mert az Dauidnac agiekából valo teſti kiraly el fogyott volt f Az az. mikeppen hogy az nappal és az ettzakaual való siőuetsegem soha el nem bomol, hogy nap es ettzaka ne lenne. Azonkeppen az Dauiddal valo siőuetsegem soha fel nem bomol.

XXXIIII. Rész.

Ieremias az Istennec hagyásából meg mondgya az Sedechias kiralnac vesedelmét. Annac vsánna mikor az Sidoc az fogáknac szabadsagoc felől valo vegezest el valozattac volna, miuel hogy Nabucodonozor el fallot vala az varos alol, seddi őket az prophéta fe-

lőtte

Ígéret igen, és meg mondgya nékiec hogy meg bûnteti Iſten őket, és az Babyloniabeli kirá y kezébe adgya őket rabſágra.

1 EZ az beſéd mellyet ſiólot az Wr Ieremiáſnac (mikoron Nabugodonozor az Babyloniai király és néki minden ſerege és ez földnec minden orſiági mellyec az ő hatalmas kezei alatt valánac, és minden nępec vijnáiác Ieruſálemet és minden városokat,) monduán.

2 Azt mondgya az Wr az Izraelnec Iſtene, mennyel és mond meg Sedechiáſnac az Iuda királlyánac, azt mondom hogy mond meg néki: Azt mondgya az Wr: Imé én adom ez várоſt az Babyloniai királnac kezébe, és azt felgyuyttya tüzzel.

3 És te az ő kezéből el nem ſzaladſi, hanem meg fognac és kezében adnac, és az te ſzemeid meg láttyác az Babyloniai királnac ſzemeit, és az te ſzád ſiól ő előtte, és Babyloniába bę mégy.

4 Mind az által hald meg az Wrnac ſzauát Sedechia Iudánac királlya, azt mondgya az Wr te felőled: Fegyuer miatt meg nem halſi.

5 Békeſégben halſi meg, és az te atyaidnac az előbbi királyoknac temető helyeknec meg fűſtöléſe ſierint, kic te előtted vóltanac, fűſtölic meg ió illattal az te temető helyedet: Es jay Wram, igy ſiratnac tégedet, Mert én ſióltam ez ſiót mondgya az Wr.

6 Es meg mondá Ieremias Prophéta Sedechiáſnac az Iuda királlyánac mind ez ſiókat Ieruſálembē

7 Az Babyloniai királnac penig ſerege vija vala Ieruſálemet, és Iudánac minden városit, kic meg maradtanac vala, tudni illic Lachiſt, és Azechat: mert az Iuda városi közzül tſac ezée maradtanac vala hátra az meg vételtől, mellyec erős városoc valánac.

8 Ez az beſéd mellyet ſióla az Wr Ieremiáſnac minec vtánna Sedechias király frigyet vete az Ieruſálembéli néppel, és ſzabadſágot kiáltata ő közöttec.

9 Hogy tudni illic kiki mind ſia badon botſátaná ſiólgáiát és ſiólgaló leányát, Sidó férfiat és Sidó leáńt, hogy ſenki ne ſiolgáltatná vęlec, tudni illic Sidó attyafiáual.

10 Es meg halláć mind az Wrac és mind az kőſſég kic ez ſiőuetſéget ſierzettéc vala, hogy kiki mind el botſátaná az ő ſiólgáiát és ſiólgaló leányát ſabadon, hogy ſenki azockal ne ſiólgáltatna mint ſiolgáckal. többé, azt mondom hogy meg halláć és el botſátác.

11 Annac vtánna penig tanátſokat el változtatác és viſſia hozác az ſiólgákat és az ſiólgáló leánio kat kiket ſiabadſágban el botſátatac vala, és őket ſiólgacká és ſiólgáló leányocká téuéc.

12 Es lőn az Wrnac ſiatua Ieremiáshoz az Wrtol, monduán:

13 Azt mondgya az Izraelnec Wra Iſtene: En vettettem frigyet az ti atyaitockal az napon mellyen ki hoztam őket Ægyptom-

nac földéből az szolgálatnac házából, monduán.

14 Mikoron az hét esztendőc be tellyesednec, kiki mind el botsássa az ő Sidó attyafiát ki néked adattatot vala, minec vtánna hat esztendeig szolgált tégedet, szabadon boczássad ötet: De nem halgatánac az ti atyáitoc engemet, és az ő füleket le nem függesítéc.

15 És ma meg tértetec vala és igazat tselekedtetec vala én előttem hogy kiki mind az ő attyafiának szabadságot kiáltata, és én előttem frigyet vetettetec vala az házban, melly az én neuemről neueztetett.

16 De hátra tértetec, és meg rútitottátoc az én neuemet, és kiki mind az ő szolgáját visszia hozta és az ő szolgalo leányát, kiket akarattyoc szerint szabadosocká töttétec vala, és igában vetettétec őket, hogy tinéktec szolgaitoc és szolgáló leánitoc lennénec.

17 Azért azt mondgya az VVr, ti nem engedtetec nékem hogy kiki mind az ő attyafiának szabadságot kiáltana és az ő felebarátyának: Imé én hirdetec néktec szabadságot, azt mondgya az Wr az fegyuerre, és az dög halálra, és az éhségre, és adlac titeket az földnec minden országinac felindulására.[a]

18 És adom az férfiakat kic meg szegtéc az én frigyemet, az az, kic meg nem erősitettéc az én frigyemnec igéit, s melliyet vetettenec vala én előttem, tulockal kit két részre vágánac, és által menénec az ő részei között.[c]

19 Iudánac feiedelmit, és Ierusálemnec főfő népeit, az papokat és az földnec minden népét, kic által mentenec az tuloknac részei között.

20 Azt mondom hogy adom őket az ő ellenségeknec kezekben, és az ő lelkeknec keresőinec kezekben: és az ő hólt testec az égi madaraknac és ez földnec vadainac étkéc léssen.

21 Az Sedechiástis az Iuda király Iyát, az ő vtánna való wtakat adom az ő ellenségeknec kezébe, és az Babyloniai királnac seregénec kezébe, ióllehet el mentenec ti tőletec.[d]

22 Imé parantsoloc, azt mondgya az Wr, és visszia hozom őket ez városra és vijac azt, és meg vészic, és tűzzel fel gyuittyac és el pusztitom az Iudánac városit, úgy annyéra hogy senki benne nem lakic.

XXXV. Rész.

Az Isten az Rechabitaknac peldaiokat hozuán elő kic az ő attyoknac parantsolattyát hoz tartottac magokat, es azt soha meg nem romlottac, az Sidokat feddi, es az ő engedetlenségeket szemekre hánnya, mellyert őket minden veszedelemmel fenyegeti, az Rechabitaknac pedig minden iot ígér.

1 SZóla az Wr Ieremiásnac, az Ioacimnac az Iosiásnac Iuda királlyának hánac idejében, monduán.

2 Mennyel az Rechabitaknac házokhoz, és szólly vélec, és vidd bé őket az Wrnac házába, az kamoráknac éggyikébe, és adgy nékic bort inniuoc.

3 És mellém vőm Iazoniat az Ieremiásnac

a: Azaz, egy mur'ē hogy ez fölt meg in tsillyon el lenetec.

b: Azaz, a kic meg nem allac az szövetséget mellyet külső Ceremoniaual és erős eskövessel szerzettec vala.

c: Az frigyét azaggyá.

Szövetségnek regy modgya volt, azoknalan állatot kette vagdalván közöt mentec el az kic az szövetséget szerzettec Gen. 15. & 17.

d: Ezt azért mongya mert mikor meg hallotta volna Nabucodonozor hogy az Egyptusbeli király iőne segitségere Ierusálemnec, el szállot vala az városalol. Az ſi loc azt latuan meg valoztattac vala az szolgalatnac el batsatasoc felől valo vegezest, mellyet az városnac szűk lasakor vegeztec vala. Azért fenicegeti őket az Prophéta.

remiéſnac fiát, ki Habaſaniánac fia vala, és az ő rokonſágit, és minden ő fiait, és az Rechabitáknac minden házoc népét.

4 Es bę viném őket az Wrnac házába, az Hanan fiainac kamorájába, ki Igdaliáſnaç az Iſten emberéneç fia vala, melly az feiedelmec kamoráia mellett vala, melly à Maſiáſnac Sellum fiánaç kamoráián fellyül vala, ki az Iſten házának aytaiának őrizője vala.

5 Azért az Rechabitác eleiben tőuéc tellyes tſéſiéket borral, és pohárokat, és mondéc nékic: Igyatoc bort.

6 Es felelénec: Nem iſſunc bort mert Ionadab Rechabnac fia az mi atyánc parantſolta nékűnc, monduán, ne igyatoc bort ti ſohaſem az ti fiaitoc.

7 Se házat ne tſinállyatoc, ſe ſiántſatoc, ſe kapállyatoc, ſe ſiőlőt ne tartſátoc, hanem ſátorokban lakiatoc tellyes életetekben, hogy ſoc ideig éllyetec è földnec ſinén mellyben ti idueuényec vattoc.

8 Azért engedtűnc Ionadabnac az Rechab fiának az mi atyánknac ſzauának mindenekben, mellyeket nékűnc parantſolt, hogy tellyes életűnkben bort ne innánc, mi, az mi feleſéginc, az mi fiainc, és az mi leáninc.

9 Se házakat ne eppitenénc hóg benne laknánc, ſe ſiőlőnc ſe mezőnc, ſe vetéſűnc ne leñe nekűnc.

10 Hanem lakoznánc ſátorokban, és engedtűnc, és à ſierint tſelekedtűnc, mint nékűnc Ionadáb à mi atyánc meg parátſolta vala.

11 Lőn penig, mikoron fel jöne Nabugodonozor az Babyloniai kiraly az földre, ackoron azt mondoc: Iertéc el, menyűnc bę Ieruſálembe az Chaldęabeli ſereg előtt, és az Aſsyriabéli ſereg előtt, és lakoztunc Ieruſálemben.

12 Es ſióla az Wr Ieremiáſnac, monduán.

13 Igy ſiól az Seregeknec Wra, az Izraelnec Iſtene, Mennyel, mond meg az Iudánac férfiainac és Ieruſálemnec lakozoinac. Nem veſziteké fel az intéſt, hogy engednétec az én beſiédimnec, azt mondgya az Wr?

14 Erőſſec az Ionadabnac az Rechab fiának beſiédi, kiket parantſolt az ő fiainac hogy bort ne innának: Es mind ez ideig lem ittanac bort, mert engedtenec az ő attyoknac parantſolatának: En penig ſióltam tinéktec reggel felkeluen, és ſzoluán, és nem engedtetéc énnékem.

15 Es küldtem hozzá[illegible] mind az én ſzólgaimot az Prophétákat, reggel fel keluén, és külduén, monduán: Kérlec kiki mind terien meg az ő gonoſz útáról, és ió́l tſelekedgyetec, az idegen Iſtenec után ne iáriatoc, hogy nékic ſzolgállyatoc, és lakoztoc az földen, mellyet adtam néktec, és az ti atyaitoknac, és az ti fületőket le nem haytátoc, és nem engedtetec nékem.

16 Miuel hóg erőſſen tarttyák az Rechab fiának az Ionadabnac fiai az ő attyoknac parantſolattyát, mellyet parantſolt vala nékic, ez nép penig nem engede nékem.

17 Azért azt mondgya az Seregeknec Wra Istene, az Izraelnec Istene, Imé én hozoc Iudára, és Ierusálemnec lakozóira, minden gonoszt, mellyről szóltam nékic: azér, mert szóltam nékic, de nem fogadtác, kiáltottam nékic, és nem felelte.

18 Az Rechabitáknac házánac penig monda Ieremiás: Azt mondgya az Seregeknec Wra, az Izraelnec Istene, Mivel hogy engedtetec Ionadabnac az ti atyatoknac parantsolatyánac, és megőriztetec minden ő parantsolatit, és úgy tselekedtetec mint meghadta vólt nektec.

19 Azért azt mondgya az Seregeknec Wra, az Izraelnec Istene, nem fogyátkozic el az Ionadabnac á Rechab fiánac maradéka ki én elöttem állana mindenkoron.

XXXVI. Részr.

Ieremiás Istennek hogy a' szót megíratya Baruchnal az ő prophetaságnac summáját egy könyvbe, és azt azzal szóval el ne el olvastatya: mellyet miképpen azért de ő is megértvén volna elő hivatva Baruch hoz az könyvet elménc olvastatya. Az király az megmondgyoczló hozatva az könyvet, melyből minec vránna olvastatni volna valamikeuset, az könyvet megégeti, Ieremiást és Baruchot parancsólya hogy megfogiác, De Istentől megtartatnac, eszélnet megírtác az prophetaságkat.

1 ES az Ioacimnac az Iosiásnac Iuda királlyánac fiánac negyedic esztendeiében, szóla az Wr Ieremiásnac, mondván.

2 Vedd kezedbe az könyvet, és írd belé az szókat, mellyeket én szóltam tenéked az Izrael és az Iuda ellen, és minden nemzetségec ellen, á naptól fogva mellyen szóltam tenéked, az Iosias idejétől fogva, mind ez napig.

3 Ha meghallaná az Iudánac háza mind azokat á gonoszokat mellyeket gondoloc hogy vele tselekedgyem, hogy kiki mind az ő gonosz útáról megtérién, és kegyelmes legyec az ő álnokságoknac és bűnöknec.

4 Es hivá Ieremiás Baruchot az Neriásnac fiát, és megirá Baruch az Ieremiás szájából mind az szókat mellyeket az Wr szólott vala nékic, az könywbe.

5 Es parantsola Ieremiás Baruchnac, mondván: En fogoly vagyoc nem mehetec bé az Wrnac házába.

6 Azért te menj bé, és az könyvből mellyet az én számból irtál, olvasd el az Wrnac szavát az köszségnec hallottára, az Wrnac házában, az böjtnec napján: Es az egési Iudánac hallottára, kic felgyülnec az ő városokból, olvasd el nékiec.

7 Ha valahogy ők könyörögnec az Wrnac, és kiki mind megtér az ő útáról, mert nagy az Wrnac haragia, és nagy az ő fel háborodása kiről szóltaz Wr ez nép ellen.

8 Tselekedéc penig Baruch az Neriásnac fia mind az szerint mint néki Ieremias propheta meg parantsolta vala, el olvasván az könywből az Wrnac szavát, az Wrnac házában.

9 Es lőn Ioacimnac Iosiásnac az Iuda királlyánac fiánac ötödic esztendeiében, kilenczedic hólnapban, böjtöt hirdeténec az Wr elött az egési köszségnec, kic valánac Ierusálémben, és az egési köszségnec

ſégnec,kiIuda városiból feliö vala Ieruſálembe.

10 Es el oluaſa Baruch az könyből azIeremiáſnac beſiédit az Wrnac házában azGamariáſnac az Saphannac az irás tudónac fiá nac kamoráiában à felſö tornátz, ban azWrnac wy házának kapu iának aytaiában,az egéſi köſſeg - nec hallottára.

11 Es hallá MicheasGamariáſnac fia,melly Gamariás Saphan fia va la, azWrnac minden beſiédit az könywből.

12 Es le méne az királnac házába àCancellariuſnac kamoraiába, és imé ott ülnec vala mind azwrac, Eliſama ki irás tudó vala,és Da lajasSemaiának fia,ésElnathan az Achobornac fia,és Gamarias àSa phañac fia,ésSedechiás à Hanani aſnac fia,és mindà több Főfönépec.

13 Es meg beſiélle nékicMicheás mind az ſiókat mellyeket hallott vala az könywből hogy oluaſná à Baruch mind à köſſeg hallottára.

14 Azért el küldéc az Wrac Baruchhoz az Iehudit ki Nathariáſnac fia vala,ki Selemiának fia va la,ki Chuſinac fia vala,monduán: az könyuet az kiből oluaſtál az köſſégnec hallotára, vöd kezedbe és iöuel: Es kezébe véué Baruch à Neriáſnac fia az könyuet és el méne hozzáioc.

15 Es mondánac néki üllyle és oluaſd el az könyuet az mi fülünc hallottárais: és el oluaſá Baruch fülöc hallottára.

16 Es lön mikoron hallanác mind az ſiókat,ki ki mind az ö felebarát tyára tekinte, és meg félemlénec, és mondánac Baruchnac,Bizony meg mondgyuc mind ez ſiókat az királnac.

17 Mondánac penigBaruchnac, mond meg nékünc mi módon irtad mind ez ſiókat az ö ſáiából.

18 Es mondanékic Baruch:Sái á ual mondta nékem mind ez ſiókat,és én téntáual bę irtam az könywben.

19 Es mondánac az Wrac Baruchnac:Menny el és röytözzél el te és Ieremiás,és ſenki ne tudgya hól vadtoc.

20 Es el ménénec az király hoz à Tornátz,ba(és az könyuet le téuéc az irás tudó Eliſamának kamoráiában,) és meg mondác az király hallottára mind ez ſiókat.

21 Es el boczátá az király Iehudit, hogy kezébe vennę az könyuet, azért el hozá azt az irás tudó Eliſamának kamoráiából,és el oluaſá azt Iehudi à király hallotára és minden főfö népeknec hallottára,kic à király előtt állnac vala.

22 Az király penigül vala az tęli házban,kilenczedic hólnapban, és az tüz ęg vala előtte.

23 Es lön mikoron Iehudi három auagy négy leuelet el oluaſott vól na beñe, à deáknac kęſiuel el metéle azt és az tüzben hayttá,ki az tüz helyen vala, mig az egéſi könyw meg nem égne az tüzben, melly az tüz helyen vala.

24 Nem félénec,ſem ruháiokat nem ſiaggatác meg az király és mind az ö ſiólgai kic hallyák vala mind ez ſiókat.

25 Sőt meg Elnathanis és Dalaia és Gamarias kéréc az királt hogy az könyuet meg ne égetné, és nem fogadá siauokat.

26 Hanem meg hagyá az király Ieramelnec à Hamelec fiának, és Seraianac az Azriel fiának, és Selemiának à Abdeel fiának, hog meg fognác az Baruch deákot az Ieremiás Prophétát: de az Wr el rőyté őket.

27 Szola penig az Wr Ieremiásnac minec vtánna à király meg égette vala az könyuet, és à beſié deket mellyeket Baruch az Ieremiásnac ſiáiaból irt vala, monduán.

28 Tęry viſſia és végy más könyuet és ird belé mind az elebbi ſiókat mellyec valának az elébbi könywben, mellyet Ioacim az Iuda királlya meg égetett.

29 Es az Ioacimnac az Iuda királyának mond meg: azt mondgya az Wr: te égetted meg ez könyuet, monduán: miért irtál illyen dólgokat az könywben, kétſégnékűl el iő az Babyloniai király, és el veſiti ez főldet, és el veſiti belőle az embert és minden állatot.

30 Azért azt mondgya az Wr Ioacim felől az Iuda királlya felől, nem léſien néki helyébe való à ki az Dáuid király ſiękibe űllyőn, és az ő hólt teſte el vettetic nappal à hęure, és az dęrre étzaka.

31 Es meg bűntetőm őtet és az ő maguát, és az ő ſiólgait az ő álnok ſágokért: és reáioc hozom és az Ieruſálembéli polgárokra, és az Iudanac férfiaira mind à gonoſit melly ről ſiólottam ő felőlec, és nem fogadtác.

32 Azért ackoron Ieremiás mét könyuet vőn kezében és adá Baruchnac az irás tudó Neriáſnac fiának, és meg ira abba az Ieremiás ſiáiából mind az ſiókat, mellyec valának az könywben, mellyet Ioacim az Iuda királlya meg égetett vala az tűzben: Es annac felőtte többet irának belé kic haſonlóc valának az előbbiekhőz.

XXXVII. *Réſi.*

Mikor az Nabucodonozor ſerege el hallot vólna Ieruſálem alóli, küld Sedechias Ieremiás hoz hogy Istennec könyörögyőn, meg mongya a Prophéta hogy vitſſa ęr az Nabugodonozor király hadát, és meg győzi Ieruſálemet. Meg fogiac Ieremiást az tőmlőtzbe vetic, az király elő viteti őtet, és ő tőle tuinec vtánna tudakozott vólna, nem vetteti az tőmlőtzbe, hanem annac felső részébe az foghazba.

1 VRalkodott penig az Sedechiás király az Ioſiáſnac fia Iechonias helyett ki Ioachimnac fia vala, kit az Nábugodonozor az Babyloniai király Iudánac földében királlyá tőtt vala.

2 Es nem halgatá ſem ő ſem az ő ſiólgai, ſem az földnec népe az Wrnac ſiauát mellyet ſiólott vala az Ieremias Prophéta által.

3 Es el küldé Sedechiás király Iuchalt az Selemiának fiát, és Sophoniáſt az Meſias papnac fiát Ieremiás Prophétához, monduán: kérlec könyörögy mi érőttünc az mi Wrunknac Iſtenünknec.

4 Ieremiás penig bę és ki mégyen vala az köſſég közőtt, mert męg az tőmlőtzben bę nem vettetec vala őtet. a: Azaz, ſia haſonlat.

5 Az Pharao ſerege penig ki iőtt vala Ægyptumból, Es az Chaldęuſoc meg hallottác vala kic meg

ſiállot-

ſállottac vala Ieruſálemet ez hirt ő felőlec, és azonnal el hagyác Ieruſálemet.

6 És ſióla ackoron az Wr Ieremiás Prophétának, mondván.

7 Aſit mondgya az Izraelnec Wra Iſtene, ezt mondgyátoc az Iuda királlyának, az ki el küldett titeket én hozzám, hogy meg kérdenétec engemet: Imé az Pharaónac ſerege az ki ki iött az ti ſegitſégtekre, viſſa mégyen Ægyptumnac földébe.

8 És viſſa térnec az Chaldęuſoc és oſtromollyác ez vároſt, és megvéſſic őtet és meg égetic tűzzel.

9 Aſit mondgya az Wr, ne tſallyátoc meg à ti lelketeket, mondván: altalán fogua el mennec mirólunc az Chaldęuſoc: mert nem mennec el.

10 Mert ha az egéſi Chaldęuſoknac ſeregét meg veritekis, kic oſtromlanac titeket, és maradnac ő közzűlöc czac à meg ſebeſűltec, mégis miden fel kęl az ő ſátorából, és meg égetic tűzzel az vároſt.

11 Es lőn minec vtáñ a az Chaldęuſoknac ſeregefel méne Ieruſálem alól az Pharaonac ſerege miatt.

12 Ki méne Ieremiás Ieruſálemből hogy menne az Beniaminnac földébe, hogy el voñá magát àköſſégtől: mert à köſſég között vala.

13 Mikoron penig az Beniaminnac kapuiában vólna, és ott vólna az Hadnagy, kinec neue vala Ierias à Selemiának fia, melly Selemias Hananiáſnac fia vala, meg fogá Ieremiás Prophétát, és monda: A Chaldęulokhoz ſzökől te.

14 És monda Ieremiás: Hamiſſat ſiólaſi, mert nem ſzökőm az Chaldęuſokhoz, és nem hallá meg az ő beſzédét, és meg fogá Ierias Ieremiáſt, és viué őtet az wrakhoz.

15 És meg haraguának az Wrac Ieremiáſra, és meg veretéc őtet, és vetéc őtet az fogházban az irás tudó Ionathannac házában, mert azt az házat rendeltéc vala fogháznac.

16 És mikoron Ieremiás bę ment vólna à tömlőtzbe, és az helyre à holott az foglyoc valának, és Ieremiás ott ſoc napig vólt vólna.

17 Végre el boczátá Sedechiás király és elő hozatá őtet: és meg kérdezé őtet à király az ő házánál titkon, és monda: Az Wrnac ſzauaé ez? Ackoron monda Ieremiás, azé: Añac felőtte monda néki, az Babiloniai király kezében adattatol.

18 És monda Ieremiás az Sedechiás királnac: mit vétettem én te ellened, és az te ſiólgaid ellen? és az köſſég ellen, hogy bę vettettél engem az fogházba.

19 Es hól vadnac à ti Prophétáitoc, kic Prophétáltanac ti néktec monduán: nem iő el à Babyloniai király ti ellenetec és ez föld ellen.

20 Te azért moſtan Wram király kérlec halgaſd meg az én könyörgéſemet, ne küldgy engemet viſſa az irás tudó Ionathañac házában, és ott ne hallyac meg.

21 Es paranczola az Sedechiás király, és vetéc az Ieremiáſt az tömlőtznec tornátzában, és adának ő néki minden napon egy egy darad kenyeret az ſűtőknec vtzáiából, miglen el fogyna az kenyér az vá-

az városban: Es marada Ieremiás az tömlöztnec tornátzában.

XXXVIII. *Rész.*

Az Ieremiást esmét tömlöztbe vetetic az Wrac, honnét egy Iambor Isten felő fő ember által meg fabadittatic, kitől az király esmét tanatsot kérd, kinec vgyan-azon elébbi beszéde szerint felel, és tartatic az Prophéta fogságban az tömlöztnec tornátzában mind az városnac meg veteleig.

1 HAllá penig Saphatias Matthanác fia, és Gedelias Phasurnac fia, és Iuchal Selemiásnac fia, és Phassur Melechiásnac fia, az siókat, mellyeket siólott vala Ieremiás az egési kösségnec, monduán.

2 Azt mondgya az Wr, à ki meg marad ez városban, meg hal fegyuer, chség, és dög halál miatt: az ki penig ki mégyen az Chaldęusokhoz, ęl; és lésien néki az ő ęlete, nyeresség helyett, és ęl.

3 Azt mondgya az Wr, imé az Babyloniai királnac seregénec kezébe adattatic ez város, és meg vési ię azt.

4 Es mondánac az Wrac az királynac, kérünc hallyon meg ez ember: mert meg éröteleniti az vitęzeknec kezeket, kic meg maradtanac ez városban, és az egési kösségnec kezeket, hogy ez fęle siókat siól: Mert ez ember nem az kösségnec meg maradására igyekezic, hanem vesiedelmére.

5 Es monda az Sedechiás király, Am à ti kezetekben vagyon, mert à király semmit néktec meg nem tagadhat.

6 Azért el viuéc Ieremiást, és vetéc ötet az Melchiásnac az Hammelech fiának vermében, melly vala az tömlöztnec tornátzában, és le botsátác Ieremiást kötelen, az veremben penig nem víz vala, hanem saar, és le eséc Ieremiás az saarban.

7 Melly dolgot mikoron hallott vólna Ebedmelech sieretsen, ki Hopmester vala, (ő penig vala az király palotáiában) hogy Ieremiást az veremben vetettéc vólna: az király penig ackoron az Beniminnac kapuiában ül vala.

8 Ki méne azért Ebedmelech az király palotáiából, és sióla az királnac, monduán.

9 Wram király, gonosiúl czelekedtenec ez emberec mindenek ben mellyeket Ieremiás Prophétáual czelekedtec, kit az veremben vetettec: mert meg hal ott ęhuel, mert ez után semmi kenyér nem lésien ez egési városban.

10 Azért paranczolá az király Ebedmelech sieretsennec, monduán: végy kezedhöz harmintz vitęzt, és vedd fel Ieremiás Prophétát az veremből, minec elötte meg halna.

11 Vön azért Ebedmelech harmintz vitęzt kezéhöz, és bę méne az királnac házába, tudni illic oda az helyre, ki vala az kints tartó ház alatt: hoza onnét régi meg rothadott, és meg siakadozott positókat, és alá botsátá azokat Ieremiásnac kötelen az veremben.

12 Es monda Ebedmelech sieretsen, Ieremiásnac: tedd ez régi meg siakadozott es el rothadott positókat hólnod alá az kötél alá, és Ieremiás azt czelekedé.

13 Ki vonác azért Ieremiást kötélen, és ki hozác ötet az veremből, és

ből, és lakozéc Ieremiás az tömlöztnec tornátzában.

14 El küldé penig az Sedechiás király, és hozzá hiuatá az Ieremiás Prophétát az harmadic aytóig, melly vala az WRnac házában, és monda az király Ieremiásnac: Tégedet valamire kérdelec, semmi tagadást benne ne tégy.

15 Monda penig Ieremiás Sedechiásnac, ha meg mondom néked auagy nem meg ölsz é? és ha tanáczot adoc, nem engedsz énékem.

16 És meg eskűlée Sedechiás király Ieremiásnac titkon, mondván: él az WR, ki teremtette nékünc ez lelket, ha meg ölsz, és ha adlac azoc kezében, kic keresic az te lelkedet.

17 Ackoron monda Ieremiás Sedechiásnac, azt mondgya az Seregeknec WRa Istene, az Izraelnec Istene: ha ki mégy az Babyloniai királnac főfő népeihöz, élsz, és ez város meg nem égettetic tűzzel, hanem élsz te, és az te házad népe.

18 Ha penig ki nem mégy az Babyloniai királnac főfő népeihöz, adattatic ez város az Chaldęusoknac kezekben, és meg égetic azt el sem szaladsz kezekből.

19 Monda Sedechiás Ieremiásnac: Félec az zidoktól kic az Chaldęusokhoz futottanac, hogy engem kezekben adnac, és meg tsúfolnac engemet.

20 És monda Ieremiás, nem adnac, kérlec hald meg az WRnac szauát, mellyet néked mondoc, és iól lésien dolgod, és él à te lelked.

21 Ha penig te ki nem akarsz menni, ez az szó, mellyet nékem megjelentett az WR.

22 Ímé minden asszoń népec kic meg maradtanac vala az Iuda király ának házában, ki vitetnec az Babyloniai királnac főfő népeihöz, és ólhelhet azoc meg mondgyác hogy meg tsaltác tégedet, és erőt vöttéc te raytad az te szólgaid, és azért akadtac meg à te lábaid állában, és vissza fordúltanac.

23 Mind az által az te feleségedet és az te gyermekidet ki vitic az Chaldęusoknac, te sem menekedel meg kezekből, hanem az Babyloniai király kezęuel meg fogattatol, és ez várost meg égeti tűzzel.

24 Monda penig Sedechiás Ieremiásnac: senkinec ne mond ez szókat, és meg nem halsz.

25 Hogy ha meg hallyác az WRac, hogy beszélletem veled, és el iönec hozzád, és azt mondgyác te néked, mond meg nékünc mit be széllél az királnac, ne tagadd meg tőlünc, és meg nem ölünc tégedet, és mit monda néked à király.

26 Azt mond nékic, könyörgéc à királnac, hogy engem vissza ne vitetne az Ionathannac házába, hogy ott meg ne halnéc.

27 Mindnyáján azért az WRac el ménénec az Ieremiáshoz, és meg kérdéc őtet, és azonképpen felele nékic, mint az király meg paranczolta vala, és halgatással el ménénec tőle, mert nem hallottác vala az beszédet.

28 És lakéc Ieremiás az tömlöcz nec tornátzában, mig meg véuéc

Ieru-

* Azaz, ki vitetnec az asszony népe az pogányi királnac házában, kic téged nem adoinac, hanem ink bé mentenec, de nem bántac.

Ieruſálemet, holott vala mikor meg véuéc Ieruſálemet.

XXXIX. *Réſz.*

Meg veſzi Nabucodonozor Ieruſálemet, és parancsolatot ád Nabuzardannac hogy az Ieremias Prophétaual iól tegyen, és ötet meg ſabadittſa. Az Ebedmelechnekis Iſten ſabadulást és minden iót ígér, miuel hogy az Ieremiſſal iól tött vala, és ötet az fogſágból meg mentette vala.

1 SEdechiáſnac az Iuda királyának kilentzedic eſtendeiében, tizedic hólnapban. Eliöue Nabugodonozor az Babyloniai király, és minden ſeregi Ieruſálemre, és meg ſtállác azt.

2 Sedechiáſnac tizen egy eſtendeiében, negyedic hólnapban, kilentzedic napián az hólnapnac, le dűle az városnac kő fala.

3 Es bę ménének az Babyloniai királnac minden hadnagyi, és le ůlének az közep kapúban Nergal, Sarezer, Samegar Nebo Sarſechim, Rapſaris, Nergal Sarezer, Rabmag, és az több hadnagyi az Babyloniai királnac.

a: Tremellius igy fordittya Nergal Sarezer ki-ként; tartóvala, Sarezerim ki vduer hadnagy vala, Nergal Sarezer ki tábormeſter vala.

4 Es lön, mikoron látta vólna őket Sedechias az Iuda királlya, és minden vitęzlő férfiac, el futamánac, és ki ménének eijel az városból az király kertének útán, az ayton, melly vala kęt kő fal között, és ki méné az puſztának útán.

5 Es űzec őket az Babyloniai seregec, és meg fogác Sedechiáſt lerichonac puſztáiában, el hozác ötet, és viuéc Nabugodonozornac à Babyloniai királnac, Riblatha városába, melly vagyon Emath földében, és ő reáia tententiát monda.

6 Es meg ölé az Babyloniai király, Sedechiáſnac fiait Riblathaban ſieme láttára, és Iudánac minden Nemeſſeit meg ölé az Babyloniai király.

7 Az Sedechiáſnac penig ſemeit ki tolatá, és vásban vereté, hogy el vinné ötet Babyloniába.

8 Az király házát penig, és az kőſſégnec házait fel gyuytác az Chaldęuſoc tűzzel, Es Ieruſálemnec kő falait el rontác.

9 Az több kőſſéget penig ki az városban meg maradt vala, és az kic hozzá futottac vala, és az több kőſſéget ki vgyan vala, el viué Nabuzardan à fő Hadnagy Babyloniába.

10 Es az kőſſégnec ſiegénit, kiknec ſemmiec nem vala, meg hagyá Nabuzardan fő Hadnagy Iudánac földében, és adá nékiec ſzőlőket, és mezőket az napon.

11 Meg paranczola penig Nabugodonozor az Babyloniai király Ieremiás felől Nabuzardan Hadnagynac, ezt monduán.

12 Vedd hozzád ötet, és gondot viſely róla, és ſemmi gonoſit néki ne czelekedgyel, hanem az mit akar az czelekedd vęle.

13 Es el külde Nabuzardan Hadnagy, és Nebuſasban, Rabſaris, és Neregal, Sarezer, Rabmag, és az Babylaniai kinálynac több Hadnagyi.

14 Azt mondom hogy el küldénec, és el hozác Ieremiáſt az tömlőtznec tornáczából, és bizác ötet Godoliáſra Az Achicamnac Saphan fiának fiára, hogy házba vinné

vinné ötet, és lakoznéc az kősség között.

15 Az WR penig monda Ieremiásnac, mikor még az tömlötznec törnátzában vólna, mondván.

16 Menny el és mond meg Ebedmelech Szeretsennec: Azt mondgya az Seregeknec WRa: Izraelnec Istene: Imé én betöltem az én beszédimet ez városnac veszedelmére, és nem szabadulására, és à napon szemeid előtt lésznec.

17 És az napon meg szabadítlac tégedet, azt mongya az WR, és az embereknec kezekben nem adattatol, kiktül félsz te.

18 Kétségneikül meg szabadítlac tégedet, fegyuer miatt el nem essél, és az te lelked meg szabadul: mert reménységed én bennem vólt, azt mondgya az WR.

b. Tudni illic Sedechiásnac es az több jeteedelmeknec. kic teged bántalra kereséc. en ereztem hogy engemet el szabadital.

XL. Rész.

Ieremiás noha el vitetec Rama városig az több rabokkal egybe, mind azonáltal onnét meg szabadul. Az fetedelmec és tudod az tegéd kősség kic el futottac vala Godoliáshoz, vissza térnec, meg mondgyác néki az Ismaelnec ő ellene való gonosz tandekat, mellyet nem hisen az Godolias.

1 EZ az szó mellyet az WR szóla Ieremiásnac, mikoron el vitte vólna ötet Rhamaból, mikoron el vitte vólna ötet: a Es ő lántzokkal vala meg kötöztetuén az Ieruzálembéli és Iudábéli sok fogyok között, kic Babyloniába vittetnec vala.

a Ieremiás az több rabokkal egybe vitetic Ramaig, honnet ot vtan el bot, attatic.

2 És az fő Hadnagy el vőué Ieremiást és monda néki: A te Wrad Istened rendelte ezt ez büntetést ez hely ellen.

3 És el hozta, és azt tselekődte az WR az mint meg mondotta vala, mert vétköztetec az Wrnac és nem halgattátoc az ő szauát, azért tellyesedett be tiraytatoc ez dolog.

4 Mostan azért imé én tégedet ma meg szabaditlac az lántzról melly az te kezeiden vala: ha tetszic néked az Babyloniában való jöués, jerg: Ennekem penig gondom lész en te reád: ha penig nem tetszic tenéked hogy Babyloniaba el jöy én velem, maradgj meg, Imé ez egész föld előtted vagyon az mellyiket válaszтod, és az mellic iobnac tetszic hogy oda mennél oda meny.*b*

b Értelmes ez. Azt mongya Nabuzardan Ieremiásnac. Ha el nem akarsz Babyloniaba, menj hazá. Az után parancsolatiban azt mongya mert egy mondattal meg az Ieremiás hazajárásnak vala-hanem azt ta ocskőzöt vala.

5 (Mivel hogy még meg nem tért vala Ieremiás,) azért meny vissza az Godoliáshoz az Achicámnac fiához, kit az Babyloniai király tisztartóvá tött Iuda városib. n, és lakjál vele az kősség között: avagy à mellic helyre inkáb tetsz c az menére, oda menny: és adá az fő Hadnagy néki étket és aiandekokat, és el botsátá ötet.

6 És méne Ieremiás az Godoliáshoz Achikamnac fiához Mispathba: és lakéc ő vele az kősség között, az kic meg maradtac vala az földön.

7 És mikoron hallották vólna az seregeknec fő Hadnagyi, az kic valánac az mezőn, ő magoc és az ő alattoc való férfiac; hogy az Babyloniai király Godoliást az

P Achi-

Achikamnac fiát tötte vólna tisi tartóuá az földön: és hogy reá bizta vólna az férfiakat, és az asszoni állatokat, és az kitsindęd gyermekeket, és az földnec szegénnit kic Babyloniában nem vitettetec vala.

8 El ménénec Godoliáshoz Mispathba: Ismael Nathaniánac fia, és Iochannan, és Ionathan Chareánac fiai, és Seraia Thanechumetnec fia, és az Nethophatbéli Ephainac fiai, és Iazanias Maachatnac fia, ők és az ő emberi.

9 Es meg eskűuéc nékic Godoliás Achikamnac Saphan fiánac fia, és azoknac emberinec, monduán: Ne féllyetec az Chaldęusoknac szolgálattyoktól, hanem lakozzatoc ez földön, és szolgállyatoc az Babyloniai királnac, és iól lésien dólgotoc.

10 Es én imé lakozom Mispathban, hogy eleikben állyac à Chaldęusoknac kic iönec mi hozzánc: ti penig szűrietec bort, olayt, és szerezzétec az ti edęnitekben, és szedgyetec gyűmölcsöt, és lakiatoc az városokban mellyeket el foglaltatoc.

11 Sőt minden Sidóc kic à Moabitaknál valának és az Ammonac fiainál, és az Idumęusoknál, és mindenec kic kűlön kűlön tartományokban el szęlhettenec vala, meg hallác hogy az Babyloniai király Iudából meg hagyott vólna valami maradékot, és hogy Godoliást Achikámnac Saphan fiának fiát tötte vólna elöttöc Tisztártóuá.

12 Azért haza iöuénec mindnyáián az Sidóc mindenűnnen az houá futottac vala, és iöuénec Iuda földébe Godoliáshoz Mispathba, és bort szűrénec, és soc gyűmölcsöt szedénec.

13 Es Iochannan Chareáhnac fia, és az Seregeknec minden Hadnagyi kic az mezőn valának, el menénec Godoliáshoz Mispathba.

14 Es mondának néki: Nem tudodé hogy az Baalis az Ammonitáknac királlya el küldötte Ismaelt az Nathaniánac fiát hogy téged meg öllyen? De nem hiué Godoliás Achikamnac fia azoknac beszédeket.

15 Iochannan penig Chareahnac fia monda Godoliásnac titkon Mispathban, monduán: Mayd el mégyec és meg ölöm Ismaelt Nathaniánac fiát, úgy hogy senki ne tudgya: Miért akar meg ölni tégedet, és mindnyáián az Sidóc elosolnac az kic te hozzád gyültenec vala, és Iudánac maradékais el vęsi.

16 Es monda Godoliás Achikamnac fia Iochannánac Chareahnac fiának: Ne tselekedd ez dolgot, mert hamissat szólasz Ismael ellen.

XLI. Rész.

Ismael az Ammonitác királlyának fólgája meg ölt az Godoliást, kit az Nabucodonozor tzár tartóuá tött vala Sidó országban, és Godoliással egybe soc fő népeket. Az népnec maradékit mikor rabságra vinne, eleibe mégyen Iohanan, és azokat meg szabadittya attól, kiket el visen bátorságos helyre, &c.

1 Es

1 ES lőn hetedic hólnapban el iőue Iſmael az Nathaniánac Eliſamánac fiának fia, ki királi nemből vala, és az királnac fő fő népei és tíz férfiac vęle, Godoliáshoz Achikamnac fiához Miſpathban, és ott őnec eggyűtt kenyeret Miſpathban.

2 Es fel kele Iſmael Nathániánac fia, és az tíz férfiac kic velę valánac, és meg ölé Godoliáſt Achikamnac à Saphan fiának fiát ſabályával: és meg ölé azt kit az Babyloniai király tiſzt tartóvá tőtt vala az földön.

3 Es az Sidókat kic Godoliáſſal valának Miſpathban, és az Chaldęuſokat kic ott találtatának, tudni illic vitęzlő embereket ölé meg az Iſmael.

4 Másnap penig minec vtánna meg ölé Godoliáſt, męg mikor ſenki nem tudna.

5 El iővénec férfiac Sichemből, Siloból és Samariából, tudni illic nyóltzvanon kiknec à ſiakálloc el beretuáltatott vala, és ſiakadozot ruhában valának, és véres ortzával: Vala penig kezekben áldozatra való aiándéc és tömién, hogy áldoznának az WRnac házában.

6 Es ki méne Iſmael Nathaniánac fia eleiekben azoknac Miſpathból, iáruán és ſiruán Es lőn mikoron eleiekben ment vólna, monda nékiec, iertec el Godoliáſhoz Achikamnac fiához.

7 Es lőn mikoron bę mentec vólna az városba, meg ölé őket Iſmael Nathaniánac fia, és hányá azokat az árokban, ő és az férfiac kic ő vęle valának.

8 Tíz emberec találtatának penig ő közzűlőc kic mondának Iſmaelnec, ne ölly meg minket, mert kęntsűnc vagjon minékűnc az mezőn, tudni illic búza és arpa, olay és méz: és meg tartoſítatá magát és nem ölé meg őket az ő attyokfiai között.

9 Az ároc penig mellyben Iſmael hányá az embereknec hólt teſteket, kiket meg ölé Godoliáſſal: Az az, mellyet Aſa király tſinált vala Baſaért az Izraelnec királlyá ért: Ez árkot Iſmael Nathaniánac fia meg tőlté hólt teſteckel.

10 Es fogua viué el Iſmael az kőſſégnec maradékát, melly vala Miſpathban, tudni illic az királnac leánit és az kőſſéget ki hagyattatott vala Miſpathban, kit Nabuzardan fő Hadnagy Godoliáſra Achikamnac fiára bizott vala, mellé véué azért Iſmael Nathaniánac fia őket, és el méne hogy az Ammon fiaihoz menne.

11 Es meg hallác Iochannan Charcahnac fia, és az ſeregeknec minden Hadnagyi kic ő vęle valánac az veſzedelmet, mellyet Iſmael Nathaniánac fia tſelekedett vala.

12 Es fel véuéc mind az embereket, és el ménénec hogy meg vijnának Iſmaellel Nathaniánac fiával, és el éréc őtet az nagy vizeknél mellyec vadnac Gabaonnál.

13 Es lőn mikoron láta vólna az kőſſég melly Iſmaęllel vala,

Iochannat az Chareáhnac fiát és az ſeregeknec mindenHadnagyit kic vęle valánac, örülénec.

14 Es viſſia tére mind az egéſi köſſég, mellyet Iſmael el vitt vala Miſpathból, és viſſia térénec és el menénec Iochannaual Chareahnac fiáual.

15 Iſmael penig Nathaniánac fia tſac nyóltzad magáual ſialada el Iochannan elött, és az Ammon fiaihoz méne.

16 Es fel véué Iochannan Chareahnac fia, és à ſeregeknec minden Hadnagyi kic ö vęle valánac, az köſſégnec maradékiát kit viſſia hoztanac vala Iſmaeltöl Nathaniánac fiától, Miſpathból: minec vtánna meg ölé Godoliáſt Achikamnac fiát, és el viuén erös ferfiakat, vitęzeket és aſſión népeket, és gyermekeket, és Hopmeſtereket, kiket viſſia hozott vala, Gibeonból.

17 El ménénec és meg telepedénec Geruth Chimhamnál, melly vala Betlehemhöz közel, hogy el mennénec, és bę mennénec Ægyptomba.

18 Az Chaldęuſokért: mert félnec vala tülöc: Mert Iſmael Nathaniánac fia meg ölte vala Godoliáſt Achikamnac fiát, mellyet az Babyloniai király feiedelemmé tött vala az földön.

XLII. Réſz.

Ieremiástól tanaſsot kerd az népnec maradékia, meg mondgya nekiec hogy ne menienec Ægyptumba, hanem az ö földökben maradgyanac, és igér nekic Iſten ſauáual minden iót, mellyet mikor nem fogadtac vólna, hanem Ægyptumba ſzakarnanac menni, fenyegeti öket az Prophéta minden veſedelemmel.

1 Elö iövénec penig à Seregeknec minden hadnagyi, és Iochannan Chareahnac fia, és Iezaniás Ozaniának fia, és az egéſi köſſég kitſintöl fogua nagyig.

2 Es mondánac Ieremiás Prophétának, kérünc halgaſd meg kéresünket, és könyörögy éröttünc az Wrnac az te Iſtenednec mind ez maradékért, mert keueſen maradtunc meg az ſokaſágból, mint az te ſiemeid iól látnac minket.

3 Es mondgya meg az te Wrad Iſtened az útat, kin iáriunc, és az dolgot mellyet tſelekedgyünc.

4 Es monda nékic Ieremiás Prophéta. Meg Hallottam; ímé én könyörgöc az ti WRatoknac Iſtenteknec az ti beſédetec ſerint, valamit penig felel az WR ti néktec, meg mondom tinéktec, ſemit tületec el nem titkoloc. *a: Tudni illic az ti kereſztet.*

5 Öc penig mondánac Ieremiáſnac: legyen az WR mi köztünc tökélletes, és igaz tanubizoníág, ha az ſerint nem tſelekedünc, az miben tégedet, mi hozzánc el botſát az WR.

6 Vagy ió, vagy gonoſi, az mi Wrunknac Iſtenünknec ſiauánac engedünc, kiért mi tégedet ö hozzá küldünc, hogy ióllégyen dólgunc, mikoron engedünc az mi Iſtenünknec ſiauának.

7 Lön penig, tized nap után ſió la az WR Ieremiáſnac.

8 Es hiuá Iochannant Chareanac fiát, és az Seregeknec minden hadnagyit, kic vęle valánac, és az egéſi köſſéget kitſintöl fogua nagyig.

9 Es

9 Es monda nékic: Azt mondgya, az Izaelnec WRa Istene: az kihöz küldöttetec engemet, hogy megielenteném az ti könyörgésteket ő elötte.

10 Ha lakoztoc ez földön, felépitlec titeket, és el nem rontlac, és el plántállac titeket, és ki nem gyomlállac: mert meg bántam az mit tselekedtem veletec.

11 Ne féllyetec az Babyloniai királtól, kitöl most féltec, ne félljetec tüle azt mondgya az Wr: Mert veletec vagyoc, hogy megtartsalac titeket, és hogy megszabaditsalac az ő kezéből.

12 Es tselekesiem véletec irgalmasságot, hogy megkegyelmezzen néktec, és lakni hadgyon titeket az ti földetekben.

13 Hogy ha azt mondgyátoc, nem lakunc ez földön, nem engeduén az ti WRatoknac Istenteknec szauánac.

14 Monduán: semmiképpen nem akarunc, hanem Ægyptomnac földében mégyünc be holott nem látunc hartzot, és az trombita siót nem hallyuc, és kenyeret nem éhezünc, és ott lakozunc.

15 Mostan azért hallyátoc meg az Wrnac szauát Iudánac maradéki, azt mondgya az Seregeknec WRa, az Izraelnec Istene: ha ti tsac fordityátokis ortzátokat, hogy be mennyetec Aegyptomba, és be mentec hogy ott búdossatoc.

16 Lésien hogy az fegyuer kitöl ti féltec, az légyen raytatoc Aegyptomnac földében, és az éhség, mellytöl röttegtec, környül vélien titeket Aegyptomban, es ott haltoc meg.

17 Mert az lesien, hogy minden férfiac kic fordityác ortzáiokat, hogy be mennyenec Aegyptomba, hogy ott búdossanac, meg halnac, fegyuer, éhség, és dög halál miatt: és meg nem marad bennec, és meg nem szabadúl az veszedelemtöl, mellyet hozoc én reáioc.

18 Mert azt mondgya az Seregeknec WRa az Izraelnec Istene: Miképpen ki öntetött az én haragom az Ieruſálemnec polgárira, azonképpen ki öntetic ti reátoc az én haragom ha be mentec Aegyptumba, és léſitec, átoc, tsuda, szidalom, gyalázat, és többé ez helyet nem láttyátoc.

19 Szólott az WR ti ellenetec ô Iudánac maradéki, ne mennyetec Aegyptomba. Bizonnyal tudgyátoc, (Mert bizonságot tésiec ma ellenetec.)

20 Miuel hogy meg tsaltatoc (engemet) az ti szivetekben: Mert ti küldettetec engemet az WRhoz az ti Istentekhöz, monduán: könyörögy az WRnac az mi Istenünknec, és az mint szóland az mi WRunc Istenünc, úgy mond meg nékünc, és ácképpen tseleködünc.

21 Mikor pedig mondom nékec ma, nem engedtec à ti WRatoknac Istenteknec szauánac, és mind azoknac, kikért küldett engemet ti hozzátoc.

22 Mostan azért tudgyátoc

mondoc hogy fegyuerrel, és ęhséggel, és dög halállal haltoc meg az helyen, az houá kéuankoztoc menni.

XLIII. Rész.

Ieremiásnac intéséuel nem gondoloúan az Iohanan, el víſi az népnec maradékát Ægyptomba mind Ieremiással egybe: holott az Prophéta iöuendöl mond Ægyptusnac veſedelméről, &c.

1 ES lön minec vtánna Ieremiás el végezte vólna ſzólni az köſſéghöz az ö WRának Iſtenének ſzauát, mellyért küldette vala az ö WRoc Iſtenec ötet hozzáioc, mind azokat az ſzókat mondom.

2 Ackoron monda Azariás Ozariának fia, és Iochannan Chareahnac fia, és minden Hadnagyoc, és minden keuély férfiac, monduán Ieremiásnac: Hazugságot ſzóllſz te, nem küldett tégedet az mi WRunc Iſtenünc hogy azt mondgyad. Ne menny etec bę Ægyptomba hogy ott búdoſnátoc.

3 Hanem Baruch Neriának fia izgat tégedet mi ellenünc, hogy minket adgyon az Chaldęusoknac kezében, hogy meg öleſſen minket és Babyloniába viteſſen.

4 Es nem engede Iochannan Chareanac fia, ſem az hadaknac hadnagyi, ſem az egéſz köſſég az WRnac ſzauának, hogy az Iudánac földében laknának.

5 Hanem el viué Iochannan Chareanac fia, és az Seregeknec minden Hadnagyi Iudának maradékát, kic viſſza iöttenec vala minden nemzetségec közzül az houá ki üzettettenec vala, hogy lakoznának Iudának földében.

6 Tudni illic el viué az férfiakat, és aſſzoni állatokat és gyermekeket, és az királnac leányit, és minden lelket, mellyet Nabuzardan fö Hadnagy hagyott vala Godoliáſſal Achikamnac Saphan fiának fiával, és Ieremiás Prophétát, és Baruchot Neriának fiát.

7 Es el ménének Ægyptomnac földébe, mert nem engedének az WRnac ſzauának, és el ménének mind Taphneſig.

8 Es ſzóla az WR Ieremiásnac Taphnesben, monduán.

9 Végy az te kezedben nagy köueket, és röyts el azokat az ſárban az tégla égetö kementzében, melly vagyon à Pharaó házának kapuiában Taphnesben, minden Sidó embernec ſzeme láttára.

10 Es mond ezt nékiec: Azt mondgya az Seregeknec WRa az Izraelnec Iſtene: Imé én el küldec és fel veſzem az Nabugodonozort az Babyloniai királt, az én ſzolgámat, és téſzem az ö ſzékit ez köuekre, mellyeket el röytöttem, és az ö Sátorát fel vonſza ez köueken.

11 Es el iö', és meg veri Aegyptomnac földét, az ki az halálra való, az halálra mégyen: és az ki az rabſágra, az rabſágra: és az ki az fegyuerre, az fegyuerre.

12 Es tüzet gyuytoc az Aegyptomnac Iſteninec házaiban, és meg égeti azokat és fogua el viſzi öket, és fel öltözi Aegyptomnac földét, a miképpen az pásitor reá veſzi az ö ruháját: és békeſséggel ki mégyen onnan.

a: Az az, Aegyptomnac minden gazdagſágat.

13 Es

13 Es el rontya Betſemeſnec Iſtenenec minden faragott képeit, melly Ægyptumnac földében vagyon: Es Ægyptomnac Iſteni nec házait tüzzel meg égeti.

XLIII. Réſz.

Iné Jeremiás az Ægyptomban való Sidóknac a z előbbi veſedelemnec példaiból, hogy meg bünnyenec az báluany imádaſtól, ſze nyegeri pedig őket ha meg nem bünnec. Az Sidók meg veruén az prophétánac intéſét, akarnac az ő báluány imadáſokban meg maradni, kiket az Prophéta meg fenyegét, és az Ægyptumbéli kiraloakis veſedelméről üuendöt mond, &c.

1 EZ az ſió melly lőn Jeremiáshoz, mind az Sidóc felöl, kic lakoznac vala Ægyptomnac földében, kic lakoznac vala Migdolban, és Taphnesben, és Memphisben, és Patroſnac földében, monduán:

2 Azt mondgya az Seregeknec WRa az Izraelnec Iſtene: Ti láttátoc az nyomoruſágot, mellyet hoztam vólt Ieruſálemre és Iudánac minden városira, és imé moſtan el puſitúltanac, és moſt ſenki nem lakozic bennec.

3 Az gonoſſágért mellyet tſelekedtenec, hogy engem fel ingerlenénec, mikor el mentenec, hogy áldozatot tennénec és ſiólgálnánac az idegen Iſteneknec, kiket ők nem eſmérnec vala, ſem ti, ſem az ti atyáitoc.

4 Es el küldöttem ti hozzátoc az én ſiólgaimot az Prophétakat reggel fel keluén és el külduén, ezt monduán: kérlec ne tſeleködgyetec ez vtálatos dolgot, mellyet vtáloc.

5 Es nem engedtenec, ſem az ő fülöket hozzám nem haitottác, hogy ki térnénec az ő gonoſſágokból, és az idegen Iſteneknec ne áldoznánac.

6 Es ki öntetött az én haragom és az én boſſuſú állaſom, és fel gerjedett Iudánac városiban, Ieruſálemnec vtzáin, és puſitán vadnac mind ez napig.

7 Moſtan azért azt mondgya az Seregeknec WRa az Izraelnec Iſtene: Mire tſeleködítec ez nagy gonoſſágot az ti lelketec ellen, hogy ki fogyaſſátoc közzületec az férfiat és az aſſzoni állatot, az gyermeket és az tſötſemöt Iuda közzül, hogy tinéktec tſac maradékotokat is ne hadgyátoc.

8 Hogy meg haragitſátoc engemet az ti kezeteknec tſeleködetiuel, áldozuán az idegen Iſteneknec áldozattal Ægyptumnac földében, kire ti iöttetec hogy ott lakozzatoc, hogy veſedelmet ſie rezzetec magatoknac, és hogy átokban és gyalázatban legjetec è földnec minden nemzetſeginél.

9 Vallyon el feletkezteteké az ti Atyáitoknac gonoſſágiról, és az Iuda királinac gonoſſágiról, és az ő feleſéginec gonoſſágiról, és à ti gonoſſágtokról, és az ti feleſégiteknec gonoſſágiról, mellyeket tſelekedtenec Iudánac földén, és Ieruſálemnec vtzáin.

10 Nem aláztac meg magokat mind ez mai napigis, és nem féltenec, ſem az én töruényemben nem iártanac, ſem az én parantſolatimban, mellyeket adtam elö tekben, és à ti atjaitoknac eleibe.

11 Azért azt mondgya az Seregeknec WRa az Izraelnec Iſtene:

Iméén vetem az én ortzámat ti reátoc gonosi végre: Es hogy az egési Iudát el veszessem.

12 Es fel vésiem Iudánac maradékát, kic forditottác ortzáiokat, hogy bę mennének Ægyptomnac földébe, hogy ott lakoznának, és meg emésztetnec mindnyáián Ægyptumnac földében, el esnec fegyuer miatt, meg emésztetnec ęhség miatt, kitsíntől fogua nagyig: fegyuer és ęhség miatt halnac meg, és léssinec átoc, tsoda, sidalom és gyalázat.

13 Es meg látogatom azokat, kic lakoznac Ægyptomnac földében, miképpen meg látogattam az Ieruſálembélieket fegyuerrel, ęhséggel és dög halállal.

14 Es senki nem szabadúl meg az Iudánac maradéki között az kic iöttenec ide búdosni, tudni illic Ægyptomnac földébe, hogy meg tęrnének Iudánac földébe, kire ők fel emelic az ő lelkeket, hogy visszia tęrienec és ott lakozzanac: Mert visszia nem mennec, hanem az kic el szaladnac.

a: Istęn ellen valo vakmerő fęjęgyet példa.

15 a Es felelének Ieremiásnac minden férfiac, kic tudgyác vala hogy az ő feleségec az idegen Istęneknec áldoznának, és minden asszioni állatoc kic fen állnac vala, az nagy gyülekezet, és az egési kösség kic lakoznac való Ægyptomnac földében Patrosban, monduán:

15 Az szót mellyet szóltál minékünc az WR nac neuében, nem akariuc tüled hallani.

17 Hanem az czelekedgyüc az mi ki származott az mi szánkból, hogy áldozatot tegyünc az ęgen való állatoknac, és néki itali áldozattal áldozzunc miképpen tsele ködtünc mi, és az mi atyainc, és à mi királinc, és az mi hadnagyinc Iudánac városiban, és Ieruſálemnec vtzáin, és bę töltünc kenyereckel, és gyönyörüségben vóltunc, és semmi gonoszt nem látunc.

18 Mi idötől fogua penig az ęgen való állatoknac nem kezdénc áldozni, mindennélkül szükölködünc, fegyuer és dög halál miatt meg emésztettünc.

19 Mikoron penig mi az ęgen való állatoknac áldoztunc, vallyon az mi férieinc hîre nélkül tsinálтunké néki bęlesęket, hogy azokat tisztelnénc, és néki italli áldozatot tennénc.

b: Értelmęz: Az Istęn nem azért adot nektec tot az balsaságnac idęien hogy azt tous hatalta volna, hanem kęgyelmessęgęből miuel e. varonan ti ęket, de miuel bóg meg nem akarta tęrnistouabnem akart szenuedni, és tureket bűntetęsnelkül hagyni. Azért az Istęnnec kęgyelmessęgęuel nem sol miuelitec hogy a' ti gonoszságokat palastolnyatoc, &c.

20 Szóla azért Ieremiás az egési kösségnec, az férfiaknak és asszioni állatoknak és az egési kösségnec, kic ez szót feleltec vala néki, monduán:

21 b Auagy az ió illatról mellyet töttetec Iudánac városiban és Ieruſálemnec vtzáin, ti és az ti atyáitoc, az ti királitoc és az ti hadnagyitoc, és az földnec népe, arról emlekezetré meg az WR, és az jutotté néki esiében.

22 Nem szenuedhete touáb az WR az ti gonosi czelekedetetekt, az vtálatosságokért, mellyeket czelekedtetec, és el pusztúlt az ti földetec, lött czuda és átoc, úgy annîra hogy senki ne légyen, ki lakia mind ez napig.

23 Azért, mert illatozáſt tettetec és vétkeztetec az WRnac, és nem engedtetec az WRnac ſzauának, és az ő törvényében, és az ő parantſolatiban, és az ő tanubizonſágiban nem iártatoc: Azért köuetkezett ti reátoc ez nyauallya, miképpen ma meg tettzic.

24 Monda annac felőtte Ieremiás az egéſz köſſégnec, és minden aſſzoni állatoknac: Hallyátoc meg az WRnac ſzauát Iudának minden nemzetſége, kic vattoc Ægyptomnac földében.

25 Azt mondgya az Seregeknec WRa az Izraelnec Iſtene, mondván: Ti és az ti feleſégitec ſzóltatoc az ti ſzáiátockal, és bé töltöttétec à ti kezeiteckel, mődván: meg tſelekeſzſzüc az mi fogadáſinkat mellyeket fogattunc, hogy az égen való állatoknac áldozatokat tegyünc: Meg erősitöttétec à ti fogadáſtokat, és meg ezelekedtétec az ti fogadáſtokat.

26 Azért hallyátoc meg az WRnac ſzauát Iudának minden nemzetſége, kic lakoztoc Ægyptomnac földében: Imé az én nagy neuemre meg esküttem azt mondgya az WR: ha többé neuezteticz az én neuem à Sidó férfiunac ſzája által, (mondván: Eel az WR Iſten,) Ægyptomnac minden földében.

Erkölcſösnec formája. Mintha azt mondaná, hogy ſoha nẽ engedem hogy az Sidó neuezze az en neuemet.

27 Imé én vigyázoc reáioc gonoſi végre, és nem ió végre: Es meg emésztetnec Iudának minden férfiai, kic vadnac Ægyptumnac földében, fegyuer és ſéghiaſt, mig nem mind el fogynac.

28 Es kic az fegyuertől meg ſzabadúlnac, Ægyptomnac földéből viſſiatérnec Iudának földében, ſzám ſierint keueſen, és Iudának minden maradéki meg tudgyác, kic bé mentenec Ægyptomnac földébe hogy ott laknánac. Mellyic ſzó tellyeſedic bé, az enimé auagy az övéc.

29 Es ez lészen néktec az iel azt mondgya az WR: Mert meg látogatlac titeket ez helyen, hogy meg tudgyátoc hogy álluán meg állanac az én beſzédim, az ti reátoc köuetközendő veſzedelem felől.

30 Azt mondgya az WR: Imé én adom az Pharaó Ophrath az Ægyptumnac királlyát az ő ellenſégének kezébe, és az ő lelkének keresőinec kezébe: miképpen adtam Sedechiáſt az Iudának királlyát, az Nabugodonozornac Babyloniai királnac az ő ellenſégének kezébe, és az ő lelkének keresőinec.

XLV. Réſz.

Baruch meg érteti az Ieremiás könyvéből az Iſten fenyegetéſit, borgalmaztatic az nép felől, kinec Iſten azt mondgya hogy az mit el vegezett meg miueli, de az ő életét meg tartya.

1 EZ az ſzó mellyet Ieremiás Prophéta ſzóla Baruchnac Neriának fiának, mikoron könywben irná ez ſzókat Ieremiás ſzáiából, Ioacimnac Ioſiaſnac Iuda királlyának fiának negyedic eſztendeiében, mondván: 2 Azt

2 Azt mondgya az WR Izraelnec Iſtene téneked Baruch;

3 Azt mondottad: Iay nékem moſtan, mert az WR éggyic bánatomra más bánatot adott, el fáradtam az én fohászkodáſomban, és nyugodalmat nem találtam.

4 Ezt mond néki: azt mondgya az WR, Imé az kiket én fel épitettem, el rontom, és az kiket plántáltam, ki ſiaggatom, tudni illic ez egéſz földet.

d) Az az, miképpen az mit ember ki ragad az veſzedelemből, az az ragado many, nyereſeg, es megmarad, azon képpen az te eletedet meg ſabditkan adom neked vgy mint ragadomanyul.

5 Es te kéuánſzé magadnac nagyokat? Ne kéuánny mert imé én el hozom az nyomoruſágot minden teſtre, azt mondgya az WR: Es az te lelkedet adom néked, vgy mint ragadományúl, minden helyeken valahouá mégy. d

XLVI. Réſz.

Meg iſmendöli Ieremiás, hogy az Euphrateſnél meg veretteenec az Ægyptumbeliec. Az vrán meg mondgya hogy Ægyptus orſzága az Nabucodonozortól el foglaltatic, és el puſztulatic, és ez dologgal vigaztallya az Iſten népét, &c.

1 EZ az ſió mellyet az WR ſiólott Ieremiás Prophétának minden pogányoc ellen.

2 Az Ægyptus ellen, az Pharaó Nechonac Ægyptomnac királlyának ſerege ellen, melly vala az Euphrates folyó vize mellet Carchemisban, mellyet meg veré Nabugodonozor az Babyloniai király, Ioacimnac Ioſias fiának Iuda királlyának negyedic eſtendeiében.

3 Kéſziteſſétec az paiſt és menyetec az hartzra.

4 Fogiátoc az louat és üllyetec az louakra, és legyetec az ti fiſaktokban, tiſztitſátoc az ti kopiaitokat, vegyétec reátoc az pántzélokat.

5 Miért látom hogy ők meg röttentec, el futottac? az ő vitézi meg veretettenec és el futottac, és viſſza nem tekintettec, azt mondgya az WR:

6 Ne fuſſon az könyü, és az erős el ne ſialadgyon, ſiac felöl az Euphrates vizénél győzettettenec meg és el húllottanac.

7 Kitſoda ez ki mint à folyó víz vgy neueködic, az mint folyó vizec melljnec vizei meg indúlnac?

8 Ægyptus, mint az folyó víz vgy neuekedic, és mint az meg háborodott viz ő folyó vizec, mert azt mondotta? fel mégyec és el lepem az földet, el veſztem az városſt és az benne lakozókat.

9 Iöijetec fel louac, és zörögietec ſiekerec, iöijenec ki az erőſſec, tudni illic az Sieretſenec, és à Libiabéliec, kic paiſoſoc, és az Lidiabéliec, kic kézfuéſec.

10 Az penig az nap az Seregeknec Wrának bűnteteſének napia, az ő ellenſégin való boſzſzú állâſának napia: Es az fegyuer meg emészt, és meg elégeſſic, és az ő véreckel meg réſzegül: Mert áldozattya vagyon az Wrnac, az Seregeknec Wránac, az eſzaknac földében Euphrates vize mellett.

11 Meny fel Gileadba és végy magadnac Balſamomot, Ægyptomnac ſzüz leánya, héiában ſokaſitod

kasitod az oruosságokat? semmi gyógyúlásod nem lésien néked.

12 Hallottác az pogányoc az te gyalázatodat, és à te kiáltásoddal bę tőlt az föld, mert az erős meg ütközött az erősben, és mind az kettő egyszer s-mind el esett.

13 Ez à szó melyet az WR szólott Ieremiás Prophétának à Nabugudonozornac az Babyloniai királnac el iővetele felől, az Ægyptomnac földénec meg verésére.

14 Hirdessétec meg Ægyptomban, és hirdessétec Magdolban, mondgyátoc meg Memphisben és Taphnesben. Mondgyátoc meg: álly meg és készits fel magadat, mert az fegyuer meg emészti azokat mellyec à te kerületidben vadnac.

15 Miért verettetett meg à te erősséd: Nem álhatott meg, mert az WR ijesztette el őket.

16 Meg sokasitotta à húllókat, kiki mind az ő társára hánlott, és azt mondottác, kelly fel és mennyünc à mi nemzetségünkhöz, és az mi születésünknec földére, az győzödelmesnec fegyuere elől.

17 Es azt kiáltyác ackor: Az Pharaó az Ægyptomnac királlya, háborusságnac királlya el hallada az rendelt időt.

a: Az az, minden ketsegnelkül el tő az ellenség, és ez prophetia sel nő bomolo, hanem meg all mint az Thábor és Carmelus.

18 a Eelec én (azt mondgya az király, kinec Seregeknec WRa az ő neue,) mert mint à Thábor áll az hegyec között, és mint à Carmelus az tenger között, úgy el iő.

19 Készits magadnac el költözésre való edényeket Ægyptomnac lakozó leánya, mert Memphis el pusztúl, úgy annira hogy meg ezac lakozó sem lésien benc.

20 Mint az szép üszö tinó ollyan Ægyptus, az nyomorusság ellac felől iött.

21 Még az ő fogadott vitézijs ollyanoc ő közöttöc mint az hizlalt üszöc: De ők is hátat forditottanac egyetemben el futottac, b meg sem állottac, mert háborusságnac napia iött ő reáioc, az ő meg látogatásoknac ideie.

b: Könnyű vendő dolgokról vgy szól, mint el mulnac, s' ijen ő immadásnac hasonyos voltaert.

22 Az ő szava mint kigyónac szava, c mert nagy sereggel iönec, és szekertzékuel iönec el ő ellene, mint az fa vágóc.

c: Az az, mint az kigyoc susogonac, ekképpē az Ægyptusbélioc nem mernec mivan szolni.

23 Ki vágtác az ő erdeiét, azt mondgya az WR: Mert az ő számoc (az Chaldęusoknac,) meg nem számláltathatic, mert többec lésinec hogy sem mint az sáskác, és számoc nékic nem lésien.

24 Meg szégenyitetett az Ægyptumnac leánya, adattatic az esaki népnec kezébe.

25 Azt mondgya az Seregeknec WRa Izraelnec Istene, imé én meg látogatom az d Alexandriábéli sokatágot és Pharaót, és Ægyptomot, és az ő Istenit, és az ő királit, és az Pharaót, és azokat kic biznac ő benne.

d Ez város az betűben neuezteteic Nonac.

26 Es adom őket az ő lelkeknec kereső inec kezébe, és az Nabugodonozor királnac kezébe, és az ő szolgainac kezébe: Az után e lakoznac abban mint annac előtte, azt mondgya az WR:

e Tudni illic 40. ezendő mint. Ezech. 29.

27 Es te ne félly, oh én szolgám Iácób, és ne rettegy Izrael: Mert imé én meg szabaditlac tégedet messzie

6 Fussatoc, mentsétec meg lelketeket, és léssitec mint az hanga fa az pusitában.

7 Miuel hogy az te bizodalmad vólt az te marháidban és az te kéntseidben, teis meg fogattatol, és Chamos b mégyen à fogságra, az ő Papiai és az ő feiedelmi egyetemben.

b: Chamos az Moabitac bálványa vólt.

8 És el mégyen az pusitító minden városra, egy városis meg nem meneködic, és el vęsi az völgy és az mező, az miképpen siólott az Wr.

c: Az Moabot tsufollya az Prophéta.

9 c Adgyatoc siárnyat Moabnac, mert el röpüluén el röpül: És az ő városi el pusitúlnac, vgy annira hogy senki nem lakic azokban.

d: Az Chaldeusoknak bizattya és inti az Prophéta vér ontásra.

10 d Átkozott ki az Wrnac dolgát tsalárdúl czelekessi, és átkozott ki az ő fegyuerét meg fogia az vértöl.

11 Tsendességben vólt Moab gyermekségétöl fogua, és meg nyugott ő az ő söpreiében, és egy edéhböl másban nem öntöttéc, és rabságra nem ment: Azért meg maradt az ő izi ő benne, és az ő siaga el nem változott.

e: Az ag, mint az bor mikor egy hordobol másba nem öntetic, az ő ízit meg tartya, Igy az Moabitac mivelhogy mindenkor házaikban laktac, gazdagoc.

12 Azért imé el iönec az napoc, azt mondgya az Wr, és botsátoc ő reá rablókat, à kic el rabollyác ötet, és az ő edénit meg üresitséc, és az ő palasikait össue töriéc.

13 Meg siégyenöl Moab az Chamos miatt, mint meg siégyenölt Izraelnec háza Beth el miatt, az ő bizodalmában.

14 Mi modon mondgyátoc, erössec vagyunc, és erös férfiac az hadakozásra?

15 El pusititatott Moab, és az ő városit el pusititotta f és az ő válogatott iffiai mentenec az halálra, azt mondgya az király, Seregeknec Wra az ő neue.

f: Tudni illik az Istén.

16 Közel vagyon Moabnac vesiedelme, ihól iö és igen siet az ő vesiedelme.

17 Bánkodgyatoc Moabon kic környüle vattoc, és mindnyaián kic tudgyátoc az ő neuét, mongyátoc, Mikeppen tört el az erösnec páltzáia, az siépségnec vesisieie?

18 Siálle az ditsösségböl és üllj az siomiuságban g Dibonnac lakozó leánya: Mert az Moabnac rontóia fel iött reád, el ronttya az te erösségidet.

g: vagy, az Jsmeuhozó Isten földén.

19 Ally meg az úton, és nézz ide, stouá Aroernec lakozó leánya, kérd meg az futott embert, és azt az asiſioni állatot az ki el szaladott, mond azt: Mint lött az dolog?

20 Meg szégyenült Moab, mert meg romlott: Orditsatoc és kiáltsatoc, hirdessétec Arnonban hogy el pusztitatott Moab.

21 És az itélet iött az Mező földre, Holonra, Iasara és Nephatra.

22 És Dibonra, és Nabota, és Diblattaimnac házára.

23 És Chatiathaimra, és Bethgamulra, és Bethmeonra.

24 És Kiriotra, és Bozrára, és Moabnac földének messze való városira, és közel valókra.

25 El törettetött Moabnac siatua, és az ő erössége el tört, azt mondgya az Wr.

26 Réſiegitſétec meg ötet, mert az Wr ellen fel tátotta az ö ſiárát, és Moab heuerien az ö okádáſában, és legyen tſúfság.

27 [b] Vallyon nem tſúfod vólté néked Izrael, auagy az lopóc között találtátoké? mert valamikor ſiólottál felöle, mindenkor keuélyen ſiólottál.

28 Hadgyátoc el az városokat, és lakiatoc az köſiklákban Moabnac lakozói, és legyetec mint az galamb az ki az odúban rac feſiket.

29 Hallottuc az Moabnac keuél ſégét, felötte igen keuély: az ö fel fuualkodáſát és keuélſégét és kér ködéſét, és az ö ſiuénec fel magáſitaláſát.

30 En tudom, azt mondgya az Wr, az ö keuélſégét, és az ö hazugſága nem igaz, nem vgy léſſen (az mint gondolta,)

31 Azért az Moabért iaygatoc, és az egéſi Moabért kiáltoc, az Chirheres férfiaiért nyög (az én lelkem.)

32 Iaezernec ſiratáſa vtán ſiratlac téged Sibmanac ſiöllöie, az te fiatalid által mentenec az tengeren, mind az Iaezernec tengeréig el iutottanac, az te nyári gyümöltſeidre és az te ſiüretödre rá iöt az koborló.

33 Es el vétettetic az öröm és az vigaſág az te termett mezedröl, és az Moábnac földéröl, és az fay tóból meg fogyátkoztatom az bort, nem nyomia nagy énec ſiónal az niomó (az bort) nem énekel

34 Az Heſebon kiáltáſa miatt Elealig és Iaſaig ki botſátottac az ö ſiauokat, és Soartól fogua Coronaimig kiált az Moab, ki ollyan mint az harmad eſitendös üſiö, mert az Nymrimnac vizei [i] el apadnac.

35 Es el fogyatom Moabból, azt mondgya az Wr, ki áldozatot tenne az magas hegyben, és füſtöt ſinálna az ö Iſtenénec.

36 Azért az én ſiiuem Moabért mint egy ſíp zöng, és az én ſiiuem az Chirheresbéli ferfiakért mint az ſíp zöng, Miuel hogy az kéntſec el veſitenec mellyeket gyüytött vólt.

37 Mert minden fö meg kopaſiúlt, és minden ſiakáll el nírettetött, mindé kézen metéléſec vadnac, és mindé ember derekán ſác.

38 Moabnac minden házain, és ö néki minden vtzain ſiralom, mert meg törtem Moábot mint az edéńt, melly ſemmirekellö, azt mondgya az Wr.

39 Iaygatunc (ezt monduán) miképpen töretött el? Mimódon fordúlt háttal Moab? Meg ſiégyenült: Es Moab tſúffá lött, és röttentéſére mind azoknac kic környüle vadnac.

40 Mert azt mondgya az Wr, Imé mint az Saskeſellyö el repül az ellenſég, és az ö ſiárnyait ki ter ieſſti az Moabra.

41 Meg vétettec az városoc és az ö eröſſégi, és az Moab férfiainac ſiiue ollyan vólt az napon, mint az gyötrelömben való aſſiſioni allatnac ſiiue.

42 Es el veſiett az Moab, vgy annyéra

[b] Az Iſten nepe ellen való keuelſegeket hanyia ſemmire.

[i] Az Nymrimnac vizei ereztetnec az itt való büntetéſtöl.

nyéra hogy nép se légyen, mert az Wr ellen fel emelte siáiát.

43 Félelem, és átoc, és tör iö te ellened oh Moábnac lakozóia, azt mondgya az Wr.

44 Az ki el fút az félelem előtt, az veremben esic, és à ki ki iö az veremből, az törben meg fogatta tic: Mert hozom ö reáia, tudni illic Moábra, az ö meg látogatásának esitendeiét, azt mondgya az Wr.

45 Az Hesebonnac árnyékában állottanac az hatalom előtt az futóc, De tüz iött ki Hesebonból, és láng Sihonnac közepiből, és bé nyeli Moábnac siegeletit és határát, és az háborgó fiaknac tetejét.

46 Iay teneked Moáb, el vesiett Chamosnac népe, mert az te fiaid az fogságra el vitettenec, és az te leánid.

47 Es Moábot visszia hozom az rabságból soc idö után, [k] azt mondgya az Wr, eddig vagyon Moábnac itéleti.

[k] Vagy Es az Moábnac rabsát meg fogiatom.

XLIX. Rész.

Prophetal Ieremias az Ammoniraknac, Edomiraknac, Syriabeliekne, Arabiabeliekne az Nabucodonozor által való pusztulások roi, es egyetembe az Perſiabeliekne velledel mekről.

1 [a] AZ Ammonnac fiai felöl azt mondgya az Wr, nincsenek é Izraelnec fiai? Nincsené örökese néki? miért birta örökségül az ö királlyoc az Gad örökléget, és az ö népe lakozic az ö városiban?

2 Azért imé el iönec az napoc, azt mondgya az Wr, és meg hallattatom Rabbatban Ammon fiainac hartzának kiáltását, és lésien el pusititatott rakás, és az ö leáni tüzzel meg égettetnec, és Izrael kezdi birni azokat, kic most ötet biriác.

3 Ordíts Hesebon, mert el pusititatott Hay: kiáltsatoc Rabbatnac leáni, öltözzetec sákban, siriatoc és futkossatoc az sorossakon, mert az ö királlyoc el vitetett az fogságra, az ö papiai, és az fö népec egyetemben vele.

4 Mit ditsekedel az te völgyeidben? [b] el múlt az te völgyed, engedetlen leány, ki bizic az ö kéntségében, ki azt mondgya, kitsoda iö én reám?

5 Imé én hozoc te reád félelmet, azt mondgya az Wr, az Seregeknec Istene, minden te környüled való helyekből, és ki üzettetnec azoc előtt, és nem lésien ki ösue gyüytse az el sziethetteket.

6 És ezeknec vtánna vissia hozom az fogságból az Ammonnac fiait, azt mondgya az Wr.

7 [c] Azt mondgya az Seregeknec Wra Edom ellen: vagyonne böltseség Themanban? El vesietté az tanács az értelmesektöl? Hiábán valóuá lött az ö böltseségec.

8 Fussatoc el, (Meg tértenec, rauali tanátsot tartottanac, hogy otthon lakianac) Dedannac lakozói. Mert Esaunac vesiedelmét hozom ö reáia, az ö meg látogatásának idején.

9 [d] Ha az szölö szedöc iöttenec vólna te reád, Nem hattanac vólnac szölöt? Ha lopóc iöttenec vólna éttzaka, auagy nem tsac azt

[a] Ammon ellen való prophetalas. Értelme pedig az Izraelnec nincsenec maradeki hogy az Gad nem örökségenec örökseget magadnac foglaltad mivel vtánna az ellenség ökét el vitte rabságra. Az ö Ammonitac földe hegyes, völgyes föld vol. Azt mongya azért hogy abban ne bizzanac, mert meg ezalatt koznac.

[b] Ezt azért mongya, mert az Ammonitac földe hegyes, völgyes föld vol. Azt mongya azért hogy abban ne bizzanac, mert meg ezalatt koznac.

[c] Edom ellen, hogy pedig azt mondgya az nyilatkozásban vetében megtértec, alkotandót tartottac ezért a prophetanac, mintha azt mondanac, hogy mint de vöcké otthon laktac, de meg ezalatt koznac.

[d] Értelme ez. Az szölö szedöc el hagiac az szölöben, az lopoknak az marhában, de ezekben nem hagyoc az ö marhakból

veſitöttéc vólnaé el, mellyel meg értéc vólna öc?

10 Mert én mezitelenitem meg az Eſaut, az ö titkait én ielentem ki, és ö magát el nem röytheti, az ö magua el puſtitatott, és az ö attyafiai és ſiomſiédi, és nem léſſen ki azt mondgya.

11 Hadd el az te áruáidat, én el tartom, és az te özuegyid én benne nem veſſéc reménſégeket.

12 Mert azt mondgya az Wr, e Imé à kiknec nem kell vala meg innioc az pohárt, meg iſſiác: Te penig ſiabados lennéié? Nem leſi ſiabados, mert kętſeg nęlkül meg iſſiod.

13 Mert én magamra megeskütem, azt mondgya az Wr, hogy el puſtúl, és gyalázatban, puſtitaſágban, és átokban léſſen Bozra, és néki minden városi öröcké való puſtitaſágban léſſnec.

14 Sóthallottunc az Wrtól, és el küldettetett az köuet az pogányokhoz, ki azt mondgya: gyüllyetec öſſue és jöjetec el öreá, és kellyetec fel az hartzra.

15 Mert imé az pagányoc között meg gyaláztalac tégedet, és az emberec között vtálatoſſá töttelec.

16 Meg tſalt tégedet à te félelmed f és az te ſiiuednec keuélſége, ki lakozol az kö ſiikláknac hatádékaiban, ki el foglaltad az hegyeknec tetejeket: Ha ollyan magas helyen raknádis az te féſtkedet mint az Saskeſellyö, le vonſialac onnatis tégedet, azt mondgya az Wr.

17 Es el puſtúl Edom, valaki által mégyen rayta, el álmélkodic, és minden ö veſiedelmén ſüuöltt.

18 Sodománac és Gomorrhánac és az ſiomſiéd váraſoknac el ſilliedéſec ſierint, azt mondgya az Wr, egy ember ſem lakic ott, és benne embernec fia nem lakozic.

19 Imé mint az Oroſilán fel emelte magát az Iordánac magaſſága felött, g az erös Iſtennec lakó helye ellen: De hamarſággal ki üzem ötet ez orſiágból, és az ki válaſitott azt téſſem azon feiedelem mé. Mert kitſoda hozzám haſonló? Es ki rendel énnékem időt, és kitſoda az à páſitor az ki én ellenem meg álhatna?

20 Annac okaért hallyátoc meg az Wrnac tanátſát mellyet tartott Edom ellen, és az ö gondolatit mellyet gondolt Themánnac polgári ellen: Ha az népnec kitſini nem vetic le öket, h ha az ö lakó helyeket niakokban nem vonſiác

21 Az ö romláſoknac ſzaua elött meg rendölt az föld, az ö kiáltáſoc meg hallatot à veres tengeren

22 Ime mint az faskeſellyö feliö az ellenſég, és röpül, és az ö ſzárnyait el terieſzti Bozrán: Es az Edom vitęzinec ſziuec léſzen az napon mint az faydalmas aſzſzoni állatnac ſziue.

23 i Damaſcus ellen: Meg ſzégyenült Emat és Arphad, mert gonoſz hírt hallottanác, és el olvadtanac mint az à ki az tengeren vagyon, az félelem miatt nem nyughatic.

24 Meg erötlenölt Damaſcus, az futáshoz kéſzöl, és reſtketés vötte ötet környül, nyomoruſág és faydalmoc környęköztéc meg mint az ſiülö aſzſzoni állatot.

g. Az az, fölyeb emelli magat, vagy kűlleb terieszti hogy nem az Iordan vize, vagy, fel temelte magat, és hatalmat vőt az Sidonon &c.

h: Az 45. Nem kell nagy erőe reknec romlásokra. Ugy kłuesnee módgia mint ha azt monda: Bátor igaz Iſten ne legetec ha igy nem leſzen.

i: Damaſcus ellen valo Prophetia.

e: Az az, Michael hogy az Wr haragiának pohárt meg ittac nálnál iobbac nékedis meg kell innod.

f: Az te félelmed. az az, a te rettenetes iſzonyu hegyes földedben való bizodalmod, vagy. Az te fe elmed ezalt meg, az az, hogy ez ſzört egyebec feltec te tőled.

25 Miért nem maradott ki az veſſedelemből az ditſéretes város az én örömemnec városa?

26 Azért el húllanac az erős férfiac az ő vtzáiokon, és minden vitézlő férfiac le vágattatnac az napon, azt mondgya az Seregeknec Wra.

27 És tüzet gyüytoc Damaſcusnac kőfalán, és Bennadádnac palotáit meg emésti.

k: A' Arabiabeliec elken valo prophetia.

28 k Cedarnac és Haſornac orſzági felől, mellyeket meg vert Nabugodonozor az Babyloniai király, azt mondgya az Wr, kellyetec fel és mennyetec fel Cedarra és az Napkeletnec fiait veſſeſſétec el.

29 Az ő ſátorit és az ő nyilait el viſſic, és az ő kárpitit és neki minden edénit, és teuéit magoknac el hayttyác, és kiáltanac, és körösköruyül féleiem léſſen raytoc.

30 Fuſſatoc el, mñeyetec meſſiſe, (rauaſi tanátſot tartottanac hogy otthon lakianac) Haſornac lakozói, azt mondgya az Wr: Mert tanátſot tartott ti ellenetec Nabugodonozor az Babyloniai király, és ellenetec gondolatot gondolt.

31 Kellyetec fel, mennyetec az bátorſágos nemzetſég közzé, tudni illic azoc közzé, kic békeſégben lakoznac, azt mondgya az Wr, kiknec ſem kapuioc, ſem zároc nincſen, tſac ő magoc laknac.

32 Es az ő teuéi el haytatnac, és az ő ſoc barmai prédác léſſinec, és el ſzélhetem őket minden ſzélre, minden ſiegeletre: Es minden határi felől hozoc reáia veſſedelmet azt mondgya az Wr.

33 Es Haſor léſſen Sárkányoknac lakó helyec, örőcké való puſtaſág, ſenki ott nem lakic, és ember nec fia nem lakia aſſit.

34 l Ezt mondá az Wr Ieremiás Prophétanac Elam ellen, Sedechiáſnac Iuda királlyának orſzágláſánac elein, hogy meg mondaná. l. Perſia ellen

35 Azt mondgya az Seregeknec Wra, Imé én el töröm az Elamnac kezíuét, mellyben helhezteticz az ő reménſégeket.

36 Es hozoc Elam ellen nagy ſzeleket az Egnec négy határiból, és el ſzélhetem őket mind ezekre ez helyekre, és nem léſſen nemzetség az kihöz nem futnac az Elamnac furotti.

37 És meg ijeſitem Elamot az ő ellenſegi előtt, és az ő lelkének keresői előtt, és hozoc ő reáioc nyomoruſágot, tudni illic az én haragomat, azt mondgya az Wr, és vtánnoc botſátoc fegyuert mind addig mig meg nem emésztem őket.

38 Es le téſſem az én ſzékemet Elamban, és onnat el veſſitem az királt, és az főfő Wrakat, azt mondgya az Wr.

39 Es végezetre meg hozom Elamot az fogſágbol, azt mondgya az Wr.

L. Reſz.

Prophétál Ieremiás Babyloniának romlásáról, és az Iſten népének az Babyloni bélfokſágbol való meg ſzabadulaſáról. Okaual első ſzámlálya Babyloniának, romlaſanac.

1 EZ az ſzó mellyet ſzóla az Wr Babylonia felől, és az Chaldęuſoknac földöc felől, az Ieremias Prophéta keze által.

2 Hirdessétec az Pogányoc kőzött, és mondgyátoc meg, az zászlót emellyétoc fel, mondgyátoc meg azt mondom, és el ne titkollyátoc: mondgyátoc ezt: meg vétetett az Babylonia, meg sségyenült az Bel, el romlott az Merodach, meg sségyenültenec az ő faragott képei, és az ő báluáni el romlottanac.

3 Mert az Essac felől való nép fel iött ő reáia, ki el pusittitya földét, és nem lésien ki lakozzéc benne, embertől fogua oktalan állatig, el futottac, el mentenec.

4 Az napokban, és az időben, azt mondgya az Wr, el iönec az Izrael nec és az Iudánac fiai egyetemben, ménuén, és sirúán mennec, és az ő wrokat Isteneket meg keresic

5 Az Sionnac útát meg kérdic, Sion felé fordittiac az ő ortzáiokat, iöuetec el és adgyátoc magatokat az Wrnac öröcké valóssöuetséggel, melly soha feledségbé né lésé

6 Mint az el veszett iuhoc, ollyanoc vóltac az én népem, az ő pásztori el téuesitettec öket, az hegyekben búdostattác öket, à hegyekről az halomra mentenec, el feletköztec az ő fekűuésekről.

7 Mindenec az kic ő reáioc találkoztac, meg emésitettéc öket, és az ő ellenségi azt mondottác: Né vétköztünc, mert vétöttéc az Wr ellen az igasságnac aklában, az oc kiknec az ő attyoknac reménségec vólt az Wr.

8 Fussatoc ki Babyloniából, és Chaldeaból iöietec ki, és legyetec mint à ketske bakoc à nyái előtt.

9 Mert ímé én fel támasitom, és fel hozó Babylonyára nagy nemzetségeknec gyüleközetét Essaknac földéről, és ő ellene hadat rendelnec, és az után meg vétetnetic: és az ő nyilai ollyanoc mint az erős öldöklő vitézé, mellyec közzül heában eggyis vissza nem tér.

10 És Chaldea lésien prédára, valakicel prédállyác ötet, bé telnec yéle azt mondgya az Wr.

11 Miuel hogy örültetec, és öruendeztetec, mikoron el dúlnátoc az én örökségemet: és sokan vóltatoc mint az fűuen való üsöc, és nyerítettetec mint az erős louac.

12 Azért meg sségyenült az ti Anyátoc, és az ti szülőtec felőtte igen el pirúlt: Imé mindé nemzetségeknec sepreie lésien, az ő földöc pusita, sáraz és el hagyattatott lésien.

13 Az Wr haragia miatt, nem lakoztatic, hanem tsac pusitaság lésien, valaki által mégyen Babylonián álmélkodic, és meg sűuöl ti minden siegeletit.

14 Késitsétec az hadat körösköryül Babylonia ellen, valakic az kéziuet el véssitec, lőjetec reá, ia, ne kiméllyétec az nyilat, mert az Wr ellen vétkezett.

15 Kiáltsatoc reá körösköryül: kezét adta, le húllottac az ő fundamentomi, le romlottanac az ő köfalai, mert az Wr büntetése ez, büntessétec meg ötet, az mint tselekedet, vgy tselekedgyetec véle

16 Vágiátoc le Babyloniában az mag vetőt, és az ki kezében fogia az sarlót az aratásnac ideién: az meg ölö fegyuer előtt kiki mind az ő

4: Az az, Ezt gondolt az elei segnec az Babylon miuel hogy annac ellene nem állhatott

az ő népéhöz fialad, és kiki mind az ő földe felé fút.

47 Mint az el fiélhett iuh az Izrael, az oroſlánoc el kergettéc őtet, elöſſer bé nyelte őtet az Aſſyriabéli király, és végezetre ez Nabugodonozor az Babyloniai király meg törte az ő tſonyait.

48 Azért azt mondgya à Seregeknec Wr, az Izraelnec Iſtene, Imé én meg látogatom à Babyloniai királt, és az ő földét, miképpen meg látogatám az Aſſyriabéli királt.

49 Es viſſiſa Viſiem Izraelt az ő lakó helyére, és legeltetic Carmel hegyében, és Báſánban, és Ephraim hegyében, és Galaadban meg elégüic az ő lelke.

50 Az napokban, és az időben, azt mondgya az WR, keresſetic az Izraelnec álnokſága, és nem léſſen, az Iudánac gonoſſaga, és nem találtatic, mert kegyelmes lészec azoknac, kiket meg hagyandoc.

51 Az háborgatóknac földére meny fel, és az meg látogatáſnac lakóit veſſéſd el, öllyed és veſſeſſed öket, azt mondgya az Wr, az ſierint czelekedgyél, mint meg parántzoltam néked.

52 Viadal hallattatic az földön, és nagy romlás.

53 Miképpen veſſett el és el romlott mind ez egéſi földnec pörölye, miképpen puſztúlt el Babylon az pogányoc között?

54 Törbe eytöttelec tégedet, és meg vétettél Babylon, te penig nem tudtad: megtaláltattál, és meg fogattattál, mert az Wrral feddettél.

55 Fel nitotta az Wr az ő kéntſét, és elő hozta az ő haragiának edénit, Mert ez czelekedet az Wré, az Seregeknec Wraé, az Chaldeánac földében.

56 Iertec reá mindé felöl, niſſátoc fel az ő rőyetec heltit, tapodgyatoc őtet, mint à kéuét, és veſſeſſétec el őtet, hogy maradéka ne légyen.

57 Öllyetec meg néki minden túl kait, [d] időjenec alá à meg öléſre: iaj nékic mert el iött az ő napioc, az ő meg látogatáſoknac ideie.

58 [e] A futóknac és à Babyloniánac földéből el ſiabadúltaknac ſiauoc, hog meg mongyác Sionban, az Wrnac à mi Iſte ünknec boſſuſú állását, és az ő Templomáért való boſſuſú áliását.

59 Gyüytſétec ősſiue Babylon ellen à hatalmaſokat, mindnyárán kic fel vetitec à kęzſuet körüskörnyül iáriatoc tábort ő ellene, hog ſenki el ne ſialadhaſſon, fizeſſétec meg néki az ő czelekedeti ſierint, áz mint tſelekedett vgy tſelegedgyetec vęle, mert az Wr ellen keuélkedett, az Izraelnec ſiente ellen.

60 Azért el hüllanac az ő iffiai az ő vtzáiokon, és néki minden vitęzi el veſinec az napon, azt mondgya az WR.

61 Imé én te reád mégyec, azt mongya à Seregeknec Wr az Iſtene ő keuély, mert el iött à te napod, à te meg látogatáſodnac napia.

62 Es meg ütközic à keuély, és el eſic, és ſenki nem léſſen ki őtet fel köliſe, és meg gyuytom az tüzet az ő városiban, ki meg emésſiſe azokat kic környüle vadnac.

d: A tulkokon értt az erőſſeket.

e: Az az, nem maradnac egyebechanem ezec az kic hiret mondgyanac Ieruſálemben, hogy az Iſtennec hatalma diſſertéſſec.

f: Az Chaldeuſokat neuezi meg látogatáſnac fiainac, mivel hogy azoc által látogattatya vala, az az, büntett vala Iſten az ő népet, vagy azért mert azokat meg akarta vala büntetni.

g: vagy: Tört vétettem tenéked, és meg fogattatol.

33 Azt mondgya az Seregeknec WRa: meg nyomoritattac vólt az Izrael fiai, és az Iudánac fiai egyetemben, és mindnyáián kic rabokat fogtanac, rabságban tartyác öket, nem akariác el boczátani öket.

34 De az ő meg váltóioc erös, Seregeknec Wra az ő neue, fel vesii az ő pöröket, hogy meg háborittsa az földet, és az Babyloniánac lakozóit meg röttentse.

35 Fegyuer léſien az Chaldeuſokon, azt mondgya az WR, és Babyloniánac lakozóin, és az ő feiedelmin, és az ő bölczein.

36 Fegyuer léſien az ő varáſlóiokon, és meg bolondúlnac, fegyuer léſien az ő vitézin, és el ijedtnec.

37 Fegyuer léſien az ő louakon és az ő ſiekereken, és à köſſégnec ſokaſágán melly vagyon ő benne, és léſinec haſonlatoſoc az aſiſioni állatokhoz: Fegyuer léſien az ő kéntséken és meg foztatnac.

38 Száraſſág léſien az ő vizeken, és el ſiáradnac. Mert báluányoknac földe, és az faragott képekben diczekednec.

39 Azért lakoznac ott az vad beſtiác az baglyockal, annac felötte lakoznac benne Strutz madárnac fiai, és ſoha többé azt nem lakiác, azt mondom hogy nem lakiác ſoha örökön öröcké.

40 Miképpen Iſten el fillyeſté Sodomát és Gomorrhát, és à ſiom ſiéd városokat, azt mondgya az WR, nem lakozic ott egy emberis, és embernec fia nem lakia azt.

41 Imé el iö éſiakról az nép és az nagy nemzetſég, és ſoc király oc támadnac az földnec határiból.

42 Iuet és paiſt véſinec kezekben, kegyetlenec léſinec es ſemmi irgalmaſſág bennec nem léſien, az ő ſiauoc mint az tengernec zúgáſa, és louagoc léſinec, kéſiec léſinec az viadalra te ellened Babyloniánac leánya mindnyáián.

43 Hallotta az Babyloniai király az ő hireket, és az ő kezei el ſiakadoztac az félelemnec miatta, az nyomoruſág vötte ötet kör nyül, az faydalom, mint az gyermec ſiülö aſiſioni állatot.

44 Imé mint az oroſlán fel emelte magát az Iordán vizénec magaſſága felött az erös Iſtennec lakó hellye ellen: De hamar ki üzem ötet ez földről, és az ki válaſitatott arra, azt téſiem azon feiedelemmé? Mert kitſoda haſonlatos hozzám? és ki ſiab nékem töruént? és kiczoda az páſtor az ki én ellenem állyon.

45 Azért hallyátoc meg az Wr nac tanátſát, mellyet tartott Babylonia ellen, és az ő gondolatit mellyeket gondolt Chaldea földénec lakozói ellen; ha le nem vonſiác öket az népnec kitſini, ſ ha az ő házokat nyákokra nem rontyác.

ſ. Minthe azt mondaná, hi tor igaz: iſten ne legyec.

46 Az meg vött Babyloniánac kiáltáſa miatt meg indúlt az föld, és az ő kiáltáſa hallattatott az pogányoc között.

LI. *Rész.*

Mint az első Caputban, azonképpen ebben is az Babyloniának romlásáról és vefedelmérő. ſ. ſól, és annac vefedelmének okairol Annac vtánna adgya az Babylonia ellen való prophetiát Saraiásnac, hogy azt Babyloniába vigye, és az raboc előtt azt el olvaſsan, az vtan az Euphratesbe veſſe.

1 AZt mondgya az Wr, imé én támaſitoc Babylonia ellen, és azoc ellen kic az én ellenſ'gimnec közepötte lakoznac, a nagy ſiel veſiett.

a: Értí az Babyloniabéliekket, vic az pogányoknac vgy mint közepette lakoznac vala.

2 Es küldec Babylonia ellen fórókat, kic ötet meg ſiótják, és az ő földét meg üreſsitic, mert léſznec ő ellene minden felöl az nyomoruſágnac napián.

3 Az kęz ſuéſnec, és az ki fel öltözic pántzélliában (azt mondő,) ne keduezzetec az ő iffiainac, öllyétec meg mind az ő ſeregét.

4 Es el eſnec az meg öltectettec az Chaldęuſoc földében, és az által ökleltettec az ő vtzáiokon.

5 Mert nem hagyattatott el Izrael és Iuda az ő Iſtenétöl, az Seregeknec Wratól: Sőt inkáb az ő földöc rakua véteckel az Izraelnec ſzenteiért.

6 Fuſſatoc ki Babyloniából, és kiki mind tartſa meg az ő lelkét, ne veſzſzetec el az ő gonoſſágában, mert az WRnac meg látogatáſának ideie ez, meg fizet néki.

7 Mint az aranyas pohár ollyan Babylon az Wrnac kezében meg réſzegiti ez egéſz földet: az pogányoc iſznac az ő Borából, azért meg bolondúlnac az pogányoc.

8 Hamar el eſett az Babylon és el romlott, orditſatoc rayta, köſſétec bę Balſammommal az ő faydalmát, nétalam meg gyógyúl.

9 Gyogyitottác Babyloniát és meg nem gyógyúlt: hadgyátoc el ötet és mindnyáián mennyünc à mi földünkben, mert az ęgig hatott az ő ítélete, és fel emelkedett az fölyhökig.

10 Kihozta az WR az mi igaſſágunkat, iertec el és beſiéllyüc meg Sionban az mi Wrunknac Iſtenünknec dolgát.

11 Kéſiitſétec az nílakat, és az paiſokat kereſſétec öſſue: felinditya az Wr az Mediabéli királnac lelkét, mert Babylonia ellen vagyon az ő gondolattya, hogy el veſieſſe azt, mert az Wrnac boſſúſú álláſa ez, az ő Templomáért való boſſúſú álláſa.

12 Az Babyloniának kő falain emellyétec fel az záſſlót, erősitétec meg az őrizöket, ſierezzetec vigyázókat, rendellyétec el az leſeket: mert az Wr męgis gondolta, megis czelekedte azokat, mellyeket ſiólott Babyloniának lakozói ellen.

13 Oh ki lakozol nagy ſoc vizec mellett, ki felötte gazdag vagy, el iött az te határod, és az te nyomoruſágodnac mértéke.

14 Megeskütt à Seregeknec Wra az ő lelkére: ha bę nem töltlec téged embereckel mint tſere bogárockal, és énekelnec te felöled, diadalmas éneket.b

b. Mintha ezt mondaná, hiuatot iſten ne lé

15 Az ki teremtette az földet az ő ereiével, ki meg erősitette az gyec.

föld-

földnec kerekſégét az ő bölczeſégéuel, és az ő értelméuel ki terieſti tette az ęgeket.

16 Ki egy ſzauáual az ęgben ſierez vizeknec ſokaſágát, minec vtánna fel viſſi az fölhöket az földnec határiból, villamáſt eſőuel egyetemben ſierez, ki hozza az ſielet az ő helyekből.

17 Minden ember meg bolondúlt az ő bölczeſége miatt, minden ötuös meg ſiégyenülc az ő tőle öntött báluány miatt, mert hazugſág az ő öntéſe, és bennec lélec ninczen.

18 Heiában való dolgoc és neuetſégre valóc, az ő meg látogatáſoknac ideién el veſinec.

19 Nem ollyan, mint azoc, az Iácóbnac örökſége: Mert mindeneknec teremtője ő, és az ő örökſégénec páltzáia, e Seregeknec WRa az ő neue.

20 Pörölyöm vagy te nékem, hadi ezközim, hogy te általad meg rontanéc ſoc nemzetſégeket és te általad el veſziténém az orſzágokat.

21 Es te általad meg rontanám à louat és az rayta ülöt: hogy te általad őſſue rontanám az ſiekeret és az benne ülöket.

22 Es őſſue törném te általad az férfiat és az aſſioni állatot, hogy meg rontanám te általad az vént és az gyermeket, hogy meg rontanám te általad, az iffiat és az ſiüzet.

23 Őſſue törném te általad az páſztort és az ő nyáiát, és meg rontanám te általad az ſiántó embert, és az ő iga barmát, és meg rontanám te általad az hadnagyokat és az főfő Wrakat.

24 Es meg fizetem Babyloniánac, és Chaldęánac minden lakozóinac, mind azokat az ő gonoſſágokat, mellyeket czelekedtec Sionban, az ti ſiemetec láttára, azt mondgya az Wr.

25 Imé én te reád fordúloc veſiedelemnec hegye, azt mondgya az WR, ki minden földet el veſitettél, és te reád ki nyuytom az én kezemet, és alá verlec tégedet az kő ſiklákról, és meg égettetőtt rakáſſá téſilec tégedet.

26 Es te tőled nem viſinec kőuet az ſiegeletre, és az fundamentomra, mert öröcké való puſztaſágba léſſi, azt mondgya az WR.

37 Emellyetec Záſilót az földön, fuuallyatoc trombitát az pogányoc között, kéſziteſſétec ő ellene az pogányokat, gyüytſétec őſſue ő ellene az e Araratnac, Minninec és Aſchenaznac orſiágit, válaſſiatoc ő ellene hadnagyot, hozzátoc ki az louakat mint az röttenetes tſere bogárokat.

28 Kéſziteſſétec ő ellene az pogányokat, tudni illic Mediánac királit, az ő hadnagyit, es minden ő főfő Wrait, és az ő birodalmánac minden földét.

29 Es meg rendül az föld és fay dalomba léſſien, mert az WRnac minden gondolattya álhatátos léſſien Babylonia ellen, hogy Babyloniánac földét el puſztitſa, úgy annîra hogy ſenki ne légyen benne lakozó.

30 Baby-

e: Az az, Örmeiſtán

d: Azt mondgyaſztán hogy mikor a földnec bünte eſſében az Babyloniai király azoc ez közzé mene.

e: Erti mind az két Armeniat, az nagyobbikat és kiſſebiket Pontus és Bithynia országot.

30 Babyloniának vitézi meg szűntenec az viadaltól, czac az keritésekben űltenec, el fogyátkozott az ő erősségec, hasonlatossá lőttec az asszoni állatokhoz, fel gyuytottác az ő lakó helyeket, el törtenec az ő záriai.

31 Az posta az postának eleiben fút, és az hir mondó az hir mondónac hogy meg mondgyá az Babyloniái királnac hogy meg vétettetött az ő városa onnan kiuől.

32 És az ręw helyec el foglaltattanac és az álló tóc tűzzel meg ęgettettenec, *f* és az vitęzec el röttentenec.

f Azt er, WRy Czaradta az tooc mikor az meg emlitt ut as fiat.

33 Mert azt mondgya az Seregeknec WRa, az Izraelnec Istene, az Babyloniának leánya ollyan mint az szęrő, ielen vagyon az ő meg nyomtatasának ideje, męg egy kiczin idő vagyon ide hátra, és el idő az ő aratása.

34 Be nyelt engemet és el rontott az Nabugodonozor az Babyloniai király, üres edénnyé tett engemet, bę nyelt engemet mint az sárkány, bę töltötte az hasát az én gyönyörűségimmel, és ki vetett engemet.

35 Az én raytam és az én testemen esett hatalom Babyloniára tęrien, azt kezdi mondani az Sionnac lakozó leánya: Es az én vęrem az Chaldęanac lakozói ellen, azt kezdi mondáni Ieruzálem.

36 Azért azt mondgya az Wr: Imé én meg itélem az te igyedet, és bosszúút álloc érőtted, és meg száraztom az ő tengerét, és az ő forrását ki apasztom.

37 Es Babylonia lésien egy más ra rómlott kő rakás, sárkányoknac lakó helye, tsoda, és sziuőltés, lakozónélkül való.

38 Orditanac mint az oroszlányoc, ordítanac mint az oroszlányoknac kölkei.

39 *g* Az ő kedueknec ideién tészec nékic lakodalmokat, és meg részegitem öket, hogy vigadgyanac és öröcké valóálmot alodgyanac, és fel ne serkennyenec, azt mondgya az WR.

g Néz az Prophéta az Baltasar király lakodalmara, mellyet megir Daniel Cap. 5 mellyben lakodalom ez lesz meg vétetic Babylonia.

40 Elő hozom öket mint az bárányokat az meg metzésre, mint az kosokat az bakockal egyetemben.

41 Miképpen vétetett meg Sesac, *h* és el foglaltatott az egész földnec ditséreti? Mimódon pusztitatott el az Babylonia, minden nemzetségec között.

h Erti Babyloniat.

42 Fel jött Babyloniára az tenger, az ő habiai miatt el búritatott.

43 Az ő városi el pusztúlnac, száraz föld lésien, és el pusztólt, mellyen senki nem lakozic, sem az embernec fia által nem mégyen rayta.

44 Meg látogatom ő magátis az Bélt *i* Babyloniában, és ki vonyom száiából az mit bę nyelt, és többé nem futnac reáia az nemzetségec, Babyloniának kő falais le romol.

i Belus, Babylonianac balvany Istene volt.

45 Idijetec ki belőle oh én népem, kiki mind szabaditsa meg lelkét az Wrnac haragiától.

46 Es

46 Es meg láſſátoc hóg el ne oluadgyon à ti ſiuetec,és ne féllyetec az hîrtöl, [k] melly hallattatic ez földön, mikor elsö eſtendöben el iö az hîr,és az másodic eſtendöbennis vgyan azon hîr,és mikor léſien az földön dúllás, és az wralkodó el iö az wralkodóra.

47 Azért imé el iönec az napoc, és meg látogatom Babelnec öntött képeit, és mind az ö földe meg ſégyenyöl, mind az ö megöletetti el húllanac ö közepötte.

48 Es vigadoznac Babylonia ellen az ęgec, és az föld, és mind az benne valóc, mert éſac felöl el iönec az ö el puſititói, azt mondgya az WR.

49 Miképpen Babylonia (oka vólt) hogy az Izraelnec meg öletetti el húllanánac, azonképpen Babyloniában el húllanac az egéſi földnec mag öletetti.

50 [l] Mennyetec el kic meg ſabadúltatoc az fegyuertöl, ne állyatoc, emlekezzetec meg táuól földön az Wrról, és iuſſon eſietekben Ieruſálem.

51 Meg ſégyenültettünc, mert hallottúc az gyalázatot, el búritotta az mi ortzáinkat az kiſſebség, hogy az idegenec iöttenec az Wrnac házának Sanctuariomiába.

52 Azért imé el iönec az napoc azt mondgya az Wr,és meg látogatom az ö öntetett képeit, és néki minden földein kiált az ſebes.

53 Ha Babylonia fel mégyen az ęgben,és ha meg erösíti az ö erösſégének magaſſágát, mind az áltál ö ellene el mennec én tülem az puſititóc,az mondgya az Wr.

54 Kiáltás hallattatic Babyloni ából, és az Chaldęuſoknac földéből nagy romlás.

55 Mert el puſitittya az Wr Babyloniát, el veſiti belöle az nagy ſiót, ióllehet zúgnac az ö habiai, mint az ſoc vizeknec vgy hallattatic az ö ſiauoknac zúgáſa.

56 Mert el iött ö ellene, Babilonia ellen,az puſititó, és meg fogattattac és rabbá eſtec az ö vitęzi, el törött az ö kęzſuec, Mert az Iſten az megfizetéſnec WRa,bizonnyal meg fizet.

57 Es meg réſiegitem az ö fö fö Wrait, és az ö bölczeit, és az ö Hadnagyit, és az ö Tiſitartóit, és az ö vitęzit, és örökké aluſſnac,és fel nem ſerkennec, azt mondgya az király, kinec neue Seregeknec WRa.

58 Azt mondgya az Seregeknec WRa: az Babyloniának ſięles kö fala bizonnyal el törettetic, és az ö magas kapui tüzzel meg égettetnec, és az népec hijában munkálkodnac,és az pogányoc(munkálodnac)az tüznec,és hijában fáradnac. [m]

59 Ez az ſió mellyet Ieremiás Prophéta paranczolá Saraiának Meriánac fiának, ki Mahaſias fia vólt;mikoron Babyloniába men ne Sedechiáſtól az Iuda királlyától, királſágának negyedic eſtendeiében, Saraia penig vala Menuchanac [n] fejedelme.

60 Es meg irá Ieremiás mind az háboruſágot melly következendö vala

[k]: Erti az Cyrus királnac Babylonia ellen valo kęſſülletinec hirét.

[l]: Inti az Prophéta az ſidoknak, hogy hadnak az ö ellenſęginec romlaſokat.ki ſieſſenec Chaldeából,mert nohara maſt meg ſégyenültec, mind az által az ö ellenſęginek meg ſégyenülnec.

[m]: Az az. Valamit éppitenec à Babyloniaiac,hijában, éppitic mert az tüz megęmeszti.

[n]: Az Menuchа Iudanac és Dannac határában valo tartomány vólt.

vala Babyloniára egy könywben, tudni illic mind ezeket az siókat, mellyec meg irattatanac Babylonia ellen.

61 És monda Ieremiás Saraiának, mikoron iuttſi Babyloniába és látandod és el oluaſod mind ez siókat.

62 Azt mondgyad: WRam te siólottál ez hely ellen, hogy el veſtenéd azt, vgy annîra hogy benne lakozó ne lenne, embertől fogua oktalan állatig, hanem öröcké való puſitaſágban légyen.o

o: Az Sidoknál az hoſſu idô öröcke valonac mondatic. Mikor pedig azt mõ gya hogy ſoha Babyloniat nẽ lakiac. erti hogy ſoha ollyan hatalmas, fenyes, neppel tellyes nem leſſen mint az elôtt.

63 És léſien mikor ez könywnec oluaſáſát el végezed, köſs reáia egy kõuet és haijts bę az Euphrateſnec közepibe.

64 És mond azt: így meröl el ködic az nyomoruſágtól mellyet én reá hozoc, akar mint fáradgyanac.

¶ *Eddig vadnac Ieremiáſnac beſſédi.*

LII. Réſz.

Meg iriá Ieremiás az Sedechiás királnac fokſigát, hogy az Iſten mondaſinac és fenyegetéſinec igaſſágát meg mutatná. Az templſi meg fozatic minden gazdag ſágról. A maradéc nép el viretic Babyloniába, Iechoniás kiráſt az tömlöczből ki vereti Euilmerodach, és öter minden kiralyoknac felöttetizeli, kic ö nalla fogua valánac, &c.

1 HVſion egy eſitendös vala Sedechiás, mikor Wralkodni kezde, és tizen egy eſitendeig Wrálkodéc Ieruſálemben, és az ö Annyának neue vala Hamutal, Libnabul való, Ieremiáſnac leánya.

2 És gonoſit tſelekedéc az WR elött, mint az Ioacim tſelekedett vala.

3 Mert az Wrnac haragiáért, melly vala Ieruſálem és Iuda ellen, miglen el vetné öket ſiine elöl Sedechiás engedetlen lön az Babyloniai királnac.

4 Lön penig az ö királſágának kilentzedic eſtendeiében, tizedic hólnapban, tizedic napián az hólnapnac, el iöue Nabugodonozor az Babyloniai király, és az ö derécſerege Ieruſálemre, és tábort iárának ellene, és minden felöl ſántzot veténec fel ellene.

5 És az város meg ſiállasban lön, Sedechiáſnac tizenéggyedic eſtendeiéig.

6 Negyedic hólnapban, kilentzedic napián az hólnapnac, nagy éhſég támada az városban, vgy annîra hogy az föld népének kenyere nem vólna.

7 Meg vétetéc az város, és az vitęzlö népec mind el furánac, és éttzaka ki ménénec az városból az kapunac vtán, melly vala két kö faloc között, mellyec valának az király kerténél, (az Chaldęuſoc penig valának az város mellett köröskörnyül,) és el ménénec az vton melly viſien az puſitába.

8 Meg üzé penig az Chaldęuſoknac ſerege az királt; és meg fogác Sedechiáſt Ierichónac puſitáiában, mert minden ſerege el fura mellöle.

9 Megfogác azért az királt, és viuęc ötet az Babyloniai királyhoz Riblatában, melly vagyon

Emathnac földében, ki tŏruéńt látatá reáia.

Ivagy ő reája sententiat mondia mint oda fel fordítottuc.

10 Es feieket véteté az Babyloniai király Sedechiás fiainac, ſiemei láttára, és annac felŏtte Iudánac minden főfŏ Wrainac feieket véteté Riblatában.

11 Sedechiás királnac penig ſiemeit ki tolatá, és lántzra vetteté, és viteté ŏtet à Babyloniai király Babylonyába, és veté ŏtet à tŏmlŏtzbe mind halálának napiáig.

12 Ötŏdic hólnapban penig, az hólnapnac tizedic napián, (az eſitendŏ penig tizenkilentzedic eſitendeie vala Nabugodonozornac az Babyloniai királnac,) El iŏue Nabuzárdan az vitęzeknec hadnággyoc, ki áll vala az Babyloniai király elŏtt, Ieruſálembe.

13 Es fel gyuytá az Wrnac házát, és az királnac házat, és Ieruſálemnec minden házait, és minden nagy házat tŭzzel meg égeté.

14 Es Ieruſálemnec minden kŏfalait körŏskörnyŭl le rontác az Chaldęuſoknac ſeregi, kic valánac az Hadnággyal.

15 Az kŏſſégnec penig ſiegéniből, és az tŏb nép kŏzzŭl, kic az városban meg maradtac vala, és az futottac kŏzzŭl, futottac vala az Babyloniai fogſágra el vŭn Nabuzárdan, az fŏ Hadnagy.

16 Az föld népénec penig ſiegéni kŏzzŭl meg hagya Nabuzardan az Hadnagy az ſiŏlŏ miueſeket, és az ſiántó embereket.

17 Es az ęrtz oſilopokat, az mellyec valánac az Wrnac házában, és az kŏ lábakat, és az ęrtz tengert, az melly vala az Wrnac házában, el töréc az Chaldęuſoc, és azoknac minden ęrtzeket el viuéc Babyloniába.

18 Az vas fazekakat is, és az sŏpröket, és az éneklŏ ſierſiámokat, és az mendentzéket, és az kalánokat, és minden ęrtz ezkŏzŏket, az mellyeckel ſiolgálnac vala, el viuéc.

19 Es az vedreket, és az temiénezŏket, és az medentzéket, és az fazekakat, és az gyertya tartókat, és az moſárokat, és az poharokat mind arany mind ezŭſt edényket el vŭn az hadnagy.

20 Két oſilopot, egy ęrtz tengert, és tizenket ęrtz ökröket, az mellyec valánac az tenger feneke alatt, mellyeket tſinált vala az Sálomon király az Wrnac házában, nem vala méęteke mind ezeknec ez ęrtz edényeknec.

21 Es az oſilopoknac éggyikének tizen nyóltz ſing vala az magaſſága, és tizenket ſing ſinór ęri vala által kŏrŏskörnyŭl ezt, kinec temerdégſége vala négy ŭyni, és belŏl ŭreg vala.

22 Az gombia penig az melly vala ezen fellyŭl, ęrtz vala, éggyic gombnac magaſſága ŏtt ſingni vala, és az hálóc és az pomagranátoc az gombon kŏrŏskörnyŭl ęrtzec valának, és haſonlatoſoc valának az máſodic oſilophoz, és az pomagranátokis.

23 Vólt penig az pomagranát

kilentz-

a: Az oſlopnac tetejenec negy ſegeletin nagy gombocz voltac, azzokal egybe volt ſzaz mindeneſtöl, &c.

kilentzuen hat, 4 minden felöl, mindeneſtöl az pomagranát ſiáz az hálón fellyöl köröskörnyül.

24 El viué az Hadnagy Seraiátis az fö papot, és Sephaniat az máſodic papot, és az aytónac három örizöit.

25 Es az városból el vön egy fö embert, ki hadnággyá tétetett vala az vitézlö renden, és hetet az férfiac közzül, kic állanac vala az király elött, kic találtatánac az városban, és az kénts tartót, az hadnac gonduiſeléiét ki az föld népét fel véſii vala az hadra: és hatuan férfiakat az föld népe közzül, kic találtatánac az városban.

26 Azt mondom hogy el viué ezeket Nabuzárdan fö Hadnagy, és el viué öket az Babyloniai királyhoz Riblatában.

27 Es meg öletteté öket az Babyloniai király: Es meg öletteté öket Riblatában Emathnac földében, és el vitettetéc Iuda az ö földéből.

28 Ez az nép mellyet el vitettete Nabugodonozor hetedic eſtendöben, három ezer, és huſion három Sidókat.

29 Tizen nyóltzadic eſtendöben Nabugodonozor el vitete Ieruſálemből nyóltz ſiáz és harmintz két lelkeket.

30 Huſion harmadic eſtendeiében Nabugodonozornac, el vitete Nabuzárdan à fö Hadnagy, hetſiáz negyuen öt Sidókat, mindeneſtöl vóltanac négy ezeren és hat ſiázan.

b: Euilmerodach az Iecóniát kiráłt az tömlötzből ki véteti, és ötet mint kiralt tiſztelí.

31 b Lön penig az Ioacinnac az Iuda királlyának fogſágának harmintz hetedic eſtendeiében, tizen kettödic hólnapban, az hólnapnac huſion ötödic napián, fel emele Euilmerodach az Babyloniai király, az melly eſtendöben Wralkodni kezde, Ioacinnac az Iuda királlyának feiét, és ki vené ötet az tömlötzböl.

32 Es ſióla vele ſiép ſióual, és helheſiteté az ö királi ſiékit az királyoknac ſiékec felött, kic vele valánac Babyloniában.

33 Es el változtatá az tömlötzben való ruháit, és éſiic vala kenyeret vele çleténec minden napiaiban.

34 Es táplálására való eledel adattatic vala néki ſiünetlen az Babyloniai királtól, minden napra mind halálának napiaig, çleténec minden napiaiban.

Ieremias könyuenec vége.